

7 (209)

ZIELONOGÓRA październik 2013

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2013/2014

Radujmy się więc,

Dopókiśmy młodzi,

Po uciechnej młodości,

Po przykrej starości

Pochłonie nas ziemia!

Gdzie są ci, którzy przed nami

Na świecie byli?

Idźcie szukać w niebie,

Szukajcie i w piekle,

Bo na ziemi już byli!

Życie nasze krótko trwa,

Wkrótce się skończy,

Przyjdzie śmierć ochotczo,

I porwie nas okrutna,

Nikogo nie oszczędzi.

Niechaj żyje Akademia,

Niech żyją profesorewie,

Niech żyje każdy członek,

Niech żyją wszyscy członkowie,

Niechaj kwitną zawsze!

Niechaj żyją wszystkie panny

Przystępne i piękne,

Niechaj żyją i mężatki

Delikatne, miłe,

Dobre i pracowite!

Gaudeamus igitur
iubenes dum sumus
post iucundam iuventutem,
post molestam senectutem,
nos habebit humus!

Ubi sunt qui ante nos
in mundo fuere?

Adhuc ad superos
transite ad inferos
ubi iam fuere.

Vita nostra brevis est,
brevis finietur,

venit mors velociter,
rapit nos atrociter
nemini parceretur!

Vivat academia,
vivant professores!

vivat membrum quodlibet,
vivant membra quaelibet,
semper sint in flore!

Vivant omnes virgines
faciles, formosae,
vivant et mulieres,
tenerae, amabiles,
bonae, laboriosae

Jan Berdyszak
„OIKOS”
(1994) 2009
instalacja podłogowa, płyty szklane
całość 420x400 cm
fot.: Galeria Muzalewska 2011

Zbigniew Sala
„Język w drewnie”
2010
fragment wystawy w Galerii AT, Poznań

w numerze:	
Wystąpienie inauguracyjne Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Tadeusza Kuczyńskiego	4
EWA SAPEŃKO / Rok akademicki czas zacząć	8
MAGDALENA GRYCUK / Z obrad Senatu	10
MAGDALENA GRYCUK / Zarządzenia JM Rektora	13
EWA SAPEŃKO / Prawo na UZ? Jesteśmy gotowi! Rozmowa z prof. Bogusławem Banaszakiem	15
NOWY KANCLERZ UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO	16
NOMINACJE PROFESORSKIE:	
KATARZYNA KWIECIEŃ-DŁUGOSZ / Profesor Juliusz Karcz	17
Profesor Zdzisław Wołk	18
NOWA HABILITACJA:	
KAJA ROSTKOWSKA / dr hab. Magdalena Steciąg	19
BOŻENA KUCZMA / Prof. M. Kuczma przewodniczącym Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych Mechaniki	20
BOŻENA KUCZMA / Prof. M. Kuczma laureatem medalu PTMKM im. prof. O. C. Zienkiewicza	21
ANNA FIEDOROWICZ / Złoty medal dla prof. M. Borowieckiego	21
MAREK DANKOWSKI / Dr inż. arch. Sławomir Łotysz sekretarzem generalnym ICOHTEC	22
JERZY SZYMANIUK / Bartosz Pernal-Michał Szkil Quintet laureatem głównej nagrody na XXXVII GETXO JAZZ 2013 w Hiszpanii	23
STUDENCKI NOBEL	24
EWA SAPEŃKO / Uniwersytecka Komisja Nauki	25
MAREK DANKOWSKI / 45 lat budownictwa na UZ	26
EWA ADASZYŃSKA / Nowoczesna, atrakcyjna, przyjazna Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego	28
EWA ADASZYŃSKA / Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego – centrum zasobów edukacyjnych	31
EWA SAPEŃKO / Zakończono modernizację siedziby WEliT na Uniwersytecie Zielonogórskim	34
KINGA WŁOCH / Park Naukowo-Technologiczny UZ	36
KRYSTYNA BIAŁEK, ANNA BIAŁEK-JAWORSKA / FASTER szansą rozwoju przedsiębiorczości akademickiej na kierunku matematyka na UZ	38
ANDRZEJ MALINOWSKI / Garść osobistych wspomnień o Profesorze Władysławie Magnuszewskim	40
I DNI POLSKO-NIEMIECKIE NA UNIwersYTECIE ZIELONOGÓRSKIM	41
WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE	
Wydział Artystyczny	42
Wydział Ekonomii i Zarządzania	53
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	54
Wydział Humanistyczny	58
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska	60
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii	66
Wydział Mechaniczny	66
Wydział Nauk Biologicznych	69
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu	70
WOJCIECH GÓRALSKI / Po zmroku byliśmy już w Maroku	72
SEBASTIAN PILICHOWSKI / Liliowe barwy lata	74
EWA SAPEŃKO / Konferencja redaktorów gazet akademickich	75
EWA POPIŁKA / Nowości Wydawnicze	76
EWA SAPEŃKO / UZ w światowym rankingu Webometrics	80

Jesteśmy naprawdę dobrzy!

Jak miło rozpoczynać nowy rok akademicki z informacją, że na 10 wydziałów Uniwersytetu Zielonogórskiego 2 uzyskały kategorię A. Najlepiej wypadły nauki ścisłe: Wydział Fizyki i Astronomii oraz Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii. Pozostałe wydziały UZ otrzymały kategorię B. Żaden z Wydziałów nie otrzymał kategorii C, co bardzo dobrze świadczy o naukowym potencjale naszej uczelni. Jest miernikiem sukcesów badawczych naszych naukowców. Kategoria przyznana wydziałowi ma decydujący wpływ na jego finansowanie, więc i ten aspekt jest bardzo istotny. Ocena według takich zasad przeprowadzona była po raz pierwszy, i budziła wiele wątpliwości. Na szczęście dla nas, członkowie Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych wykazali się „zdrowym rozsądkiem” (str. 25).

Samych sukcesów i wyłącznie dobrych informacji w nowo rozpoczynającym się roku akademickim życzy

Redakcja

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓŁPRACA
Anetta Barska, Tomasz Belica, Marek Dankowski, Renata Grochowalska, Magdalena Grycuk, Dorota Hebisz, Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz, Alicja Lewicka-Szczegółka, Jacek Rusiński, Magdalena Steciąg, Joachim Syga, Anna Urbańska, Janina Wallis, Kinga Włoch

PROJEKT GRAFICZNY/OKŁADKA
Lucyna Andrzejewska

ŁAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w październiku 2013 r.
Nakład: 800 egz.
Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego

UNIwersYTET
ZIELONOGÓRSKI

R E D A K C J A

u l . L i c e a l n a 9
65-417 Zielona Góra
tel. (68) 328 2593, ~2592
miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

WYSTĄPIENIE INAUGURACYJNE

JM REKTORA UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

PROF. DR. HAB. INŻ. TADEUSZA KUCZYŃSKIEGO

Szanowni Państwo!

Swoje tegoroczne przemówienie inauguracyjne chciałbym zacząć od przedstawienia kilku istotnych trendów i tendencji, które zaistniały w ostatnich kilku latach w polskim życiu akademickim, a które mogą mieć istotny wpływ na przyszłość polskich uniwersytetów. Uważam, że po zapoznaniu się z nimi łatwiej będzie Państwu ocenić obecną sytuację Uniwersytetu i perspektywę jego dalszego rozwoju:

1. W roku akademickim 2010/2011 wynik finansowy 19 uniwersytetów polskich zmniejszył się o około 45 mln zł, w kolejnym roku akademickim 2011/2012 o kolejne 96 mln zł. Stosunek przychodów do kosztów w latach 2009 - 2012 obniżył się o prawie 5 proc., co biorąc pod uwagę narastającą tendencję spadkową, może oznaczać, że w 2013 r. będzie to już 8 proc. Uczelnie akademickie, a zwłaszcza uniwersytety nie są przedsiębiorstwami typu komercyjnego, ewentualne zyski są niewielkie i lokowane w bieżące inwestycje. W takich warunkach, skutkiem prognozowanych zmian mogą być duże zaburzenia w ich funkcjonowaniu.
2. W przyszłym roku na polskie uczelnie akademickie planuje się przeznaczyć podobną ilość pieniędzy jak w roku 2013, ale może być ich jeszcze mniej, gdyż MNiSW zostanie po raz pierwszy obciążone budżetem polskiego udziału w międzynarodowych jednostkach naukowych, np. CERN.
3. Wzrasta tendencja do likwidacji kierunków, na które przychodzi mniej studentów, ponieważ ich utrzymanie jest nieopłacalne, bez refleksji na temat misji uniwersytetów, ich roli kulturotwórczej i spojrzenia w najbliższą nawet przyszłość.
4. Utrzymuje się tendencja do działań wymuszających na uniwersytetach działania komercyjne, negując jednocześnie ich znaczenie kulturotwórcze. Wymaga się od uczelni poprawy efektywności finansowej, zapominając jednocześnie, że tylko część kierunków uniwersyteckich może prowadzić bezpośrednio do innowacji, wdrożeń, czy patentów.
5. Prowadzona przez kilka ostatnich lat kampania medialna i polityka ministerstwa sugerująca, że opłaca się studiować głównie kierunki związane bezpośrednio ze sferą wytwórczą, reagującą na lokalne potrzeby dzisiejszych rynków pracy, przyniosła konkretne efekty w postaci zmniejszenia naboru na nauki humanistyczne i społeczne. Stawia to wiele uniwersytetów klasycznych w trudnej sytuacji finansowej.
6. Polityka MNiSW zmierzając do utworzenia elitarnej grupy uniwersytetów klasycznych nie pozostawia żadnych złudzeń, że działania w tym kierunku warte są zachodu. Uniwersytet musi mieć 10 uprawnień doktorskich w ściśle określonych obszarach naukowych. Akademii wystarczą dwa dowolne uprawnienia do doktoryzowania. Koszty pozyskiwania nowych uprawnień są bardzo wysokie, a jednocześnie nie stworzono żadnych mechanizmów finansowych, które by uczelniom pozwoliły na ich ponoszenie.

Uwarunkowania, o których przed chwilą wspominałem powodują, że wszystko, co stanie się z naszym Uniwersytetem, miejscem naszej pracy, istotną częścią codziennego życia całej społeczności akademickiej, zaczęło zależeć przede wszystkim od nas samych.

Niestety już nie od rządu, ministerstwa czy władzy we wszystkich jej formach, ale właśnie od nas.

Jeżeli zrozumiemy, że to nasze własne działania, często trudne, bo pełne samoograniczenia, konieczności wzięcia na siebie odpowiedzialności, podejmowania śmiałych i pełnych wyrzeczeń inicjatyw, mogą zdecydować o losie Uniwersytetu, stanie się on bezpieczny.

Szanowni Państwo!

W tym trudnym dla nas wszystkich roku, całkiem sporo udało się zdziałać. Największym wymiernym sukcesem minionego roku jest uzyskanie przez nas prawa do doktoryzowania w dyscyplinie *ochrona środowiska* - ostatniego uprawnienia brakującego Uniwersytetowi do tego, aby pozostać na liście uniwersytetów klasycznych.

Nie mniej dumni jesteśmy z uzyskania uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego aż w dwóch dyscyplinach - astronomii i budownictwie. Tylko w ciągu ostatniego roku udało nam się liczbę tych uprawnień niemal podwoić, bo dotychczas mieliśmy trzy - z historii, elektrotechniki i matematyki. Dzisiaj bilans naszych uprawnień to 15 praw do nadawania stopnia naukowego doktora i 5 praw do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Był to ważny rok dla historii Uniwersytetu Zielonogorskiego. Senat przyjął jeden z najważniejszych dla Uniwersytetu dokumentów - Strategię Rozwoju Uniwersytetu Zielonogorskiego na lata 2013-2020. Dokument został opracowany przez zespół naukowców z Wydziału Ekonomii i Zarządzania i skonsultowany przez wszystkie istotne gremia akademickie. Zostały w nim wskazane główne zamierzenia i kierunki rozwoju uczelni w perspektywie najbliższych kilku lat.

Ważnym dla naszej Uczelni sukcesem jest powołanie dwóch sztandarowych, uniwersyteckich kierunków: *prawa* i *administracji*. Mamy już wszystkie niezbędne zgody na prowadzenie 5-letnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku *prawa* i trzyletnich studiów I stopnia na kierunku *administracja*. Staramy się teraz o zgodę na studia II stopnia i jestem pewien, że zdążymy ją uzyskać przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego.

Prawo i *administracja* to nie jedyne kierunki na jakie w przyszłym roku przeprowadzimy pierwszą rekrutację. Powołaliśmy także *logistykę* - inżynierskie studia I stopnia na Wydziale Ekonomii i Zarządzania i *politykę publiczną* - licencjackie studia pierwszego stopnia na Wydziale Humanistycznym. A w planach mamy jeszcze kierunek *lekarski dziennikarstwo* i *psychologię*.

Szanowni Państwo!

Dla Uniwersytetu Zielonogorskiego najważniejszym celem było zawsze kształcenie studentów na wysokim poziomie i uprawianie ważnych dla kraju i regionu badań naukowych, przy czym jedno wiąże się nierozdzielnie z drugim.

Największe wysiłki podjęliśmy w celu poprawy jakości kształcenia. Już na początku tego roku Senat Uniwersytetu Zielonogorskiego wprowadził Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia. Została powołana Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia i dwaj pełnomocnicy: ds. jakości kształcenia - dr Elżbieta Kołodziejska i ds. ewaluacji jakości kształcenia - prof. Krzysztof Witkowski. Ich zadaniem są systematyczne działania, by jakość naszych usług dydaktycznych nie spadała poniżej międzynarodowych standardów.

Na tym polu szczególnie podziękowania należą się prorektor ds. jakości kształcenia, Pani prof. Magdalenie Graczyk. To zasługa jej i jej pionu. Sygnały o jego znakomitym funkcjonowaniu dochodzą do mnie z wielu wydziałów.

W minionym roku nasze wydziały zostały po raz pierwszy poddane ocenie instytucjonalnej przez Polską Komisję Akredytacyjną. Ocena dotyczyła jakości kształcenia nie tylko na studiach pierwszego i drugiego stopnia, ale także na studiach doktoranckich oraz studiach podyplomowych. Ocenę pozytywną otrzymały już: Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska, Wydział Mechaniczny, Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii oraz Wydział Artystyczny. Wydział Humanistyczny jest już po kontroli i oczekuje na decyzję. Stale też są poddawane ocenie programowej nasze kierunki. Polska Komisja Akredytacyjna pozytywnie oceniła ich już 31- w tym trzeba podkreślić, że *informatyka* otrzymała ocenę wyróżniającą, a ostatnio ocenianemu *pielęgniarstwu* do uzyskania oceny wyróżniającej zabrakło tylko kilku punktów.

Dziś na Uniwersytecie Zielonogorskim pracuje 883 pracowników naukowych, w tym: 264 profesorów i doktorów habilitowanych, 421 adiunktów, 116 wykładowców i starszych wykładowców i 82 asystentów.

Wysoka jakość kształcenia związana jest bezpośrednio z jakością kadry naukowej. W minionym roku czterech naszych pracowników odebrało z rąk Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego nominacje profesorskie. Tytuł profesora nauk humanistycznych otrzymał dr hab. Krzysztof Maćkowiak, tytuł profesora w dziedzinie sztuk plastycznych dr hab. Paulina Komorowska-Birger, tytuł profesora nauk społecznych dr hab. Dżiśław Wołk, a w dziedzinie sztuk muzycznych dr hab. Juliusz Karcz. Warto dodać, że w tym samym czasie aż siedemnastu naszych doktorów uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego.

Pod koniec września ogłoszono wyniki parametryzacji naukowej. Znakomicie wypadły nasze dwa wydziały uzyskując kategorię A: Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, który uplasował się na 7. miejscu w Polsce i Wydział Fizyki i Astronomii - miejsce 8. Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii wyprzedzony został jedynie przez odpowiednie wydziały tak renomowanych uczelni, jak: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu i Politechnika Łódzka, a Wydział Fizyki i Astronomii wyprzedziły jedynie Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Akademia Górniczo-Hutnicza, Uniwersytet Śląski, Politechnika Warszawska i Politechnika Wrocławska. Bardzo dobrze, bo wyprzedzając m.in. takie uczelnie, jak: Politechnika Warszawska czy Politechnika Poznańska oceniony został Wydział Ekonomii i Zarządzania. Ogólnie wśród uniwersytetów polskich zajęliśmy ex aequo 12.-14. miejsce. Serdecznie gratuluję dziekanom i pracownikom wszystkich Wydziałów.

Szanowni Państwo!

Jednym z podstawowych źródeł pozyskiwania dodatkowych środków finansowych na utrzymanie uczelni stają się, obok prowadzenia studiów niestacjonarnych i podyplomowych, projekty badawcze. Z zadowoleniem mogę Państwa poinformować, że w pierwszym roku kadencji nasi pracownicy naukowcy złożyli aż 95 wniosków o finansowanie projektów badawczych do Narodowego Centrum Nauki. W dotychczas rozstrzygniętych konkursach na zgłoszone przez nas 53 wnioski, zatwierdzono 8 na sumę 2 mln 600 tys. zł. Daje to współczynnik sukcesu około 15 proc., tylko nieznacznie niższy od średniej krajowej. W konkursach do tej pory nie rozstrzygniętych czekają kolejne 42 nasze wnioski. Jesteśmy przekonani, że wiele z nich znajdzie akceptację gremiów oceniających. Chciałbym podkreślić, że według danych Narodowego Centrum Nauki z czerwca 2013 r., nasz Uniwersytet zajął 13. miejsce wśród polskich uniwersytetów klasycznych pod względem ilości zatwierdzonych projektów. Warto wspomnieć, że takie samo miejsce wśród uniwersytetów uzyskaliśmy w rankingu naukowym opublikowanym przez Politykę w maju 2013 r.

W upływającym roku Uniwersytet Zielonogórski zakończył też jedno zadanie na kwotę 4 mln zł w ramach programu strategicznego „Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków”, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Nasi pracownicy starają się o granty nie tylko w polskich instytucjach finansujących naukę. Aktualnie realizowanych jest 11 projektów międzynarodowych, w tym w ramach 7 Programu Ramowego UE.

Nasi naukowcy są aktywnymi uczestnikami wielu konsorcjów o wymiarze zarówno polskim, jak i zagranicznym. Wystarczy tu wymienić Narodowe Centrum Radioastronomii i Inżynierii Kosmicznej, Smart Power Grid Polska, czy EDF Polska.

Dotychczasowe osiągnięcia naukowe pozwalają nam optymistycznie patrzeć w przyszłość.

W tym miejscu muszę podkreślić rolę, jaką w tym zakresie odegrał prof. Janusz Gil, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, który osobiście bardzo się zaangażował w przygotowywanie wniosków, a także pracownicy Działu Nauki i Działu Współpracy z Zagranicą, którzy organizują na Uniwersytecie akcje promocyjne ogłaszanych konkursów i z dużym zaangażowaniem służą naukowcom swoją wiedzą i doświadczeniem.

Nie sposób w tym miejscu nie wspomnieć o sukcesie pani dr Moniki Schönherr, która jako jedna ze 137 osób w Polsce otrzymała stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla młodych, wybitnych naukowców.

O uznaniu dla zielonogórskiego środowiska akademickiego świadczy powierzenie Uniwersytetowi Zielonogórskiemu, w upływającym roku, organizacji trzech prestiżowych konferencji rektorów polskich: Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, Konferencji Rektorów Polskich Uniwersytetów Technicznych oraz Uniwersyteckiej Komisji Nauki.

Wzrasta mobilność naszych pracowników. Aby ułatwić im wyjazdy zagraniczne na konferencje, sympozja czy seminaria podpisujemy kolejne umowy bilateralne Rośnie zainteresowanie programem Erasmus. Zarówno studenci jak i pracownicy wykazują coraz większe zainteresowanie programem. Liczba wyjeżdżających w tym roku w jego ramach studentów wzrosła o 43 proc., a pracowników o 20 proc. Wzrost zainteresowania Erasmusem nie oznacza, że uporaliliśmy się ze wszystkimi problemami - w dalszym ciągu, pomimo istotnego wzrostu, liczba wyjazdów jest za mała. Największą przeszkodę stanowi tutaj zbyt słaba znajomość języków obcych. Ale wyjeżdżających staramy się wspomagać organizując dla nich kursy przygotowawcze z języków - angielskiego, niemieckiego i hiszpańskiego.

W ramach wymiany Erasmus wielki sukces odniosła studentka Colett Neumann, która w ramach tego programu przyjechała do nas z uniwersytetu w Lipsku i wygrała ogólnopolski konkurs na najlepszego studenta zagranicznego w kategorii studia licencjackie. Słowa uznania należą się tutaj jej opiekunce, Pani prof. Inecie Nowosad z Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu.

W maju bieżącego roku złożyliśmy do Komisji Europejskiej wniosek o nadanie Erasmus University Charter, dającej prawo do uczestniczenia w nowym Programie edukacyjnym Erasmus Plus na lata 2014-20. Program ten może okazać się dla nas szczególnie atrakcyjny, gdyż obejmie część krajów położonych na wschód od Polski.

Oprócz Programu Erasmus szukamy innych źródeł dofinansowania programów badawczych i wyjazdów zagranicznych. Jako pierwsza uczelnia akademicka w Polsce podpisała umowę w ramach akademickiego Programu Banku Zachodniego Santander Universidades.

Szanowni Państwo!

Uniwersytet Zielonogórski jest jednym z największych beneficjentów Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. W pierwszym rozdaniu środków unijnych w latach 2003-2007 Uniwersytet pozyskał około 20 mln zł. W latach 2008-2012 wykorzystaliśmy już ok. 40 mln zł. Prawdziwy boom inwestycyjny zaczął się dla nas w 2013 r. Obecnie realizujemy 14 projektów dofinansowywanych z funduszy UE na łączną kwotę przekraczającą 150 mln zł. Największe inwestycje, na których realizację środki pochodzą z LRPO, to zakończona w grudniu 2012 r. Biblioteka Uniwersytecka - 37 mln zł i Park Naukowo-Technologiczny, którego budowa będzie kosztowała ok. 80 mln zł.

Kiedy wspominam o Bibliotece, chciałbym gorąco podziękować jej dyrektor Pani Ewie Adaszyńskiej, a także wszystkim pracownikom, którzy bez reszty zaangażowali się w jakże trudne zadania związane z przygotowaniem koncepcji pracy biblioteki, jej uruchomieniem i przeprowadzką, często pracując po godzinach. I co równie ważne, bez dodatkowego wynagrodzenia.

Wprawdzie w mniejszym zakresie, ale pozyskujemy także środki z programów krajowych. Na modernizację Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, która została zrealizowana z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko otrzymaliśmy 27 mln zł.

Wszyscy z Państwa, którym znany jest gąszcz przepisów, przez które trzeba przedrzeć się inwestując pieniądze, zwłaszcza te z funduszy europejskich, świetnie rozumieją, że wydawanie kwot rzędu kilku milionów zł rocznie, jak to miało miejsce w latach 2003-2012, to zupełnie coś innego niż to, co ma miejsce w chwili obecnej. Musimy mądrze i odpowiedzialnie wydać ponad 150 mln zł w czasie krótszym niż półtora roku. Ze wszystkimi problemami związanymi z przygotowywaniem projektów, a potem ich realizacją, w tej niezwykle trudnej sytuacji, świetnie radzi sobie prorektor ds. rozwoju, prof. Andrzej Pieczyński z pracownikami całego pionu, któremu w tym miejscu chciałbym szczególnie serdecznie podziękować.

Środki z LRPO to jedynie 85 proc. kosztów inwestycji w Park Naukowo-Technologiczny, pozostała kwota to wkład własny Uczelni. Pozyskanie prawie 5 mln zł wkładu własnego na Park możliwe było wyłącznie dzięki wsparciu z Urzędu Miasta Zielona Góra. Nie jest to zresztą jedyna pomoc od Miasta jaką otrzymaliśmy na podejmowane wspólnie przedsięwzięcia. Na samorząd miejski zawsze mogliśmy liczyć i możemy tylko marzyć, aby tak pozostało.

Serdecznie dziękuję Panie Prezydencie za pomoc dotychczasową i przyszłą. Dziękuję także za deklarowane przejęcie kosztów utrzymania stadniny koni w Raculce, z utrzymaniem jej funkcji obsługi zajęć dla studentów Uniwersytetu.

Aktualnie trwają konsultacje prowadzone przez Urząd Marszałkowski dotyczące podziału środków unijnych w perspektywie 2014-2020. Przygotowujemy się do absorpcji tych funduszy.

Pani Marszałek Elżbieta Polak inwestycje w rozwój szkolnictwa wyższego w naszym regionie dostrzega jako jeden z najważniejszych priorytetów. Tak zresztą działa się również w kończącym się w tym roku okresie finansowania 2007-2013.

Bardzo dziękuję Pani Marszałek za okazawaną nam do tej pory wielką życzliwość i pełną nadziei, wchodzimy w nową perspektywę.

W pomoc w nawiązywaniu przez Uniwersytet kontaktów z instytucjami rządowymi włączył się bardzo aktywnie Pan Wojewoda Jerzy Ostroch. Zaowocowało to już podpisaniem szczegółowych umów o współpracy Uczelni z policją, strażą pożarną i kuratorium, a także ofertą budowy w naszym Parku Naukowo-Technologicznym laboratorium badawczego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Dziękuję Panu Wojewodzie za szybkie i skuteczne włączenie się w pomoc Uniwersytetowi.

Szanowni Państwo,

w roku akademickim 2012/2013 na naszej uczelni studiowało 14 461 studentów, w tym 10 051 - na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, 164 - na studiach stacjonarnych trzeciego stopnia i 4 246 - na studiach niestacjonarnych. W tym roku po raz pierwszy od kilku lat odnotowaliśmy znaczący spadek liczby studentów przyjętych na I rok studiów I i II stopnia - na poziomie 18 proc. Podobne problemy w naborze na studia stacjonarne odnotował w tym roku wiele innych polskich uniwersytetów klasycznych. Warto jednak w tym miejscu zaznaczyć, że liczba studentów przyjętych na UZ na studia stacjonarne była w obecnym roku i tak o ok. 7 proc. wyższa niż w roku 2008. Ostatnim roku, w którym uczelnie nie były jeszcze zmuszone przez algorytm do walki o studentów. Liczba kandydatów na studia niestacjonarne obniżyła się o około 20 proc., czyli podobnie jak w poprzednich latach.

To sygnał, że na najbliższe lata musimy tak przygotować naszą ofertę, żeby nasza uczelnia stała się bardziej konkurencyjna.

Niewykluczone, że będziemy musieli zawiesić niektóre kierunki, ale w to miejsce pojawiają się nowe, z nowoczesnymi programami, spełniającymi wszelkie wymogi naszych studentów, absolwentów i ich potencjalnych pracodawców. Prawo, administracja i inne nowe kierunki, o których już dzisiaj mówiłem, to tylko część naszego planu na walkę z niżem demograficznym. Jednostki posiadające uprawnienia do habilitacji mają też prawo tworzenia nowych, atrakcyjnych dla pracodawców kierunków, według własnych programów. Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii wykorzystał tę możliwość i w tym roku z powodzeniem przeprowadzono rekrutację na nowy kierunek *inżynieria danych* - jedyny taki kierunek w naszym kraju.

Także humaniści, którzy od dwóch lat odnotowują stały spadek kandydatów, zweryfikowali swoje propozycje i dziś tradycyjna *politologia*, na którą nie było chętnych, została zamieniona na *politologię 40 plus* i kierunek został uratowany.

Inny pomysł na zwiększenie liczby kandydatów na studia, w tym wypadku II i III stopnia, to całkowita zmiana naszych stosunków z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Gorzowie. Chcemy z nią w pełni współpracować. W województwie lubuskim istnieją dwa duże miasta - Gorzów i Zielona Góra. Każde z nich zasługuje na to, by być ośrodkiem akademickim. Zamierzamy aktywnie wspierać aspiracje PWSZ w Gorzowie by stała się uczelnią akademicką, chcemy też rozwijać wzajemnie korzystną współpracę w kształceniu i badaniach naukowych. Możemy mieć tylko nadzieję, że w wyniku tego część absolwentów I lub II stopnia, rozpocznie kolejny etap kształcenia w naszym Uniwersytecie.

Duże nadzieje na zwiększenie ilości potencjalnych kandydatów na studia w kolejnych latach, wiążemy z planowanym na 2014 r. uruchomieniem przy Uniwersytecie gimnazjum i liceum z profilowanym programem nauczania.

Doskonale rozwija się współpraca Uniwersytetu Zielonogórskiego z Wietnamem - w ostatnim czasie podpisaliśmy 4 umowy z wietnamskimi uczelniami. Aktualnie na naszej uczelni studiuje około 20 studentów z Wietnamu na I, II i III stopniu nauczania, a kolejne umowy dają nam nadzieję, że już w przyszłym roku liczba ta może się podwoić.

Słowa uznania i wielkie podziękowania kieruję pod adresem prof. Van Cao Longa, który jest prawdziwym *spiritus movens* naszej, tak dynamicznie rozwijającej się współpracy.

Skoro o Wietnamie mowa, skorzystam z okazji - zapraszam Państwa dzisiaj na uroczysty koncert z cyklu Mistrz i uczennica, który odbędzie się z okazji inauguracji roku akademickiego o godz. 19.00 w tej auli. A wystąpią - Pani Lidia Kozubek i jej uczennica z Wietnamu - Ta Lan Phuong.

Jestem przekonany, że te i wiele innych planowanych przez władze uczelni działań, pozwolą nam z powodzeniem wzmocnić naszą pozycję wśród polskich uniwersytetów klasycznych, pomimo narastającego kryzysu demograficznego.

Szczególne nadzieje wiąże z działaniami prorektora ds. studenckich, prof. Wojciecha Strzyżewskiego, który znakomicie współpracuje z Parlamentem Studenckim Uniwersytetu, a także w dużym stopniu zdynamizował pracę Biura Karier. W zwiększeniu aktywności naszych studentów i absolwentów widzę kolejną szansę na przeciwstawienie się niżowi demograficznemu

Szanowni Państwo!

W minionym roku musieliśmy podjąć wiele niepopularnych decyzji, ale jestem przekonany, że była to jedyna słuszną drogą do utrzymania Uniwersytetu Zielonogórskiego w takim kształcie, jakim go sobie wymarzyliśmy. Przed nami jeszcze wiele pracy i dalszych wyrzeczeń, gdyż czas jest bardzo trudny dla całego szkolnictwa wyższego w Polsce.

Rok temu w wywiadzie dla naszego Miesięcznika powiedziałem, że „Mamy szansę na sukces”. Dzisiaj, mogę powiedzieć, że jesteście na ten sukces skazani.

Kończąc, zwracam się do studentów, którzy w tym roku rozpoczynają studia w Uniwersytecie Zielonogórskim, bo przecież właśnie do Was dzisiejsza uroczystość jest skierowana.

Życzę Wam, żebyście w naszej wspólnej Szkole znaleźli wszystko to, co sobie wymarzyliście. Żeby jak najszybciej stała się ona Waszym drugim domem. Miejscem, w którym nie tylko przyswajają się wiedzę, ale także żyje pełnią studenckiego życia, nawiązuje przyjaźnie, przeżywa radości i smutki, tak jak to w całym naszym życiu bywa.

Życzę Wam, żebyście po zakończeniu studiów, nie tylko szybko znaleźli dobrą pracę, ale także, żeby spędzony na Uniwersytecie Zielonogórskim czas, pozostał dla Was na zawsze pięknym wspomnieniem.

ROK AKADEMICKI CZAS ZACZAĆ

Ewa Sapeńko

Tradycją na Uniwersytecie Zielonogórskim stało się już, że niemal każdego roku, w październiku, otwierany jest jakiś nowy (albo po gruntownej modernizacji) uczelniany obiekt. Nie inaczej jest i w tym roku, ale tym razem aż dwa budynki otwierają swoje podwoje: nowa Biblioteka Uniwersytecka (już po przeprowadzce, od 1 października w całości jest dostępna dla studentów) i zmodernizowana siedziba Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji.

Biblioteka na nową siedzibę czekała od kilkunastu lat. Już w latach 90. minionego stulecia, jeszcze na WSP, powstały pierwsze projekty tego obiektu. Zdobycie pieniędzy na inwestycję było jednak bardzo czasochłonne, ale budowa nowej siedziby BU znalazła się na liście indykatywnej Urzędu Marszałkowskiego i znalazły się pieniądze ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Budowę Biblioteki Uniwersyteckiej rozpoczęto w maju 2011 r. i zakończono w grudniu 2012 r. Dziewięć miesięcy trwała przeprowadzka. Nową Bibliotekę zaprojektował zespół Biura Architektonicznego NOW w Łodzi pod kierunkiem Andrzeja Owczarka, a inwestycję zrealizowała firma Skanska (więcej informacji o Bibliotece na stronie 28).

Siedziba Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji również wiele lat czekała na remont. Tak naprawdę to chyba tylko studenci i pracownicy Wydziału wiedzą, w jak trudnych warunkach musieli się uczyć i pracować. Ich cierpliwość została nagrodzona i dokładnie rok temu, w czerwcu 2012 r., rozpoczęto modernizację siedziby WEliT. Prace zakończyły się zgodnie z planem, i mimo cały czas trwającej przeprowadzki, już we wrześniu rozpoczął tam pracę dziekanat, odbyło się seminarium *Energoelektronika w rozproszonej energetyce i pojazdach elektrycznych*, a 1 października studenci rozpoczęli naukę (więcej informacji o remoncie na stronie 34).

Rok akademicki 2013/2014 na Uniwersytecie Zielonogórskim rozpocznie ok. 14 tys. studentów, w tym ok. 10 tys. studentów stacjonarnych i prawie 4 tys. studentów niestacjonarnych. Po raz pierwszy progi uczelni przekroczy prawie 5 tys. studentów I roku (w tym około 2,5 tys. na studiach stacjonarnych I stopnia).

Na 10 Wydziałach żacy podejmą naukę na 45 kierunkach studiów licencjackich, inżynierskich, magisterskich i doktoranckich. Po raz pierwszy w tym roku akademickim przeprowadzono rekrutację na *kulturoznawstwo i inżynierię danych*.

W ramach Programu ERASMUS studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego mogą wyjechać do 22 państw europejskich (Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Malta,

Niemcy, Norwegia, Portugalia, Słowacja, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy).

Uniwersytet Zielonogórski posiada 5 uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego (elektrotechnika, historia, matematyka, astronomia, budownictwo) i 15 uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora (astronomia, automatyka i robotyka, biologia, budowa i eksploatacja maszyn, budownictwo, elektrotechnika, filozofia, fizyka, historii, informatyka, inżynieria środowiska, literaturoznawstwo, matematyka, ochrona środowiska, pedagogika).

UNIwersYTET ZIELONOGÓRSKI W LICZBACH:

- 5 uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego;
- 6 studentów otrzymało stypendia ministra za wybitne osiągnięcia w nauce;
- 6 Domów Studenckich;
- 10 wydziałów;
- 14,5 tys. studentów (w tym 4246 studentów niestacjonarnych);
- 15 uprawnień do nadawania stopnia doktora;
- 15 kierunków studiów doktoranckich (w tym 2 kierunki prowadzone w j. angielskim);
- 22 kierunki studiów niestacjonarnych II stopnia;
- 31 kierunków studiów podyplomowych;
- 32 kierunki studiów stacjonarnych II stopnia;
- 32 kierunki studiów niestacjonarnych I stopnia;
- 45 kierunków studiów stacjonarnych I stopnia;
- 101 partnerów programu dla studentów ERASMUS;
- 149 zarejestrowanych kół naukowych;
- 400 członków liczy Klub Uczelniany AZS UZ;
- 472 studentów pobierało specjalne stypendia dla osób niepełnosprawnych;
- 670 ofert pracy pozyskało w minionym roku akademickim Biuro Karier UZ;
- 1471 pracowników, w tym:
 - 883 pracowników naukowych: 264 profesorów i doktorów habilitowanych, 421 adiunktów, 116 starszych wykładowców i wykładowców, 82 asystentów;
 - 588 pracowników administracji;
- 1014 studentów otrzymywało stypendium rektora dla najlepszych studentów;
- 1747 miejsc w akademikach;
- 2729 studentów pobierało stypendia socjalne, w tym 1438 studentów otrzymywało zwiększone stypendium z racji zamieszkiwania w akademiku bądź na stacji;
- 4814 studentów rozpocznie studia na I roku (w tym 2410 na studiach stacjonarnych I stopnia);
- 18 000 000 zł wynosił w roku akademickim 2012/2013 fundusz pomocy materialnej.

Dobrze wiedzieć

FOT. TOMASZ GAWKIEWICZ, ZAFF

Z OBRAD SENATU

Senat na zwyczajnym posiedzeniu 26 czerwca 2013 r. podjął następujące uchwały:

Nr 129 w sprawie kandydatów na członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Senat zarekomendował wybranych w Uniwersytecie Zielonogórskim kandydatów na członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- 1) spośród nauczycieli akademickich, dla których Uniwersytet Zielonogórski jest podstawowym miejscem pracy - prof. dr hab. Zdzisław Wołk;
- 2) spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w innej uczelni członkowskiej Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich:
 - a) prof. dr hab. inż. Wojciech Cholewa - Politechnika Śląska,
 - b) prof. dr hab. inż. Edward Jezierski - Politechnika Łódzka,
 - c) prof. dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak - Politechnika Rzeszowska,
 - d) dr hab. Ryszard Gerlach - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Nr 130 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu na prefinansowanie dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa budynku Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu inwestycyjnego w wysokości 3 700 000,00 PLN, na okres 12 miesięcy, z przeznaczeniem na prefinansowanie dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa budynku Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji”. Ponadto Senat upoważnił Rektora do podpisania wskazanej powyżej umowy kredytowej, dokumentów ustanawiających zabezpieczenie spłaty kredytu oraz innych dokumentów niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, wyrażając jednocześnie zgodę na ujęcie kosztów realizacji umowy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2014.

Nr 131 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu na finansowanie dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa budynku Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu w wysokości 400 000,00 PLN, na okres 6 miesięcy, z przeznaczeniem na wkład własny w ramach dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa budynku Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji”. Senat upoważnił również Rektora do podpisania wskazanej powyżej umowy kredytowej, dokumentów ustanawiających zabezpieczenie spłaty kredytu oraz innych dokumentów niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, wyrażając jednocześnie zgodę na ujęcie kosztów realizacji umo-

wy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2014.

Nr 132 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu inwestycyjnego na sfinansowanie wkładu własnego dla zadania inwestycyjnego pod nazwą „Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu inwestycyjnego w wysokości 4 000 000,00 PLN, na okres 54 miesięcy, z przeznaczeniem na wkład własny w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą „Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego”. Senat upoważnił Rektora do podpisania wskazanej powyżej umowy kredytowej, dokumentów ustanawiających zabezpieczenie spłaty kredytu oraz innych niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, wyrażając jednocześnie zgodę na ujęcie kosztów realizacji umowy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2018.

Nr 133 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu inwestycyjnego na prefinansowanie dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu inwestycyjnego w wysokości 12 000 000,00 PLN, na okres 12 miesięcy, z przeznaczeniem na prefinansowanie dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego”. Senat upoważnił również Rektora do podpisania wskazanej powyżej umowy kredytowej, dokumentów do ustanowienia zabezpieczeń spłaty kredytu oraz innych niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, wyrażając jednocześnie zgodę na ujęcie kosztów realizacji umowy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2014.

Nr 134 w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego dla zadania pod nazwą „Park naukowo-technologiczny uniwersytetu Zielonogórskiego”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na ustanowienie hipoteki w wysokości 6 000 000,00 PLN na rzecz banku wylonionego w drodze postępowania przetargowego, na nieruchomości zabudowanej położonej w Zielonej Górze przy ul. Energetyków 2, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW ZG1E 00061246/7, jako zabezpieczenie długoterminowego kredytu inwestycyjnego w kwocie 4 000 000,00 PLN z przeznaczeniem na sfinansowanie wkładu własnego dla zadania pod nazwą „Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego”.

Nr 135 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Uzbrojenie i zagospodarowanie terenu w Nowym Kisielinie”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu w wysokości 7 000 000,00 PLN, na okres 92 miesięcy, z przeznaczeniem na wkład własny w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą „Uzbrojenie i zagospodarowanie terenu w Nowym Kisielinie”. Senat upoważnił również Rektora do podpisania wskazanej powyżej umowy kredytowej, dokumentów ustanawiających zabezpieczenie spłaty kredytów oraz innych niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, wyrażając jednocześnie zgodę na ujęcie kosztów realizacji umowy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2021.

Nr 136 w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego dla zadania pod nazwą „Uzbrojenie i zagospodarowanie terenu w Nowym Kisielinie”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na ustanowienie hipoteki w wysokości 10 500 000,00 PLN na rzecz banku wylonionego w drodze postępowania przetargowego, na nieruchomości zabudowanej położonej w Zielonej Górze przy ul. Szafrana 1, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW ZG1E 00078672/4, jako zabezpieczenie długoterminowego kredytu inwestycyjnego w kwocie 7 000 000,00 PLN z przeznaczeniem na sfinansowanie zadania pod nazwą „Uzbrojenie i zagospodarowanie terenu w Nowym Kisielinie”.

Nr 137 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu na finansowanie dokończenia zadania pod nazwą „Współpraca UZ i BTU w zakresie zielonej energii”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu w wysokości 3 200 000,00 PLN, na okres 31 miesięcy, z przeznaczeniem na prefinansowanie dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Współpraca UZ i BTU w zakresie zielonej energii”. Senat upoważnił Rektora do podpisania umowy kredytowej, dokumentów ustanawiających zabezpieczenie spłaty kredytu oraz innych dokumentów niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, wyrażając jednocześnie zgodę na ujęcie kosztów realizacji umowy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2016.

Nr 138 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu na finansowanie dokończenia zadania pod nazwą „Współpraca UZ i BTU w zakresie zielonej energii”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu w wysokości 300 000,00 PLN, na okres 22 miesięcy, z przeznaczeniem na wkład własny w ramach dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Współpraca UZ i BTU w zakresie zielonej energii”. Senat upoważnił Rektora do podpisania wskazanej powyżej umowy kredytowej, dokumentów ustanawiających zabezpieczenie spłaty kredytu oraz innych dokumentów niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, wyrażając jednocześnie zgodę na ujęcie kosztów realizacji umowy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2015.

Nr 139 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu inwestycyjnego na sfinansowanie wkładu własnego zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa bazy dydaktycznej pod potrzeby kierunków technicznych”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraża zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu inwestycyjnego w wysokości 3 000 000,00 PLN, na okres 52 miesięcy, z przeznaczeniem na wkład własny w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa bazy dydaktycznej pod potrzeby kierunków technicznych”. Senat upoważnił Rektora do podpisania wskazanej powyżej umowy kredytowej, dokumentów ustanawiających zabezpieczenie spłaty kredytu oraz innych niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, zgodę na ujęcie kosztów realizacji umowy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2017.

Nr 140 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu inwestycyjnego na prefinansowanie dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa bazy dydaktycznej pod potrzeby kierunków technicznych”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraża zgodę na zawarcie z bankiem, wylonionym w drodze postępowania przetargowego, umowy o udzielenie i obsługę kredytu inwestycyjnego w wysokości 3 000 000,00 PLN, na okres 24 miesięcy, z przeznaczeniem na prefinansowanie dokończenia zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa bazy dydaktycznej pod potrzeby kierunków technicznych”. Senat upoważnił Rektora do podpisania powyżej wskazanej umowy kredytowej, dokumentów do ustanowienia zabezpieczeń spłaty kredytu oraz innych niezbędnych do wykonania uchwały Senatu, a także wyraża zgodę na ujęcie kosztów realizacji umowy kredytowej oraz ustanowienie zabezpieczeń spłaty kredytu w planach rzeczowo-finansowych Uniwersytetu Zielonogórskiego na lata 2013-2015.

Nr 141 w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego dla zadania pod nazwą „Przebudowa bazy dydaktycznej pod potrzeby kierunków technicznych”

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraża zgodę na ustanowienie hipoteki w wysokości 4 500 000,00 PLN na rzecz banku wylonionego w drodze postępowania przetargowego, na nieruchomości zabudowanej położonej w Zielonej Górze przy al. Wojska Polskiego 71A, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW ZG1E 00082227/1, jako zabezpieczenie długoterminowego kredytu inwestycyjnego w kwocie 3 000 000,00 PLN z przeznaczeniem na sfinansowanie wkładu własnego dla zadania pod nazwą „Przebudowa bazy dydaktycznej pod potrzeby kierunków technicznych”.

Nr 142 w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2012 r.

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego przyjął sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2012, stanowiące załącznik do uchwały.

Nr 143 w sprawie uchwalenia planu rzeczowo-finansowego na rok 2013

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego uchwalił plan rzeczowo-finansowy Uniwersytetu Zielonogórskiego na rok 2013, stanowiący załącznik do uchwały.

Nr 144 w sprawie wzorów dyplomów doktora i doktora habilitowanego wydawanych na Uniwersytecie Zielonogórskim

Senat ustalił wzory dyplomów doktora i doktora habilitowanego wydawanych przez uprawnione jednostki organizacyjne Uniwersytetu Zielonogórskiego, określone w załącznikach nr 1, 2 i 3 do uchwały:

1. załącznik nr 1 - wzór dyplomu doktora wraz z odpisem i egzemplarzem do akt (wersja z promotorem),
2. załącznik nr 2 - wzór dyplomu doktora wraz z odpisem i egzemplarzem do akt (wersja z promotorem i kopromotorem),
3. załącznik nr 3 - wzór dyplomu doktora habilitowanego wraz z odpisem i egzemplarzem do akt.

Osoby, których przewody doktorskie i habilitacyjne nie zakończyły się do dnia 30 września 2011 r., po uzyskaniu w uprawnionej jednostce organizacyjnej Uniwersytetu Zielonogórskiego stopnia doktora lub doktora habilitowanego, otrzymują dyplomy sporządzone według wzorów określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 stycznia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskim i habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. nr 15, poz. 128 z p. zm.). Osoby, na wniosek których przewody doktorskie i habilitacyjne prowadzone są na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2011 r., po uzyskaniu w uprawnionej jednostce organizacyjnej Uniwersytetu Zielonogórskiego stopnia doktora lub doktora habilitowanego, otrzymują dyplomy sporządzone według wzorów określonych w rozporządzeniu, o którym mowa powyżej.

Nr 145 zmieniająca uchwałę nr 115 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia Zasad zarządzania gospodarką finansową Uniwersytetu Zielonogórskiego

W uchwale nr 115 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia Zasad zarządzania gospodarką finansową Uniwersytetu Zielonogórskiego, zmieniono § 2, który otrzymał następujące brzmienie:

„§ 2

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Załącznik nr 2 - Zasady obliczania kosztów eksploatacji pomieszczeń wydziałowych i ogólnouczelnianych, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2), wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.
3. Traci moc uchwała nr 451 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia systemu zarządzania gospodarką finansową Uniwersytetu Zielonogórskiego.”

Nr 146 w sprawie utworzenia na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska studiów podyplomowych „Stosowanie Eurokodów w budownictwie” i określenia efektów kształcenia dla tych studiów

Senat utworzył studia podyplomowe „Stosowanie Eurokodów w budownictwie” na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska i określił efekty kształcenia dla tych studiów, stanowiące załącznik do uchwały.

Nr 147 w sprawie utworzenia na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu studiów podyplomowych „Peda-

gogika Marii Montessori i Plan Daltoński” i określenia efektów kształcenia dla tych studiów

Senat utworzył studia podyplomowe „Pedagogika Marii Montessori i Plan Daltoński” na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu i określił efekty kształcenia dla tych studiów, stanowiące załącznik do uchwały.

Nr 148 w sprawie utworzenia na Wydziale Ekonomii i Zarządzania studiów podyplomowych „Zarządzanie podmiotami leczniczymi - organizacja, finansowanie” i określenia efektów kształcenia dla tych studiów

Senat utworzył studia podyplomowe „Zarządzanie podmiotami leczniczymi - organizacja, finansowanie” na Wydziale Ekonomii i Zarządzania i określił efekty kształcenia dla tych studiów, stanowiące załącznik do uchwały.

Nr 149 w sprawie opinii dotyczącej zmiany w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Ekonomii i Zarządzania dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania:

1. Zakładu Inżynierii Zarządzania,
2. Zakładu Historii Społecznej, Gospodarczej i Wojskowości,
3. Zakładu Stosunków Międzynarodowych.

Nr 150 w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Mechanicznego

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Mechanicznego dotyczący wskazanych szczegółowo w treści zarządzenia zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Mechanicznego.

Nr 151 w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska dotyczący wskazanych szczegółowo w treści zarządzenia zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska.

Nr 152 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu organizacyjnego Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

Senat zatwierdził Regulamin organizacyjny Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, stanowiący załącznik do uchwały.

Nr 153 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu organizacyjnego Wydziału Fizyki i Astronomii

Senat zatwierdził Regulamin organizacyjny Wydziału Fizyki i Astronomii, stanowiący załącznik do uchwały.

Nr 154 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu organizacyjnego Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu

Senat zatwierdził Regulamin organizacyjny Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, stanowiący załącznik do uchwały.

Nr 155 zmieniająca uchwałę nr 557 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie przyjęcia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2013/2014

Senat zmienił załącznik nr 6 do uchwały nr 557 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie przyjęcia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2013/2014, w sposób określony w załączniku do uchwały.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

JM Rektor wprowadził następujące zarządzenia:

Nr 57 z dnia 10 czerwca 2013 r. w sprawie opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia w roku akademickim 2013/2014

JM Rektor wprowadził opłaty za postępowanie związane z przyjęciem na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2013/2014 w następujących wysokościach:

- 150 zł. dla osób ubiegających się o przyjęcie na kierunki studiów, na które postępowanie kwalifikacyjne obejmuje sprawdziany uzdolnień artystycznych oraz sprawdziany predyspozycji architektonicznych,
- 85 zł. dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia na pozostałe kierunki studiów.

Zgodnie z zarządzeniem kandydaci na studia drugiego stopnia legitymujący się dyplomami ukończenia studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim wnoszą opłaty rekrutacyjne o 30 zł niższe niż określone powyżej.

Nr 58 z dnia 10 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego

JM Rektor zarządził następujące zmiany:

1. W pionie Prorektora ds. Rozwoju zniesiono Dział Programów Unijnych.
2. W pionie Prorektora ds. Rozwoju powołano Biuro Programów Unijnych i Projektów Rozwojowych wraz z podległymi Sekcjami:
 - 1) Sekcja Programów Unijnych,
 - 2) Sekcja Projektów Rozwojowych.

Wskutek zmian powołanych powyżej zmianie uległy następujące załączniki do Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego, ustalonego zarządzeniem nr 25 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 16 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego:

- 1) załącznik nr 1 - w sposób określony w załączniku nr 1 do zarządzenia,
- 2) załącznik nr 2 - w sposób określony w załączniku nr 2 do zarządzenia,
- 3) załącznik nr 7 - w sposób określony w załączniku nr 3 do zarządzenia.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 2013 r.

Nr 59 z dnia 11 czerwca 2013 r. w sprawie powołania Zespołu ds. przygotowania dokumentacji w sprawie powołania spółki celowej Park Naukowo-Technologiczny

JM Rektor powołał Zespół ds. przygotowania dokumentacji w sprawie powołania spółki celowej Park Naukowo-Technologiczny.

Nr 60 z dnia 17 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany Regulaminu premiowania pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w Uniwersytecie Zielonogórskim

JM Rektor zmienił Regulamin premiowania pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w Uniwersytecie Zielonogórskim, wprowadzony zarządzeniem nr 9 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 2 marca 2009 r.

w sprawie wprowadzenia zasad premiowania w Uniwersytecie Zielonogórskim, w sposób określony w załączniku do zarządzenia.

Zarządzenie weszło w życie po upływie dwóch tygodni od dnia podania go do wiadomości pracowników.

Nr 61 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie korzystania ze służbowych telefonów komórkowych działających w sieci GSM

Powołanym zarządzeniem JM Rektor wprowadził zasady udostępniania pracownikom służbowych telefonów komórkowych.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 2013 r.

Nr 62 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wysokości opłat za miejsce w domach studenckich w roku akademickim 2013/2014

JM Rektor ustalił wysokości opłat za miejsce w domach studenckich w roku akademickim 2013/2014 szczegółowo omówione w treści zarządzenia.

Nr 63 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu mieszkańca domu studenckiego

JM Rektor wprowadził Regulamin mieszkańca domu studenckiego, stanowiący załącznik do zarządzenia.

Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania. Z dniem wejścia w życie powołanego zarządzenia utraciło moc zarządzenie nr 48 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 25 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu mieszkańca domu studenckiego.

Nr 64 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska

JM Rektor zmienił strukturę organizacyjną Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska w sposób wskazany w zarządzeniu.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 2013 r.

Nr 65 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania

JM Rektor zmienił strukturę organizacyjną Wydziału Ekonomii i Zarządzania w sposób wskazany w zarządzeniu.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 2013 r.

Nr 66 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Mechanicznego

JM Rektor zmienił strukturę organizacyjną Wydziału Mechanicznego w sposób wskazany w zarządzeniu.

Zarządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 2013 r.

Nr 67 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego

W związku ze zmianami w strukturze organizacyjnej:

- 1) Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska - wprowadzonymi zarządzeniem nr 64 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska.

- 2) Wydziału Ekonomii i Zarządzania - wprowadzonymi zarządzeniem nr 65 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania.
- 3) Wydziału Mechanicznego - wprowadzonymi zarządzeniem nr 66 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Mechanicznego, zmianie uległ załącznik nr 4 do Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego ustalonego zarządzeniem nr 25 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 16 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego, w sposób określony w załączniku nr 1 do zarządzenia.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 2013 r., z tym że w części dotyczącej § 1 pkt 3) zarządzenia, zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2013 r.

Nr 68 z dnia 10 lipca 2013 r. zmieniające zarządzenie nr 38 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne

JM Rektor wprowadził zmiany do zarządzenia nr 38 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne, ustalając jednocześnie tekst jednolity tego zarządzenia.

Nr 69 z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zasad organizowania konferencji na Uniwersytecie Zielonogórskim

JM Rektor ustalił zasady organizowania konferencji na Uniwersytecie Zielonogórskim, umówione szczegółowo w treści zarządzenia.

Nr 70 z dnia 11 lipca 2013 r. zmieniające zarządzenie nr 18 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie limitów przyjęć na studia pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2013/2014

JM Rektor zmienił wielkości limitu rekrutacyjnego na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia w semestrze zimowym w roku akademickim 2013/2014 na kierunku *inżynieria danych* - 90 miejsc.

Nr 71 w sprawie zamiany Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego

JM Rektor powołanym zarządzeniem wprowadził następujące zmiany:

1. W pionie Kanclerza - Kwestora zniesiono Sekcję ds. inwentaryzacji.
2. W pionie Kanclerza - Zastępcy kanclerza ds. technicznych zniesiono:
 - 1) stanowisko Głównego specjalisty ds. zamówień publicznych,
 - 2) Dział Gospodarczy wraz z:
 - a) Sekcją Administracyjno-Gospodarczą,
 - b) Sekcją Eksploatacji,
 - c) Sekcją Obsługi Podmiotów Gospodarczych,
 - 3) Administrację Domów Studenckich.
3. W pionie Kanclerza utworzono:
 - 1) stanowisko Zastępcy kanclerza ds. administracyjnych,
 - 2) stanowisko Głównego specjalisty ds. zamówień publicznych,
 - 3) Dział ds. Inwentaryzacji.

4. Zastępcy kanclerza ds. administracyjnych podlegają:

- 1) Dział Gospodarczy wraz z:
 - a) Sekcją Administracyjno- Gospodarczą,
 - b) Sekcją Eksploatacji,
 - c) Sekcją Obsługi Podmiotów Gospodarczych,
- 2) Administracja Domów Studenckich.

Z uwagi na powyższe, w Regulaminie organizacyjnym Uniwersytetu Zielonogórskiego ustalonym zarządzeniem nr 25 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 16 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego z p.zm., wprowadzono zmiany wskazane w treści zarządzenia. Jednocześnie wprowadzono tekst jednolity Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego ustalonego zarządzeniem nr 25 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 16 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego z p.zm., stanowiący załącznik nr 4 do zarządzenia.

Nr 72 z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie zasad przydziału pokoi pracownikom, studentom i doktorantom Uczelni oraz osobom zewnętrznym w domach mieszkalnych Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku akademickim 2013/2014

JM Rektor ustalił zasady przydziału pokoi pracownikom, studentom i doktorantom Uczelni oraz osobom zewnętrznym w domach mieszkalnych Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku akademickim 2013/2014

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2013 r.

Nr 73 z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za pokoje/mieszkania w Domach Pracowniczych Uniwersytetu Zielonogórskiego

JM Rektor ustalił wysokość opłat miesięcznych za pokoje/mieszkania pracownicze według stawek określonych w zarządzeniu.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2013 r.

Nr 74 z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie zasad kwaterowania osób w pokojach gościnnych Uniwersytetu Zielonogórskiego

JM Rektor ustalił zasady kwaterowania osób w pokojach gościnnych Uniwersytetu Zielonogórskiego, unormowane szczegółowo w treści zarządzenia.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2013 r.

Nr 75 z dnia 27 sierpnia 2013 r. zmieniające zarządzenie nr 34 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 8 kwietnia 2013 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2013/2014

Zgodnie z zarządzeniem JM Rektora, w zarządzeniu nr 34 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 8 kwietnia 2013 r. zmieniono organizację roku akademickiego 2013/2014 w sposób określony w załącznikach do zarządzenia.

Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania.

Magdalena Grycuk
Biuro Prawne

TEKSTY UCHWAŁ I ZARZĄDZEŃ
DOSTĘPNE SĄ NA STRONIE INTERNETOWEJ UNIwersYTETU
ZIELONOGÓRSKIEGO POD ADRESEM:
<http://www.uz.zgora.pl/ap/>

PRAWO NA UZ? JESTEŚMY GOTOWI!

FOT. Z ARCHIWUM PROF. B.B.

**Rozmowa Ewy Sapeńko
z prof. Bogusławem Banaszakiem
pełnomocnikiem rektora ds. uruchomienia na UZ
kierunku *prawo***

Panie Profesorze, w roku akademickim 2014/2015 po raz pierwszy przeprowadzimy rekrutację na kierunki: *prawo* i *administracja*. Jesteśmy już gotowi?

Studia rozpoczną się w październiku 2014 r. i w chwili obecnej wygląda na to, że jesteśmy gotowi. Jest kadra, jest zainteresowanie młodzieży w szkołach średnich oraz ewentualnych kandydatów na studia niestacjonarne, jest poparcie władz UZ i pracowników wydziałów nauk społecznych oraz środowiska prawniczego, mają zostać przygotowane pomieszczenia dydaktyczne i gabinety dla pracowników naukowo-dydaktycznych.

Ile czasu trwały przygotowania do powołania tych kierunków?

Dotychczasowe prace trwały równo rok. Skompletowana została kadra, przygotowano wnioski o uruchomienie kierunków prawa i administracji, dokonano lokalizacji przyszłego wydziału, rozpoczęto uzupełnianie księgozbioru Biblioteki Uniwersyteckiej,

Z jakimi problemami po drodze musiał Pan sobie poradzić?

Wnioski o uruchomienie kierunków prawa i administracji opracowywane były akurat w okresie kiedy zaczęły obowiązywać nowe krajowe ramy kwalifikacji, a przestały obowiązywać dotychczasowe wymogi. Jak zawsze przy pracach w pewnym sensie pionierskich pojawiały się trudności, ale w chwili obecnej są one w większości przewycięzone.

Czy trudno było skompletować kadrę na *prawo*, bo jeżeli chodzi o *administrację* to tutaj chyba bardziej mogliśmy się wesprzeć na własnej kadrze?

Wbrew początkowym obawom kadra została skompletowana dosyć szybko - już po niecałym miesiącu. Chętni do pracy na UZ rekrutują się z różnych ośrodków akademickich praktycznie z całego kraju, ale także i z zagranicy. Na kierunku administracji też konieczne było uzupełnienie dotychczasowych zasobów kadrowych UZ pracownikami z zewnątrz.

Dziś bardzo duży nacisk kładzie się na jakość kształcenia - kto zatem będzie uczył naszych studentów?

Profesorowie tytułarni i doktorzy habilitowani znani w swoich środowiskach naukowych i dysponujący znacznym dorobkiem naukowym oraz będący doświadczonymi dydaktykami. Spełniają oni z nadatkiem wymóg prowadzenia badań naukowych i współpracy z zagranicą. Większość pracowników samodzielnych to autorzy podręczników akademickich zalecanych na wielu wydziałach prawa i administracji oraz autorzy monografii wydawanych w prestiżowych wydawnictwach. Adiunkci i młodszy pracownicy naukowcy, którzy wyrazili chęć związania się z UZ w zdecydowanej większości również dysponują doświadczeniem dydaktycznym i prowadzą już zaawansowane badania własne lub w zespołach. W chwili obecnej kilka renomowanych zagranicznych wydziałów prawa czeka na formalne zakończenie procesu organizacji prawa na UZ, aby podpisać stosowne umowy umożliwiające wymianę doświadczeń dydaktycznych (np. Erasmus, o badaniach naukowych, wymianie studentów itp.). Istnieje także zainteresowanie współpracą ze strony uczelni zza naszej wschodniej granicy - głównie ukraińskich, ale nie tylko. Podjęcie współpracy deklarują także niektóre polskie uczelnie wyższe i PWSZ. Wszystko to dobrze rokuje na przyszłość i umożliwi włączenie w proces dydaktyczny już od samego początku najnowszych metod oraz korzystanie z wymiany z ośrodkami zewnętrznymi.

Gdzie będą się odbywały zajęcia?

Oba kierunki będą zajmowały część budynku, w którym obecnie mieści się Wydział Ekonomii i Zarządzania, a poza tym będą korzystały z sal dydaktycznych poza tym budynkiem.

A praktyczna nauka zawodu? Lubuskie środowiska prawnicze pomogą?

Środowiska te podpisały już stosowny list intencyjny. Pomoc obiecały też niektóre organy samorządu zawodów prawniczych szczebla centralnego.

_Gdzie w strukturze organizacyjnej znajdują się te kierunki?

Planowane jest powołanie wzorem innych uniwersytetów Wydziału Prawa i Administracji.

Jeżeli chodzi o *administrację*, to mamy już zgodę na studia I stopnia, od razu też staramy się o studia II stopnia. W przyszłości nasi absolwenci studiów licencjackich będą mogli na miejscu kontynuować edukację, ale skąd będziemy mieli studentów przez pierwsze lata na studiach magisterskich?

W regionie działają PWSZ w Sulechowie i Gorzowie kształtujące licencjatów. Wśród ich absolwentów z lat po-

przednich na pewno znajdą się chętni na kontynuowanie studiów na poziomie magisterskim, a w przypadku studiów niestacjonarnych - na łączenie ich z pracą zawodową. Oprócz tego studiami na II stopniu mogą być zainteresowani absolwenci innych PWSZ mieszkający lub pracujący w rejonie Zielonej Góry.

_Jak Pan Profesor widzi rozwój prawa i administracji na Uniwersytecie Zielonogórskim?

Z natury jestem optymistycznym realistą. Są wszystkie przesłanki na sukces, ale dopiero w praktyce okaże się czy one wystarczą.

_Dziękuję za rozmowę.

Prof. dr hab. Bogusław Banaszak

Prof. zwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. PWSZ im. Witelona w Legnicy, członek Komitetu Nauk Prawnych PAN, członek korespondent hiszpańskiej Królewskiej Akademii Nauk Moralnych i Politycznych oraz Europejskiej Akademii Nauki, Sztuki i Literatury w Paryżu. Dr honoris causa 4 uniwersytetów europejskich. 2006-2010 Przewodniczący Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów, 1988-2008 profesor Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Autor ponad 300 publikacji naukowych. Zainteresowania badawcze: prawo konstytucyjne, prawo parlamentarne, prawa człowieka.

Red.

NOWY KANCLERZ UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

MGR INŻ. IRMINA MICHALAK-KUBERKA

Irmina Michalak-Kuberka jest rodowitą zielonogórzanką, ma jedno dziecko: syna Jakuba (uczeń VI klasy Zespołu Szkół Sportowych w Zielonej Górze, specjalność: pływanie).

W 1998 r. ukończyła Wydział Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Zielonogórskiej i uzyskała tytuł magistra inżyniera na kierunku *zarządzanie i marketing* w zakresie zarządzania strategicznego. Jest także

absolwentką podyplomowych studiów na kierunku *szacowanie nieruchomości*.

Pracę zawodową rozpoczęła w Biurze Doradztwa i Ekspertyz TEKON w Zielonej Górze, uczestnicząc w realizacji projektu *Strategia rozwoju gminy Brody wraz z programem konwersji i gospodarczego wykorzystania obiektów pomilitarnych*, wykonanego w ramach programu PHARE CBC Polska-Niemcy 1995.

Od 1998 r. jest związana z finansami i bankowością.

W Banku BPH odpowiadała za prawidłowe funkcjonowanie sali sprzedażowej, efektywność sprzedaży oraz budowanie relacji i profesjonalną obsługę klientów banku.

W latach 2006-2010 podjęła pracę w Banku BGŻ S.A., najpierw jako doradca klienta MSP, następnie jako specjalista w Zespole Weryfikacji Kredytowej, a w 2009 r. jako kierownik Wydziału Analiz Ryzyka, budując zespół od podstaw.

W 2010 r. miała również przyjemność tworzyć od podstaw i kierować oddziałem banku w Wolsztynie.

Począwszy od sierpnia 2011 r. do lipca 2013 r. zarządzała pracą Centrum Bankowości Korporacyjnej w Zielonej Górze w Banku Zachodnim WBK SA.

Podczas pracy na samodzielnych stanowiskach bankowych zdobyła cenne doświadczenia we wszystkich najważniejszych obszarach bankowych, poczynając od sprzedaży produktów i usług finansowych, poprzez ocenę kondycji finansowej podmiotów i strukturyzowanie transakcji, aż do tworzenia wydziału i oddziału i zarządzanie nimi z sukcesem.

Od 1 sierpnia 2013 r. pełni obowiązki Kanclerza Uniwersytetu Zielonogórskiego.

NOMINACJE PROFESORSKIE

_PROFESOR JULIUSZ KARCZ

_Postanowieniem z 9 września 2013 r. Prezydent RP Bronisław Komorowski nadał Juliuszowi Stefanowi Karczowi, profesorowi nadzwyczajnemu UZ, tytuł profesora sztuk muzycznych.

FOT. JERZY SZYMANIUK

Z ogromną radością informuję o nominacji profesorskiej dla Pana Juliusza Karcza, znakomitego kompozytora i niezwykle zasłużonego pedagoga, od wielu lat związanego z Instytutem Muzyki Wydziału Artystycznego UZ (wcześniej z Instytutem Wychowania Muzycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze). Postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora zostało przeprowadzone na Wydziale Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Muzyki Kościelnej Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu.

Juliusz Karcz studiował na Wydziale Wychowania Muzycznego w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej we Wrocławiu (dyplom w 1966 r.) oraz na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury Symfonicznej i Teorii Muzyki w poznańskiej Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej. Studia kompozytorskie w klasie prof. Andrzeja Koszewskiego ukończył w 1975 r. Jak sam podkreśla, w dziedzinie kompozycji wiele nauczyło go studiowanie partytur wybitnych polskich kompozytorów takich jak: Witold Lutosławski, Krzysztof Penderecki, Grażyna Bacewicz, Tadeusz Baird, Henryk Mikołaj Górecki, Wojciech Kilar, Krzysztof Meyer, Włodzimierz Kotoński, Zbigniew Bujarski, Marek Stachowski, Adam Walaciński, Krystyna Moszumańska-Nazar, Artur Malawski, Juliusz Łuciuk i in.

Jego szczególnym zainteresowaniem w tamtym okresie

cieszył się zastosowanie poszerzonych możliwości wykonawczych i kolorystycznych fortepianu, inspirowane twórczością J. Cage'a, J. Łuciuka, A. Koszewskiego i A. Kaczyńskiego. Wyrazem tych zainteresowań stają się *Etiudy na dwa fortepiany* (1973), *Sonatina* (1973) oraz *Koncert na fortepian i orkiestrę* (1978), którego prawykonanie miało miejsce w Teatrze Miejskim w Cottbus z udziałem Orkiestry Teatru Miejskiego pod dyktando Lothara Gothela. Partię solową wykonał sam kompozytor. Z poszerzonych możliwości kolorystycznych fortepianu Juliusz Karcz korzystał też przy tworzeniu lub opracowaniu muzyki do spektakli teatralnych np. w *Kartotece* (1983) St. Różewicza w reż. K. Meissner, czy w *Czterech miniaturach słownych* (1979) do tekstu J. Werstlera i J. Koniusza, a także do poezji J. Tuwima *Kwiaty polskie* (1987).

Będąc świadomym nowatorskich osiągnięć w zakresie XX-wiecznych technik kompozytorskich, Juliusz Karcz zna jednocześnie niebezpieczeństwa wynikające z ich bezrefleksyjnego naśladowania. Dlatego swe inspiracje twórcze analizuje i konfrontuje zawsze z możliwościami percepcyjnymi odbiorców tej muzyki: jej wykonawców oraz słuchaczy. W licznych utworach kameralnych i symfonicznych stara się dozować „niezwykłości dźwiękowe”, chętnie stosując system tonalności rozszerzonej, dający słuchaczom istotny punkt odniesienia. Większość jego kompozycji cechuje budowa kilkuczęściowa oraz technika polifonizująca lub polifoniczna, mająca wielowiekowe tradycje w historii muzyki. Dzięki temu kompozycje Juliusza Karcza obecne są w życiu koncertowym. Oprócz wspomnianych wyżej *Sonatin* i *Koncertu na fortepian i orkiestrę* licznych wykonań w latach 70. i 80. doczekały się m. in. *Divertimento* na flet, klarnet i fagot (1973), *Somos* na kwartet smyczkowy (1978), *Obertas* na orkiestrę symfoniczną (1982), II Kwartet smyczkowy (1982), *Quadro per quattro violini* (1983), *Breve* na orkiestrę symfoniczną (1984), *Polger* na skrzypce i wiolonczelę (1985), *Polonez jesienny* i *Gloria* na chór mieszany (1985) oraz *Psalm ostateczny* do tekstu Henryka Szyllkina na głos sopranowy z fortepianem (1988).

Na przełomie lat 80. i 90. kompozytor tworzy dwie wielkie formy: *Kantatę Koronacyjną* i singspiel *Piastus*. *Kantata Koronacyjna* na głosy solowe chór i orkiestrę do tekstu H. Szyllkina wiąże się z uroczystością koronacji Matki Boskiej Cierpliwie Słuchającej w sanktuarium w Rokicie. Tam też 5 czerwca 1989 r. odbyło się prawykonanie kantaty, dedykowanej Ojcu Św. Janowi Pawłowi II w X-lecie pontyfikatu, od którego kompozytor otrzymał osobiste podziękowanie. Za singspiel *Piastus* to kompozycja sceniczna do tekstu Andrzeja Gryphiusa, wybitnego liryka i dramatopisarza niemieckiego z XVII w. Prawykonanie *Piastusa* miało miejsce w roku 1992 w Głogowie, z okazji wręczenia europejskiej nagrody im. A. Gryphiusa. Dzieło doczekało się też kolejnych wykonań w Bytomiu, Wrocławiu, Düsseldorfie, Recklinghausen i Frankfurcie nad Odrą.

Jako zaangażowany pedagog, Juliusz Karcz komponuje i dokonuje licznych opracowań z myślą o młodych wykonawcach. Do takich utworów należą m. in. *Kolędy polskie na chór dziecięcy i orkiestrę kameralną* (1994), *Pios-*

ki do strof Kazimierzy Itłakowiczówny na chór dziecięcy i orkiestrę kameralną (1995), *Impromptus concertant* na fortepian i orkiestrę (1997) czy miniatury fortepianowe (*Mazurek* i *Troll* z 1998 r.). Listę tę można by uzupełnić o kilkadziesiąt opracowań utworów m. in. J. Haydna, W. A. Mozarta, L. v. Beethovena, Z. Noskowskiego, S. Moniuszki i wielu innych twórców.

Ostatnie dziesięciolecie to okres przede wszystkim twórczości kameralnej. Na zamówienie Ministerstwa Kultury Francji powstaje *Rapsod polski* na skrzypce i fortepian, którego prawykonanie miało miejsce 29 maja 2004 r. w Sali Alfreda Cortot w Paryżu. Utwór ten doczekał się licznych wykonań w Polsce i w Niemczech, a także transmisji radiowej w niemieckiej stacji SWR2. W późniejszych latach kompozytor opracowuje też równie popularną wersję *Rapsodu polskiego* na wiolonczelę i akordeon. Jego zainteresowanie tym ostatnim instrumentem znajduje wyraz w *Toccacie* i *Chorale* na dwa akordeony (prawykonania w 2005 r. i 2006 r.). Ponadto sporo uwagi poświęca instrumentom dętym w utworach *Concertino* na róg i fortepian (2007) oraz *Canzona* na flet, klarnet, trąbkę, róg i puzon (2012).

Prof. Juliusz Karcz jest osobowością wybitną o niezwykle bogatym i różnorodnym dorobku twórczym. Nie do przecenienia jest jego zaangażowanie w działalność pedagogiczną i organizacyjną. W roku 1975 powierzono mu zadanie zorganizowania szkoły muzycznej w Żarach, której był pierwszym dyrektorem (1976-78). Począwszy od 1978 r., prowadzi przedmioty teoretyczne w Instytucie Wychowania Muzycznego WSP (obecnie w Instytucie Muzyki UZ). W tym czasie pełnił funkcje kierownika Zakładu Teorii Muzyki, prodziekana Wydziału Pedagogicznego i dyrektora Instytutu Kultury i Sztuki Muzycznej, był także członkiem komisji senackich. Do jego najważniejszych osiągnięć organizacyjnych można zaliczyć uruchomienie w 2004 r. nowego kierunku kształcenia *jazz i muzyka estradowa* na poziomie

studiów I stopnia. Równoległe z pracą na uczelni łączył w latach 1998-2009 obowiązki nauczyciela przedmiotów teoretycznych w zielonogórskiej Państwowej Szkole Muzycznej II st. im. M. Karłowicza, gdzie z własnej inicjatywy prowadził zajęcia fakultatywne dla uczniów przejawiających zdolności twórcze. To dzięki jego charyzmie i bezinteresownemu zaangażowaniu liczni wychowankowie podejmują studia w zakresie kompozycji i teorii muzyki, a następnie prowadzą działalność artystyczną i pedagogiczną. Do dziś osobiście wspominam fascynujące zajęcia z propedeutyki kompozycji i kontrapunktu, połączone z poznawaniem wartościowych dzieł muzycznych, odbywające się w soboty kosztem czasu wolnego Pana Profesora. Zawsze życzliwy w stosunku do swoich wychowanków, z zainteresowaniem śledził i nadal śledzi ich dalsze losy i dokonania artystyczne.

Na zakończenie chciałabym oddać głos nieżyjącemu już prof. Markowi Jasińskiemu, wybitnemu polskiemu kompozytorowi, który wypowiadał się o osiągnięciach prof. Juliusza Karcza następująco: „Prof. Juliusz Karcz jest postacią wybitną. Spośród licznych jego osiągnięć na najwyższą ocenę i uznanie zasługuje działalność artystyczna. [...] Dorobek twórczy Juliusza Karcza jest wszechstronny i imponujący. Zawiera szerokie spectrum form i gatunków muzycznych. Kompozytor z równą swobodą kreuje utwory na instrument solowy, zespoły kameralne jak i orkiestrę symfoniczną. [...] Kompozycje Juliusza Karcza doczekały się licznych wykonań w kraju, a także w Niemczech, Skandynawii, Austrii i Francji, co w tak trudnych dla „sztuki wysokiej” czasach jest widocznym symptomem ich wysokiej rangi. Oprócz twórczości kompozytorskiej godny odnotowania jest jego wkład w promowanie kadry dydaktycznej.”

W imieniu całego Instytutu Muzyki serdecznie gratuluję Panu Juliuszowi Karczowi nominacji profesorskiej, życząc jednocześnie wszelkiej pomyślności i satysfakcji na polu artystycznym, zawodowym i osobistym.

Katarzyna Kwiecień-Długosz

PROFESOR ZDZISŁAW WOŁK

3 czerwca 2013 r. dr hab. Zdzisław Wołk z Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu otrzymał tytuł profesora nauk społecznych. Z rąk prezydenta RP Bronisława Komorowskiego odebrał go w lipcu br.

Zainteresowania badawcze prof. dr. hab. Zdzisława Wołka wiążą się z humanistycznymi aspektami pracy zawodowej, kulturą pracy i poradnictwem zawodowym. Jest autorem m.in. książek *Kultura techniczna uczniów liceów ogólnokształcących* (Zielona Góra 1990), *Kultura pracy* (Sulechów 2000), *Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży* (Zielona Góra 2009), *Kultura pracy, etyka i kariera zawodowa* (Radom 2009), *Osoba długotrwale bezrobotna jako klient oporujący* (Warszawa 2009). Ponadto jest autorem ok. 200 prac naukowych, w tym dziesięciu monografii i podręczników, oraz redaktorem naukowym 13 prac zbiorowych i ponad 150 artykułów naukowych i popularno-naukowych. Jest członkiem Rad Redakcyjnych czterech

czasopism o zasięgu ogólnopolskim. Wypromował sześciu doktorów pedagogiki, uczestniczył w kilkunastu przewodach doktorskich jako recenzent.

Profesor Wołk przez wiele lat kierował Instytutem Pedagogiki Społecznej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze, był prorektorem WSP, a potem Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Od 2008 r. kieruje Zakładem, a obecnie Katedrą Pedagogiki Społecznej na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Od 35 lat jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym, najpierw w Wyższej Szkole Pedagogicznej, a następnie na Uniwersytecie Zielonogórskim. W 1992 r. został profesorem nadzwyczajnym.

Prof. Z. Wołk był współorganizatorem Uniwersytetu Zielonogórskiego i jego prorektorem w latach 2000-2004. Był wieloletnim kierownikiem jednostek organizacyjnych i naukowych zarówno w WSP jak i Uniwersytecie, projektodawcą i uczestnikiem licznych ogólnopolskich programów badawczych poświęconych aktywności pracowniczej i aktywizacji zawodowej, pomocy społecznej oraz badaczem warunków życia ludności województwa lubuskiego.

Z. WOŁK PRZED PAŁACEM PREZYDENTKIM

Jest autorem licznych ekspertyz dotyczących poradnictwa zawodowego oraz rekomendacji poświęconych aktywizacji zawodowej bezrobotnych, współorganizatorem i kierownikiem naukowym Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Krośnie Odrzańskim, członkiem Rady Naukowej UTW w Zielonej Górze. Od wielu lat jest członkiem Prezydium Lubuskiego Towarzystwa Naukowego, współzałożycielem i wiceprzewodniczącym Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Profesjologicznego.

Jest absolwentem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze.

Żona Bożena, dwie córki - Agata i Michalina, dwóch wnuków - Wiktor i Borys.

W wolnych chwilach lubi stanąć przy sztalugach z pędzelm i farbami. Cieszy go piękno przyrody i architektury.

Red.

NOWA HABILITACJA

DR HAB. MAGDALENA STECIĄG

10 maja 2013 r. Rada Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego przyjęła uchwałę o nadaniu Magdalenie Steciąg tytułu doktora habilitowanego w zakresie językoznawstwa.

Urodzona w Koźuchowie w 1976 r. Magdalena Steciąg od dwunastu lat jest pracownikiem Uniwersytetu Zielonogórskiego. Swoją pracę magisterką obroniła w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze na kierunku *filologia polska* ze specjalnością *dziennikarską*. I w tych dziedzinach - języka oraz mediów - odnosi kolejne sukcesy.

Kariera naukowa

W 2001 r. Magdalena Steciąg wygrała konkurs na stanowisko asystenta w Katedrze Komunikacji Językowej i Społecznej UZ. Dwa lata później weszła w skład doktorski na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego, a 7 lipca 2005 r. obroniła z wyróżnieniem pracę doktorską pt. *Informacja, wywiad, felieton. Sposób istnienia tradycyjnych gatunków w radiu komercyjnym*, napisaną pod kierunkiem prof. Mariana Bugajskiego. Oparta na niej monografia ukazała się rok później w Oficynie Wy-

FOT. Z ARCHIWUM M.S.

dawniczej UZ. Badaczka otrzymała za tę pracę Nagrodę Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego.

W 2008 r. Magdalena Steciąg wraz z prof. Marianem Bugajskim zapoczątkowała cykl ogólnopolskich spotkań komunikologicznych. Pierwsza konferencja dotyczyła normy w komunikowaniu, kolejna odbyła się w 2011 r. pod hasłem *Świadomość językowa a komunikacja*, a tegoroczna była poświęcona tożsamości komunikacyjnej. Jednocześnie uczestnictwo w konferencjach krajowych pozwoliło badaczce zacieśnić kontakty ze środowiskami językoznawczymi w Polsce. Dr hab. Magdalena Steciąg od lat bierze udział w wielu cyklach spotkań, m.in. w organizowanej w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego serii *Oblicza komunikacji*, w spotkaniach genologów z cyklu *Gatunki mowy i ich ewolucja* w Katowicach, w międzynarodowych konferencjach poświęconych zróżnicowaniu współczesnego języka w jego społeczno-kulturowych uwarunkowaniach organizowanych przez Katedrę Współczesnego Języka Polskiego na Uniwersytecie Łódzkim.

Ponadto, od 2009 r. badaczka jest członkiem Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, a od 2010 r. działa aktywnie w Poradni Językowej UZ.

Zainteresowania Magdaleny Steciąg w 2008 r. skoncentrowały się wokół dyskursu ekologicznego i ekolingwistyki, co zaowocowało otrzymaniem stypendium rządu Danii, dzięki któremu językoznawczynie odbyła staż naukowo-badawczy na Uniwersytecie Południowej Danii w Odense i weszła w krąg europejskich badań ekolingwistycznych. Została także uczestniczką Forum Badań nad Językiem i Ekologią (*Forum Research on Language and Ecology*: <http://www.ecoling.net>). Intensywna kwerenda biblioteczna pozwoliła Magdalenie Steciąg opracować teoretyczne podstawy rozprawy habilitacyjnej pt. *Dyskurs ekologiczny w debacie publicznej*.

Sukcesy w dziennikarstwie

Magdalena Steciąg od 1997 roku współpracowała jako dziennikarka z Radiem Zielona Góra. W 2004 r. został

DEKALOG JĘZYKOWY PRZYGOTOWANY PRZEZ M. STECIĄG NA ZESZŁOROCZNY FESTIWAL NAUKI.

wydany tomik jej felietonów radiowych *Na każdy dzień - kobieta*, a w latach 2006-2009 emitowano popularną w mieście radionowelę *Jestem z Zielonej Góry*, do której Magdalena Steciąg pisała scenariusz. Za cotygodniowy cykl felietonowy otrzymała w tym roku III nagrodę w konkursie na materiał dziennikarski poruszający problematykę równościową, organizowanym przez Pełnomocnika Rządu ds. Równości przy Kancelarii Premiera.

Osiągnięcia dydaktyczne

W pracy dydaktycznej dr hab. Magdalena Steciąg zajmuje się głównie medioznawstwem oraz genologią dziennikarską. Badaczka prowadzi również zajęcia z retoryki, gramatyki opisowej języka polskiego i kultury języka, wykladała także językoznawstwo kognitywne i krytyczną analizę dyskursu na anglistyce. Dodatkowo, dr hab. Magdalena Steciąg prowadzi liczne warsztaty dziennikarskie, organizowała Przegląd Studenckiej Twórczości Dziennikarskiej, była także opiekunem naukowym Studenckiego Koła Dziennikarskiego „Faktor”, z którym w 2006 r. zorganizowała konferencję pt. *Korespondent wojenny. Śmierć, odwaga, ryzyko* (z udziałem m.in. Ireny Piłatowskiej).

Od tego roku akademickiego dr hab. Magdalena Steciąg będzie pełnić funkcję kierownika Pracowni Dziennikarskiej na Wydziale Humanistycznym naszej uczelni.

Kaja Rostkowska

27 sierpnia br. w czasie trwania 20. Konferencji CMM-2013 w Poznaniu, odbyły się wybory nowego zarządu Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych Mechaniki (PTMKM). Miło nam poinformować, że przewodniczącym PTKMK został wybrany prof. Mieczysław Kuczma. Ponadto zarząd PTKMK tworzą: prof. Tomasz Lewiński (PW), prof. Przemysław Litewka (PP), prof. Jerzy Pamin (PK), prof. Zdzisław Więckowski (PL), dr Magdalena Łasecka-Plura (PP), dr Katarzyna Rzeszut (PP). Towarzystwo PTKMK zostało założone 6 maja 1991 r. z inicjatywy profesorów: Leszka Demkowicza, Michała Kleibera, Tadeusza Liszki, Janusza Orkisa i Zenona Waszczyszyna; więcej informacji o Towarzystwie na stronie <http://www.ptmk.pl/>.

PROF. M. KUCZMA PRZEWODNICZĄCYM POLSKIEGO TOWARZYSTWA METOD KOMPUTEROWYCH MECHANIKI

PROF. M. KUCZMA LAUREATEM MEDALU PTMKM IM. PROF. O.C. ZIENKIEWICZA

Z inicjatywy PTKMK w 2007 r. został ustanowiony Medal Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych Mechaniki im. prof. O.C. Zienkiewicza. Medal ten jest przyznawany za wybitne zasługi w rozwoju metod komputerowych mechaniki, uchwałą zarządu PTKMK na wniosek Kapituły Medalu.

W roku 2013 Medal PTKMK im. prof. O. C. Zienkiewicza został przyznany następującym osobom:

- w kategorii *Medal za całokształt działalności*: prof. Adam Borkowski (IPPT PAN, Warszawa), prof. Jacek Chrościelewski (PG, Gdańsk),
- w kategorii *Medal za wybitne osiągnięcia w okresie ostatnich 2 lat*: prof. Mieczysław Kuczma (UZ), prof. Wiesław Ostachowicz (IMP PAN, Gdańsk),
- w kategorii *Medal dla uczonych zagranicznych, szczególnie zasłużonych dla rozwoju metod komputerowych w Polsce*: prof. Manolis Papadrakakis (Ateny, Grecja), prof. Peter Wriggers (Hanower, Niemcy).

Wręczenie medali miało uroczysty charakter i odbyło się 28 sierpnia br. w ramach konferencji CMM-2013 podczas koncertu w Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu. Medale laureatom wręczał prof. Michał Kleiber - komandor Kapituły Medalu i prezes PAN, któremu towarzyszyli prof. Tadeusz Burczyński - kanclerz Kapituły Medalu i przewodniczący KM PAN, oraz prof. Jerzy Pamin - dotychczasowy przewodniczący PTKMK.

B. Kuczma

ZŁOTY MEDAL DLA PROF. MIECZYSŁAWA BOROWIECKIEGO

W bieżącym roku Wydział Nauki Uniwersytetu im. P.J. Śafarika w Koszycach (Słowacja) obchodził jubileusz pięćdziesięciolecia powstania. Na wydziale kształceni są studenci na kierunkach: matematyka, informatyka, fizyka, chemia, biologia i geografia. Główne uroczystości jubileuszowe, na które zostały zaproszone współpracujące z wydziałem instytucje, uczelnie oraz naukowcy z wielu krajów odbyły się w sali Koszyckiej Filharmonii. Jubileusz był okazją do podsumowania osiągnięć oraz przedstawienia planów dalszego rozwoju. Był też okazją do wyrażenia uznania krajowym i zagranicznym naukowcom za efektywną i długoletnią współpracę przez odznaczenie ich medalami Wydziału Nauki UPJŠ. Prof. Mieczysław Borowiecki z Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego został odznaczony złotym medalem Wydziału Nauki UPJŠ za ponad trzydziestoletnią współpracę oraz wkład w rozwój matematyki dyskretniej na tym wydziale. Współpraca ta obejmuje m.in. wspólne projekty badawcze, pobyty naukowe pracowników Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ na Wydziale Nauki UPJŠ i odwrotnie oraz udział

ODZNACZENI ZŁOTYM MEDALAMI

PODZIĘKOWANIE ZA ODZNACZENIA

pracowników obu wydziałów w cyklicznych konferencjach naukowych organizowanych przez obie uczelnie.

Istotnym przejawem tej współpracy jest Towarzystwo Naukowe „Hereditarnia”, założone w 1996 r. przez profesorów: Mieczysława Borowieckiego z Uniwersytetu Zielonogórskiego, Petera Mihóka z Uniwersytetu w Koszycach oraz Izaka Broere z Uniwersytetu w Pretorii, RPA.

Od blisko 20 lat Towarzystwo prowadzi aktywną działalność naukową oraz promuje matematykę. Jest platformą ożywionej współpracy dla naukowców i studentów z całego świata. Obecnie „Hereditarnia” zrzesza 60 członków z 10 krajów. Na czele Towarzystwa stoi prezydent, wybierany rokrocznie podczas uroczystej sesji.

Tradycją stało się coroczne organizowanie warsztatów naukowych pod nazwą „Workshop Hereditarnia”, podczas których oprócz sesji naukowych oraz problemowych ma miejsce wybór prezydenta na kolejny rok. Uniwersytet Zielonogórski jest zawsze współorganizatorem tego wydarzenia. Główny aspekt działalności naukowej Towarzystwa dotyczy dziedziny matematyki zwanej teorią grafów, a w szczególności badania własności dziedzicznych grafów. Termin ten tłumaczony jest na język angielski jako „hereditary properties of graphs”, stąd poprzez analogię z polskimi słowami jak „palmiarnia”, „kawiarnia” czy „piwiar-

nia”, powstał wyraz „Hereditarnia”, określający niezwykle świat własności dziedzicznych grafów oraz skupioną wokół tego zagadnienia i stale rozrastającą się grupę zaprzyjaźnionych naukowców. Z tej tematyki, w trzech wspomnianych wyżej uczelniach, wypromowano w tym czasie piętnastu doktorów nauk matematycznych. Wiele ciekawych informacji oraz aktualności dotyczących Towarzystwa „Hereditarnia” można znaleźć na stronie internetowej <http://ics.upjs.sk/~semanisin/hereditarnia/index.php>.

Ważnym wydarzeniem była wizyta na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ jednego z założycieli Towarzystwa „Hereditarnia”, prof. Izaka Broere z Uniwersytetu w Pretorii. Profesor wygłosił na seminarium Matematyki dyskretniej wykład pt. *On Conjecture of Hedetniemi*. Owocem dyskusji prowadzonej po wykładzie, było sformułowanie dwóch kolejnych warunków równoważnych tej znanej hipotezie, która jest do tej pory otwarta i opiera się wysiłkom kolejnych pokoleń matematyków od blisko pięćdziesięciu lat.

Miłym zakończeniem pobytu gościa z RPA było zwiedzanie Zielonej Góry połączone z wizytą w Palmiarni, gdzie przed blisko 20 laty w głowach trzech przyjaciół narodził się pomysł powołania Towarzystwa Naukowego „Hereditarnia”.

Anna Fiedorowicz

NASZ PRACOWNIK WE WŁADZACH MIĘDZYNARODOWEGO KOMITETU NAUKOWEGO

DR INŻ. ARCH. SŁAWOMIR ŁOTYSZ SEKRETARZEM GENERALNYM ICOHTEC

Podczas odbywającego się w końcu lipca w Manchesterze sympozjum Międzynarodowego Komitetu ds. Historii Techniki (International Committee for the History of Technology - ICOHTEC), dokonano wyboru nowych władz na kadencję 2013-2017. Nowym przewodniczącym został prof. Timo Myllyntaus (Uniwersytet w Turku, Finlandia), a funkcję wiceprzewodniczącego przez drugą kadencję będzie piastował prof. Dick van Lente (Uniwersytet Erasmusa w Rotterdamie, Holandia). Na stanowisko sekretarza generalnego został wybrany pracownik Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr inż. arch. Sławomir Łotysz z Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska. To najwyższa od

„NOWE KIEROWNICTWO ICOHTEC: PRZEWODNICZĄCY PROF. TIMO MYLLYNTAUS (DRUGI Z PRAWY), WICEPRZEWODNICZĄCY PROF. DICK VAN LENTE (PIERWSZY Z PRAWY), SEKRETARZ GENERALNY DR SŁAWOMIR ŁOTYSZ (PIERWSZY Z LEWEJ). NA ZDJĘCIU PONADTO: BYŁY PRZEWODNICZĄCY PROF. JAMES WILLIAMS Z USA (DRUGI Z LEWEJ, OBECNIE REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA ICON) I BYŁY SKARBNIK DR PATRICE BRETT Z FRANCJI (W ŚRODKU). ODCHODZĄCY Z DOTYCHCZASOWYCH STANOWISK OTRZYMAŁI DROBNE UPOMINKI – CZAPKĘ STERNIKA, LORNETKĘ WIZJONERA ORAZ W CHARAKTERYSTYCZNE WYDŁUŻONE PAPIEROWE ZAWINIĄTKA.

doprowadziło do powołania ICOHTEC-u podczas kolejnego kongresu IUHPS w Paryżu w lipcu 1968 roku.

Aby uniknąć przeniesienia na forum naukowe rywalizacji politycznej, przy wyborze władz Komitetu przyjęto zasadę, że przedstawiciele supermocarstw, czyli Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego, obsadzą dwa równorzędne stanowiska wiceprzewodniczących i nie będą ubiegać się o stanowiska przewodniczącego ani sekretarza generalnego, które zostały zarezerwowane dla pozostałych krajów. Według ustaleń skład Komitetu Wykonawczego również miał być dobierany tak, by zapewnić możliwie szeroką reprezentację międzynarodową. Członkostwo w ICOHTEC opierało się na udziale w nim komitetów krajowych.

Pierwszym przewodniczącym ICOHTEC wybranym podczas pierwszego sympozjum w 1968 r. został prof. Eugeniusz Olszewski z Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk. Funkcję sekretarza generalnego objął Maurice Daumas, natomiast stanowiska wiceprzewodniczących przypadły Melvinowi Kranzbergowi i Siemionowi Szuchardinowi.

Przemiany polityczne przełomu lat 80. i 90. wymusiły rewizję tych ustaleń. Podczas XXI konferencji ICOHTEC w Saragossie w 1993 r. wprowadzono odpowiednie zmiany do statutu. Odtąd nie obowiązują już parytety przy wyborze władz Komitetu. Odstąpiono również od formuły reprezentacji komitetów krajowych na rzecz członkostwa indywidualnego.

Obecnie ICOHTEC skupia przeszło 200 historyków techniki z całego świata. Raz w roku wydaje recenzowane czasopismo ICON, a co miesiąc członkowie otrzymują drogą elektroniczną newsletter. W dorocznych konferencjach organizowanych na ogół na przełomie lipca i sierpnia, bierze udział od 150 do 300 uczestników. Będąc formalnie komitetem naukowym w strukturach Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki (która z kolei podlega UNESCO), co cztery lata ICOHTEC zbiera się w szerszym gronie badaczy dziejów nauki. Tak było w tym roku w Manchesterze, gdzie kongres Unii zgromadził przeszło 1700 uczestników. ICOHTEC, tak jak inne komitety i stowarzyszenia naukowe skupione w Unii, organizują wówczas swoje własne sympozja w ramach ogólnych obrad kongresu.

Dr inż. Sławomir Łotysz jest związany z Komitetem od 2002 r., kiedy to po raz pierwszy wziął udział w jego dorocznej konferencji w Granadzie. Od tamtej pory uczestniczył w spotkaniach w Leicesterze (2006), Budapeszcie (2009), Tampere (2010), Glasgow (2011), Barcelonie (2012) i w końcu w Manchesterze. Od 2006 r. na zasadach wolontariatu pełni obowiązki administratora strony internetowej (www.icohtec.org). W 2008 r. został wybrany na czteroletnią kadencję w skład Komitetu Wykonawczego (Executive Committee), a w wyborach 2013 r. został nominowany na stanowisko sekretarza generalnego.

Do wyborów szedł z hasłem uczynienia Komitetu bardziej atrakcyjnym dla historyków dopiero rozpoczynających swoją akademicką karierę. Obiecywał także dążyć do odbudowy renomy, jaką niegdyś ICOHTEC zajmował wśród historyków we Wschodniej Europie i odwrotnie - jako nowy sekretarz generalny Międzynarodowego Komitetu ds. Historii Techniki, dr Łotysz chce aktywnie wspierać badaczy z naszego regionu w ich dążeniach do wyraźniejszej niż dotychczas obecności na forum międzynarodowym. Nie trzeba dodawać, że z takim a nie innym składem nowego zarządu Komitetu, znacznie rosną też szanse Polski jako ewentualnego organizatora jednej z przyszłych konferencji ICOHTEC. Gdyby udało się do tego doprowadzić, można mieć nadzieję na większe spopularyzowanie historii techniki jako dyscypliny badawczej w naszym kraju.

Marek Dankowski

BARTOSZ PERNAL/ MICHAŁ SZKIL QUINTET – LAUREATEM GŁÓWNEJ NAGRODY NA XXXVII GETXO JAZZ 2013 W HISPANII

Jury 37. Festiwalu jazzowego w Getxo przyznało główną nagrodę dla zespołu prowadzonego przez Bartosza Pernala. Zespół zagrał w konkursie m.in. obok kwartetu Ignacio Berroa, perkusisty z tria Gonzalo Rubalcaby, natomiast w koncercie laureatów przed zespołem Wyntona Marsalisa. Zespół wykonywał kompozycje lidera.

Nagrodą za wygrany konkurs w Getxo jest zapewniony udział na festiwalu Hoeliaart Jazz w Belgii, wydanie nakładem wytwórni z Hiszpanii płyty live, nagranej podczas koncertu laureatów, występy zespołu na Majorce i Ibiza oraz nagroda pieniężna.

Skład zespołu Bartosz Pernal/Michał Szkil Quintet: Bartosz Pernal - puzon, Maurycy Wójciński - trąbka, Michał Szkil - fortepian, Michał Kapczuk - kontrabas, Grzegorz Maślowski - perkusja.

Zespół istnieje od ponad dwóch lat. Grupa regularnie koncertuje prezentując się na ważnych festiwalach w kra-

ju i zagranicą. Zespół zdobywał laury na 4th Tarnów International Jazz Contest (2011), 49. festiwalu Jazz nad Odrą (nagroda specjalna za kompozycję i aranżację dla B. Pernala (2013) i na konkursie Gdyńskiego Sax Clubu (2013).

Bartosz Pernal jest wieloletnim członkiem Big Bandu Uniwersytetu Zielonogórskiego, absolwentem kierunku *jazz i muzyka estradowa* na Uniwersytecie Zielonogórskim (puzon oraz aranżacja i kompozycja). Odbił studia również na Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

(instrumentalistyka - puzon jazzowy) i Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach (kompozycja i aranżacja). Obecnie jest asystentem w Instytucie Muzyki UZ.

Festiwal w Getxo: <http://www.getxo.net/es/getxo-jazz/programa>

Jerzy Szymaniuk

STUDENCKI NOBEL

Alicja Bienias - studentka II roku studiów magisterskich na kierunku *architektura i urbanistyka* na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego została laureatką wojewódzkiego etapu tegorocznej edycji konkursu *Studencki Nobel* i reprezentowała województwo lubuskie na arenie ogólnopolskiej.

Alicja Bienias pochodzi z Polkowic. Do Zielonej Góry przyjechała w 2004 r., kiedy to rozpoczęła naukę w Liceum Plastycznym. Szkołę średnią ukończyła z wyróżnieniem zdobywając tytuł plastyka ze specjalnością reklama wizualna. W 2008 r. rozpoczęła studia na kierunku *architektura i urbanistyka*, na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Tutaj zdobyła wiedzę w zakresie planowania przestrzennego i projektowania architektonicznego. Mówi o sobie: *-Moja edukacja związana jest ściśle z moimi zainteresowaniami, co sprawia mi wielką przyjemność i pozwala spełniać się w tym co robię. Zainteresowanie architekturą i sztuką, a w szczególności korelacją pomiędzy tymi dziedzinami, pogłębiłam w praktyce angażując się w różnego rodzaju projekty artystyczne, warsztaty, zadania badawcze.*

Alicja Bienias współpracuje aktualnie z Fundacją Salony w Zielonej Górze jako koordynator projektu *Otwarte pracownice: historia Sztuki mówionej*, nadzoruje realizację autorskiego projektu aranżacji wnętrz Kancelarii Adwokackiej w Zielonej Górze wraz z inż. arch. Sandrą Dawidowicz oraz pisze pracę magisterską pt. *Architektura w procesie transformacji na przykładzie Zielonej Góry (Międzynarodowy Konkurs Studencki HYP CUP)* pod kierunkiem prof. dr inż. arch. Zbigniewa Bacia. Dodatkowo zajmuje się projektowaniem graficznym, chodzi po górach (w szczególności bliskie są jej Karkonosze) i odkrywa tajniki jogi.

Dokumentacja dotychczasowych osiągnięć laureatki w załączniku.

Studencki Nobel jest konkursem organizowanym cyklicznie przez Niezależne Zrzeszenie Studentów od 2009 r., który ma na celu wyłonienie Najlepszego Studenta Rzeczypospolitej Polskiej. Organizatorzy szukają najzdolniejszego ze zdolnych, wyróżniającego się na wielu płaszczyznach - istnego Studenta Renesansu. Aby zasłużyć na ten zaszczytny tytuł należy przede wszystkim legitymować się wysoką średnią ocen (minimum 4,0). Dodatkowymi atutami działającymi na korzyść kandydata są:

- znajomość języków obcych,
- studencka działalność naukowa (prace badawcze, publikacje, nagrody, stypendia, wyróżnienia),
- działalność organizacyjna (fundacje, stowarzyszenia, media, osiągnięcia sportowe i artystyczne),
- udział w wymianach studenckich krajowych (np. MOST) i zagranicznych (np. ERAZMUS, ERAZMUS MUNDUS, CEPUS, DAAD, CEMS, umowy bilateralne, umowy freemovers),
- praktyki, staże, praca zawodowa,
- inne umiejętności potwierdzone certyfikatami,
- szeroki wachlarz zainteresowań.

W konkursie wystartować może każdy student spełniający warunek minimalnej średniej ocen, niezależnie od trybu studiów (stacjonarne, zaoczne), kierunku oraz rodzaju uczelni (państwowa, prywatna).

W minionych edycjach konkursu, przez trzy kolejne lata (2009, 2010, 2011) sukcesy w woj. lubuskim odnosiła Anna Reder - studentka *inżynierii biomedycznej* na Wydziale Mechanicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego. W 2011 r. A. Reder uzyskała III miejsce na etapie ogólnopolskim.

red.

UNIWERSYTECKA KOMISJA NAUKI

Ewa Sapeńko

Uniwersytecka Komisja Nauki to jedna z trzech komisji Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich (poza UKN są jeszcze: Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna i Uniwersytecka Komisja Finansowa). W skład UKN wchodzi prorektorzy ds. nauki wszystkich uniwersytetów. Uniwersytet Zielonogórski w tym gronie reprezentuje prof. Janusz Gil. Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą UZ.

W dniach 4-6 lipca 2013 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim odbyło się posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Na-

zmuszone są do zaciągania kredytów na prefinansowanie ostatniej transzy i wkładu własnego na budowane ze środków unijnych obiekty, a później na ich utrzymanie. Coraz częściej zdarzają się też kredyty brane na bieżącą działalność. Oprocentowanie kredytów to kolejne miliony wpędzające uniwersytety w coraz większe zadłużenie.

Równie dużo czasu poświęcono w Zielonej Górze na dyskusję o ocenie parametrycznej. Nie wszyscy prorektorzy zgadzają się z kryteriami systemu parametryzacji twierdząc, że nie można oceniać jednostek uczelnianych w proponowany sposób, ponieważ te są bardzo niejednorodne. Zebrani wyrazili nadzieję, że ministerstwo oceniając jed-

uki. Przed przystąpieniem do realizacji programu spotkania jednogłośnie przyjęto uchwałę o powołaniu Honorowego Przewodniczącego UKN, którym został prof. Szczepan Biliński z Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Zielonogórskie obrady Komisji zdominowała dyskusja nad wprowadzonym w ostatniej chwili do programu punktem, dotyczącym sytuacji finansowej publicznych uniwersytetów. Porządek obrad zmieniono na prośbę przewodniczącego Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich prof. Bronisława Marciniaka, w którego imieniu rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Tadeusz Kuczyński przedstawił coraz dramatyczniejszą sytuację finansową polskich uniwersytetów. Po raz pierwszy sumaryczny wynik finansowy wszystkich polskich uniwersytetów osiągnął wynik ujemny i wyniósł ponad 30 mln zł. Jeszcze rok temu tylko 4 publiczne uniwersytety zamknęły rok budżetowy deficytem, dziś jest ich już 11 (na 22 uczelnie), a istnieje uzasadniona obawa, że w przyszłym roku może ich być jeszcze więcej. Prorektorzy uważają, że przyczyną takiego stanu rzeczy jest błędny system finansowania uczelni publicznych, który w konsekwencji może doprowadzić do zapaści polskich uniwersytetów. Brakuje pieniędzy na badania naukowe, na utrzymanie infrastruktury - generalnie na wszystko. Uczelnie nie mając systemowego wsparcia,

notki, poza przyjętymi kryteriami będzie się kierowało również zdrowym rozsądkiem.

Poza punktami wprowadzonymi do porządku, obrady podzielono na trzy sesje tematyczne: ranking naukowy polskich uczelni (autorstwa zielonogórskich naukowców), wynagrodzenia w projektach badawczych (stan prawny i rozwiązania) oraz obsługa projektów badawczych (procedury, rozliczenia finansowe, wskaźniki).

W efekcie dwudniowej dyskusji powołano trzy zespoły mające za zadanie wypracować stanowiska, które UKN przekaże dalej Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich. Pierwszy zespół pod przewodnictwem prof. Alojzego Nowaka, prorektora ds. badań naukowych Uniwersytetu Warszawskiego zajmie się stanowiskiem w sprawie sytuacji finansowej z punktu widzenia uniwersytetów, zespół pod przewodnictwem prof. Stanisława Kistryna, prorektora ds. badań naukowych i funduszy strukturalnych Uniwersytetu Jagiellońskiego wypracuje stanowisko dotyczące algorytmu i oceny parametrycznej, a zespół pod przewodnictwem prof. Cezarego Mika, prorektora ds. nauki i rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego zajmie się stanowiskiem w sprawie stanu prawnego i rozwiązań w projektach badawczych.

45 LAT BUDOWNICTWA NA UZ

Marek Dankowski

Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska

Czterdzieści pięć lat minęło... dla życia człowieka stanowić to może przykrą prawdę o nieuchronnym przemijaniu, albowiem czas, bez względu na to jak zdefiniować jego filozoficzną istotę, „przemija” szybko i niezauważenie, jest niewidzialny, złudny w wyobrażeniu, nie do uchwycenia i nie do zatrzymania. A może, pomijając teorię względności, czas nie płynie, lecz jest jedynym bytem absolutnie i jak najbardziej stałym w swej nieskończoności, a zauważalna jest jedynie cykliczność i rytm pewnych zdarzeń następujących po sobie w określonym miejscu, jak chociażby następstwa narodzin i śmierci, pór roku, dnia i nocy, czasów urodzaju i nieurodzaju, powstawania i unicestwienia królestw, planet, układów słonecznych itd. Do takich bardzo ważnych zdarzeń należy zaliczyć także powstanie w krajobrazie Zielonej Góry, w jego dosłownym, naukowym, społecznym i kulturowym znaczeniu, naszego wspaniałego Uniwersytetu, który swój obecny kształt zawdzięcza uporczywej pracy kilku pokoleń ludzi w czasie kilkudziesięciu lat.

Na początku października 2013 r., kiedy spotkamy się wszyscy: władze Uczelni, profesorowie, wykładowcy, asystenci, pracownicy techniczni, zaproszeni goście i studenci wszystkich wydziałów, a zwłaszcza ci rozpoczynający studia na I roku, w auli uniwersyteckiej na uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego 2013/2014, kiedy zabrzmiał kolejny raz *Gaudeamus igitur*, minie dokładnie 45 lat od chwili, gdy w roku 1968 zasiedli tutaj studenci pierwszego roku na nowo utworzonym wówczas kierunku *budownictwo*. 45 LAT!

Biorąc pod uwagę następstwo pokoleń, wielu z nich jest już dzisiaj szanowanymi przez swe wnuki dziadkami. Ale wtedy, 45 lat temu, ci szczęśliwcy nie byli pierwszymi żakami tej Uczelni. Wprawdzie od 1957 r. działała w Zielonej Górze Studium Nauczycielskie, które stało się podwaliną pod późniejszą Wyższą Szkołę Pedagogiczną (WSP), to w 1965 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 03.06.1965 r. powołano w Zielonej Górze uczelnię techniczną o nazwie Wyższa Szkoła Inżynierska, natomiast nabór pierwszych studentów rozpoczęto po 12 czerwca 1965 r.

Początkowo na nowo utworzonej uczelni miały funkcjonować trzy wydziały: Ogólnotekniczny, Elektryczny i Mechaniczny. W sumie na I rok studiów przyjęto 122 studentów spośród ok. 500 zgłoszonych kandydatów, natomiast kadrę nauczającą stanowiło zaledwie 18 osób, w tym tylko dwie osoby ze stopniami naukowymi. I wreszcie w roku 1968, pod kierunkiem doc. dr. inż. **Tadeusza Maszkiewicza** uruchomiony został kolejny wydział - Wydział Budownictwa Lądowego. Utworzenie tej jednostki związane było m.in. z będącą na ukończeniu budową Huty Miedzi Głogów oraz z intensywnym rozwojem budownictwa mieszkaniowego w strefie Środkowego Nadodrza.

W pierwszym okresie studia budowlane trwały 4 lata, a dyplomanci wychodzili z uczelni z tytułem inżyniera budownictwa. Dlatego też pierwsi inżynierowie kierunku *budownictwo*, opuścili mury uczelni w roku 1972. Byli wśród nich także osoby, które później zostały zatrudnione w Instytucie Budownictwa naszej Uczelni na stanowiskach asystentów, adiunktów i wykładowców, jak chociażby Waldemar Krzeszewski (1972), Andrzej Tatarynowicz (1973) czy Bronisław Zadwórny (1973).

W pierwszym okresie studia budowlane trwały 4 lata, a dyplomanci wychodzili z uczelni z tytułem inżyniera budownictwa. Dlatego też pierwsi inżynierowie kierunku *budownictwo*, opuścili mury uczelni w roku 1972. Byli wśród nich także osoby, które później zostały zatrudnione w Instytucie Budownictwa naszej Uczelni na stanowiskach asystentów, adiunktów i wykładowców, jak chociażby Waldemar Krzeszewski (1972), Andrzej Tatarynowicz (1973) czy Bronisław Zadwórny (1973).

W 1973 r. dyplomy uzyskały 32 osoby, wszystkie ze studiów dziennych, natomiast w roku 1973, łącznie ze studiami wieczorowymi i zaocznymi dyplomowane były już 74 osoby. W 1973 r. Wydział uzyskał prawa do kształcenia na poziomie magisterskim. Liczba absolwentów kierunku *budownictwo* z biegiem lat wzrastała, chociaż w przypadku niektórych roczników notowano wyraźny spadek ich liczby, wynikający m.in. ze zmian w wielkości wcześniejszej rekrutacji na studia. Na przykład w roku 1976 liczba absolwentów wyniosła 207 osób, w roku 1981 - 156 osób, by w roku 1992 spaść do zaledwie 22 osób, ale na przykład w roku 2005 były to już 134 osoby, a w roku 2010 - 232 osoby.

Łącznie do dnia dzisiejszego (2013 rok) kierunek *budownictwo* ukończyło na naszej Uczelni około 3600 studentów.

Na przestrzeni lat, kierunek *budownictwo*, realizowany był pod skrzydłami różnych jednostek organizacyjnych, które w ostatnim czasie funkcjonują pod nazwą Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ.

Ale w roku 1968 pierwszą jednostką organizującą nauczanie budownictwa był Wydział Budownictwa Lądowego, w skład którego wchodziły cztery zespoły o następujących nazwach: Zespół Budownictwa Ogólnego i Przemysłowego pod kierownictwem doc. Tadeusza Maszkiewicza, Zespół Geometrii Wykreślnej i Rysunku, którym kierował mgr inż. arch. Romuald Wołtk-Lewonowicz, Zespół Mechaniki Budowlanej pod kierownictwem mgr. inż. Romualda Mazurkiewicza i Zespół Chemii, który prowadził dr Jan Kąkolewski, a już w 1969 r. utworzony został kolejny - Zespół Konstrukcji Budowlanych, którym kierował dr inż. Andrzej Sokolski.

Później, w roku 1974 decyzją ministerialną zmieniono organizację WSI z wydziałowej na instytutową. W konsekwencji powstał Instytut Budownictwa na prawach wydziału. A dalej, w roku 1977 po utworzeniu nowego kierunku *inżynieria środowiska*, powstał Instytut Budownictwa

i Inżynierii Środowiska, która to nazwa stanowi podstawę literalną obecnej nazwy - Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska, którą to nazwę jednostka uzyskała w 2001 r. w wyniku utworzenia Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Wraz z upływem czasu zmieniała się struktura kadry naukowej na wydziale i obecnie ok. 25 osób posiada habilitację, w tym zatrudnionych jest co najmniej 11 profesorów tytularnych.

Wydział od lat posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie dyscyplin budownictwo i inżynieria sanitarna, a od 2013 r. ma uprawnienia do habilitowania w dyscyplinie budownictwo, i co należy podkreślić, stanowi to bardzo ważne osiągnięcie już nie tyle w skali wydziału, lecz również całej Uczelni.

W ogromnym skrócie sygnalizujemy 45-letni okres rozwoju kierunku *budownictwo* na naszej Uczelni i jednocześnie informujemy, że uroczystości związane z obchodami Jubileuszu odbędą się w II połowie listopada bieżącego roku w siedzibie Wydziału.

ŹRÓDŁA:

[1]. Biliński T.: *Organizacyjny, dydaktyczny i naukowy rozwój kierunku budownictwo na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego*. Oficyna Wyd. UZ. Zielona Góra 2011

[2]. Dolański D.: *Zielonogórska droga do Uniwersytetu*. Oficyna Wyd. UZ. Zielona Góra 2012

NOWOCZESNA, ATRAKCYJNA, PRZYJAZNA BIBLIOTEKA UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Projekt NOW Biuro Architektoniczne Łódź
Architekt prowadzący: Andrzej Owczarek
Data realizacji: 2011/2012
Lokalizacja: al. Wojska Polskiego 71
Inwestor: Uniwersytet Zielonogórski
Kubatura obiektu: 34 847,80 m³
Powierzchnia całkowita: 8 016,01 m²
Powierzchnia użytkowa: 7 293 m²
Powierzchnia zabudowy: 1 499 m²
Generalny wykonawca: Skanska S.A. Oddział Poznań
Środki: LRPO, MNiSW

Program architektoniczny i użytkowy biblioteki uwzględnia założenia nowoczesnego bibliotekarstwa dotyczące budownictwa, organizacji i planowania przestrzeni, układów funkcjonalnych, a także zadań i misji biblioteki w środowisku naukowym.

Nowy gmach Biblioteki Uniwersyteckiej to przykład nowoczesnej architektury, rozwiązań przestrzennych i układów funkcjonalnych. To prosta bryła o gładkiej elewacji, doskonale wkomponowana w istniejące otoczenie. Definiuje ją kolor, rodzaj i kompozycja materiałów, proporcje i układ przestrzenny.

Architektura obiektu jest minimalistyczna, tworzona najprostszymi środkami. Otwartość przestrzeni uzyskano dzięki geometrii, proporcjom i przenikaniu. Ciemna elewacja kontrastuje z klimatem wnętrza utrzymanych w jasnych kolorach brzozy i szarościach wystroju. Zewnętrzna część otoczenia wnika w budynek, widać las i panoramiczny pejzaż miasta.

Budynek składa się z jednej kondygnacji podziemnej i pięciu kondygnacji nadziemnych. Pomieści ponad milion książek i czasopism, a także kolekcje i zbiory specjalne. Magazyn zamknięty z modularnymi przesuwными regałami obejmie 700 tys. wolumenów, część otwarta z wolnym dostępem pomieści 400 tys. zbiorów, a strefa zbiorów specjalnych i czytelnie specjalistyczne zaprojektowane zostały dla 300 tys. różnorodnych dokumentów oraz cennych artystycznych i historycznych kolekcji dziedzictwa kulturowego¹.

Zbiory rozplanowane zostały zgodnie z nową koncepcją systemu bibliotecznego-informacyjnego uczelni, za-

kładającego łączenie bibliotek i zbiorów, a także zgodnie z nową strukturą biblioteki wynikającą z nowych układów organizacyjnych, łączenia zespołów oraz planów i układów budynku.

Biblioteka ma kształt trapezu, który zwęża się od szerokiego frontu słonecznej strony południowej w stronę strefy wolnego dostępu w części północnej. Ma prosty powtarzalny układ przestrzeni bibliotecznego z antresolą na II i IV poziomie i jednolitą, wysoką na dwie kondygnacje powierzchnią piętra I i III.

Charakterystyczną część stanowi szklane atrium, sięgające pięciu pięter, przykryte szklanym świetlikiem. Świetlik łączy się bezpośrednio z fasadą, rozdziela budynek na dwie bryły. Szklane atrium akcentuje strefę głównego wejścia, koresponduje z elewacją budynku i układem wysokich pionowych okien z ciemnego szkła. Łączy się także z szarością wnętrza i brzożową okleiną antresoli².

Biblioteka jest transparentna. Zastosowanie szklanych ścian i licznych przeszkleń powiększa optycznie przestrzeń budynku, doświetla bibliotekę, daje przestronne widoki na pejzaż miasta i zmieniający się krajobraz widoczny z każdej strony budynku. Zieleń, tak charakterystyczna dla miasta i regionu, stanowi tutaj istotny element. Architekt w pełni wykorzystał tu walory miejsca.

Atrakcyjną przestrzeń stanowi również zielone otoczenie biblioteki, głównie wyniesiony na 3 metry taras od strony południowej, z małą architekturą, ławkami i oryginalnymi rzeźbiarskimi siedziskami do odpoczynku. Taras sąsiaduje z głównym ciągiem pieszym kampusu. Stanowi sprzyjający integracji rodzaj uczelnianego forum. Jest ulubionym miejscem spotkań i kontaktów, jedynym tak czytelnym i przyjaznym miejscem w tym kampusie. Schody, podjazdy i mała architektura wykonane są z betonu, a całość atrakcyjnie oświetlona różnymi rodzajami światła. Klimat tworzy oświetlenie podłużnymi lampami zatopionymi w trawie i częściach betonowych. Winorośl - symbol i znak rozpoznawczy Zielonej Góry - nasadzona jest na całym tarasowym wzniesieniu, zdobi też elewację budynku³.

Sposób ukształtowania przestrzeni oraz organizacja zbiorów i usług służą realizacji popularnej w świecie *idei biblioteki otwartej*, bez barier przestrzennych i organizacyjnych. Czytelnicy mają bezpośredni dostęp do zbiorów rozplanowanych w wydzielonych obszarach wiedzy. Mogą korzystać ze zbiorów drukowanych i zasobów sieciowych, a także z bogatej oferty usług informacyjnych opartych na nowoczesnych technologiach⁴.

Strefa wolnego dostępu obejmuje obecnie 250 tys. książek i czasopism. Na czterech poziomach biblioteki otwartej rozmieszczone zostały kolekcje dziedziczne, rozplanowane zgodnie z nową klasyfikacją wewnętrzną opartą na Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej. To zbiory najnowsze, podstawowe i najważniejsze dla danej dziedziny, wytypowane z księgozbiorów połączonych bibliotek. Będą one systematycznie powiększane i uzupełniane na bieżąco nowymi publikacjami. Z czasem strefa wolnego dostępu może być rozszerzona o część powierzchni parteru.

Zbiory zakodowane zostały w elektronicznym systemie wolnego dostępu SWD ułatwiającym identyfikację oraz zabezpieczone w systemie radiowym RFID. Są one oklejone specjalną etykietą zawierającą podstawowe dane o egzemplarzu oraz kolorowym paskiem, charakterystycznym dla danej dyscypliny, odpowiadającej nadanej klasyfikacji. Książki z tego obszaru oznaczone dodatkowo czerwoną kropką, przeznaczone są tylko do korzystania na miejscu, pozostałe można wypożyczać samodzielnie, bez pośrednictwa bibliotekarza. Służą do tego specjalne urządzenia, tzw. selfchecki rozmieszczone na poszczególnych piętrach biblioteki. Zbiory z tego obszaru można zwracać samodzielnie, korzystając z tzw. Book Dropy - wrzutni do samodzielnego zwrotu książek - zlokalizowanej na parterze przy wypożyczalni. Oba urządzenia współpracują z systemem bibliotecznym ProLib i systemem zabezpieczenia i kontroli zbiorów RFID. Informacje o samodzielnie wypożyczanej lub zwracanej książce wędrują na konto czytelnika, a o poprawności operacji poświadczą generowany automatycznie paragon.

W bibliotece otwartej zainstalowana jest tylko jedna bramka przy wejściu do strefy bibliotecznego na par-

FOT. IWO ADASZYŃSKI

terze. Czytelnicy mogą się swobodnie poruszać na całej przestrzeni bibliotecznego od parteru do czwartego piętra, mogą swobodnie dokonywać wyboru miejsc pracy, korzystać ze zbiorów i bogatej oferty usług. Próba nieprawidłowego wyniesienia książki bez dezaktywacji uruchamia alarm, który blokuje szklane drzwi dzielące przestrzeń biblioteczną od części użytkowej na parterze. Obiekt jest monitorowany i chroniony.

Książki można zamówić tradycyjnie z dolnego magazynu, albo odnaleźć je w zbiorze otwartym i samodzielnie wypożyczyć. Na każdej kondygnacji znajdują się stanowiska informacyjne i obsługujące. Bibliotekarze dziedzicowi służą pomocą w poszukiwaniach w określonych dziedzinach wiedzy.

O układzie biblioteki informuje system informacji wizualnej. Na całej przestrzeni rozmieszczone są piktogramy informacyjne, graficzny układ budynku i jego kondygnacji, oznaczenia pomieszczeń, zawartości regałów, struktury zbiorów. Użytkownicy mogą korzystać z biblioteki przy pomocy standardowej informacji wizualnej oraz informacji zamieszczonych na stronach internetowych biblioteki i projektu oraz systemu komputerowego.

Biblioteka ma 600 miejsc do pracy indywidualnej i grupowej w wydzielonych strefach cichych i głośniejszych: do szkoleń, seminariów, pracy dydaktycznej, spotkań naukowych, działań kulturalnych i artystycznych, a także odpoczynku. Czytelnicy mają do dyspozycji stanowiska komputerowe, skanery, sprzęt audiowizualny oraz urządzenia do samodzielnego wypożyczeń rozmieszczone na całej przestrzeni bibliotecznego.

Otwarte czytelnie wolnego dostępu zaprojektowane zostały w skrzydle północnym, mniej słonecznym, na czterech kondygnacjach. Pa-

noramiczne przeszklenie tej części budynku na całej jego długości, od parteru do czwartego piętra, zapewnia czytelnikom zmieniający się krajobraz o niepowtarzalnym uroku. Sprzyja to pracy i nadaje miejscu specyficzny urok.

Wystrój biblioteki utrzymany jest w szarościach, naturalnych kolorach drewna i szkła. Dominuje brzoza, która połączona z popielatym wystrojem nadaje budynkowi jednolity charakter wnętrza. Brzozowymi panelami wyłożone są balustrady, antresole i zewnętrzna część regałów, z giętej sklejki brzozowej wykonane są krzesła, w tej samej okleinie są również blaty stołów. Architekt wykorzystał drewno, które podkreśla elegancję miejsca i efektownie eksponuje książki. Stworzył minimalistyczne kompozycje, aby uzyskać we wnętrzach niekomercyjny klimat⁵.

W strefie bibliotecznej znajdują się otwarte kolekcje dziedzinowe z wolnym dostępem do zbiorów, a także:

- sale szkoleniowe i dydaktyczne,
 - pracownia multimedialna,
 - czytelnie i agendy specjalistyczne,
 - pracownia komputerowa,
 - kabiny do pracy indywidualnej,
 - pokoje pracy zespołowej,
 - salka konferencyjna.
- W części użytkowej mieszczą się:
- galeria sztuki,
 - wielofunkcyjna sala konferencyjna,
 - szatnia z kompleksem samoobsługowych szafek,
 - pomieszczenia socjalne,
 - miejsca do odpoczynku i rekreacji.

Proponujemy funkcjonalne, przystępne i gościnne środowisko, różnorodne i inspirujące zarówno w pracy, jak i w działaniu. Oferujemy:

- bezpośredni dostęp do zbiorów,
- szeroki dostęp do informacji i zbiorów sieciowych,
- bogatą ofertę usług bibliotecznych i informacyjnych,
- nowoczesne wyposażenie techniczne,
- profesjonalnie przygotowany zespół bibliotekarzy,
- nowoczesne zaplecze służące twórczej integracji naukowej i kulturalnej środowiska akademickiego, miasta i regionu.

Budynek spełnia wymogi budownictwa bibliotecznego opartego na zasadach *Harry Faulkner-Brown's Ten Commandments*⁶ i jest:

- elastyczny – oparty na jednym module konstrukcyjnym,
- zwarty - z dogodnymi drogami komunikacyjnymi do łatwego i szybkiego przemieszczania,
- dostępny zarówno z zewnątrz do środka, jak i na całym ważnym dla użytkowników obszarze,
- rozszerzalny – zdolny do rozwoju przestrzennego,
- zróżnicowany pod względem warunków pracy i usług,
- zorganizowany – ułatwiający szybki dostęp do zbiorów i usług,
- wygodny – ponieważ praca w dobrych warunkach jest bardziej efektywna,
- zapewniający stałe warunki środowiskowe i mikroklimatyczne dla zbiorów,
- bezpieczny dla czytelników, personelu i zbiorów,
- ekonomiczny.

Biblioteka Uniwersytecka jest nowoczesnym centrum zasobów edukacyjnych i silnym ośrodkiem informacji naukowej. Pełni funkcję akademickiego centrum kształcenia. Organizuje dostęp do krajowych i światowych zasobów naukowych oraz usług w formie tradycyjnej i elektronicznej.

Tworzy zaplecze naukowo-dydaktyczne odpowiadające potrzebom środowiska naukowego uczelni. Jest otwartą na czytelnika, funkcjonalną i nowoczesną biblioteką hybrydową łączącą dwie przestrzenie swojej działalności - rzeczywistą i wirtualną.

Biblioteka jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ma standardowe podjazdy pozwalające na korzystanie z tarasu i wjazd od strony głównej, windę zewnętrzną, która dowozi wprost do holu i, windę wewnętrzną, co daje swobodę poruszania się po całym budynku i pomiędzy zbiorami. Są też odpowiednie miejsca pracy, a także stanowiska do obsługi osób z dysfunkcją wzroku (oprogramowanie głosnomówiące i powiększające, biblioteka cyfrowa dla niewidomych).

Ze względu na przeznaczenie i charakter zgromadzonych zasobów budynek ma szereg nowoczesnych systemów zabezpieczeń, zarówno ochrony obiektu, zbiorów, jak i przebywających w nim ludzi, m.in. szczególnie poziom zabezpieczeń przeciwpożarowych, systemy antywłamaniowe, monitorujące, kontroli i dozoru.

Systemy te są spójne i natychmiast informują o zagrożeniu i jego przyczynach, a także o wszelkich usterkach i awariach. Budynek jest podzielony na strefy bezpieczeństwa. Z poszczególnych stref dzięki kontroli dostępu mogą korzystać wyłącznie osoby uprawnione. Obiekt jest chroniony i monitorowany.

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego otrzymała tytuł Lubuskiego Mistra Budowy 2012 w konkursie na najlepszy obiekt budowlany województwa lubuskiego w kategorii *budownictwo użyteczności publicznej*. Jest to ósmy Lubuski Mistrz Budowy dla uczelnianego obiektu.

Cytując Andrzeja Owczarka, głównego architekta projektu „*mamy nadzieję, że udało nam się wnieść do tej masy betonu, materiałów i mebli wartość dodaną, która definiuje klimat i jakość przestrzeni*”⁷. Wiemy już, że nowy obiekt wraz z otoczeniem zostały zaakceptowane przez studentów, a biblioteka stała się atrakcyjnym miejscem dla całej społeczności akademickiej. Poświadcza to ilość ważnych wydarzeń związanych z życiem uczelni i miasta, które już odbyły się w nowej bibliotece. To prawie 50 różnorodnych w swoim charakterze działań o dużym prestiżu naukowym, dydaktycznym, ale też promującym.

PRZYPISY:

¹ Zob. też strona internetowa projektu www.projekt.bu.uz.zgora.pl.

² Zob. też Biblioteka Uniwersytecka w Zielonej Górze, tekst Tomasz Głowacki, zdjęcia Marcin Czechowicz, „Architektura Murator” 2013, nr 9, s. 70-77.

³ Zob. też. Hybryda, geometria i szlachetne pnącze. Biblioteka Uniwersytecka w Zielonej Górze. Z Andrzejem Owczarkiem rozmawia Patrycja Fabiańska, „Świat Architektury. Magazyn dla architektów i projektantów”, 2013, nr 3, s. 32-40, dostęp: http://www.swiatarchitektury.com/files/0/UserFiles/file/SA_33_all_pages.pdf.

⁴ Zob. też E. Adaszyńska, Koncepcja i projekt nowej Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego, „EBIB” 2011/3(121); E. Adaszyńska, Projekt nowej Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego, „Uniwersytet Zielonogórski” 2009, nr 12, s. 22-26; 2011, nr 7, s. 22-14.

⁵ Zob. Hybryda, geometria i szlachetne pnącze, op. cit., s. 37.
⁶ Faulkner-Brown, H. Factors affecting the planning and design of academic libraries: speaker's notes for the British Council Seminar. W: Library planning and design, Newcastle upon Tyne, 1994.

⁷ Hybryda, geometria i szlachetne pnącze, op. cit., s. 40.

BIBLIOTEKA UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO - CENTRUM ZASOBÓW EDUKACYJNYCH

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Powszechna edukacja, nowoczesne formy komunikacji i dostępu do wiedzy narzucają bibliotece akademickiej nową rolę – budowania centrum zasobów edukacyjnych. Biblioteka to nie tylko miejsce do czytania i wypożyczania książek, to instytucja aktywnie wspierająca proces kształcenia. Od lat zmienia ona swoje priorytety, przechodząc od biblioteki obsługującej do biblioteki uczącej, od tradycyjnie pojmowanej do multimedialnego centrum edukacji. To miejsce do pracy naukowej, uczenia się i nauczania, ale też do działań o różnym charakterze twórczej aktywności. To miejsce społeczne, ważne zarówno dla środowiska akademickiego, jak i całego regionu.

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego jest największą biblioteką naukową w województwie lubuskim. Tworzy swoje zbiory zgodnie z potrzebami edukacyjnymi całego środowiska badawczego. Gromadzi literaturę ze specjalności objętych działalnością uczelni. Organizuje warsztaty naukowo-dydaktyczne oraz kompletuje księgozbiór z zakresu sztuki, nauk humanistycznych, społecznych, pedagogicznych, ścisłych, medycznych, biologicznych, ekonomicznych i technicznych.

Zbiory mają charakter uniwersalny, preferujący dyscypliny reprezentowane przez uczelnię. Liczą one około 1 300 000 dokumentów i obejmują różne rodzaje mediów i typy dokumentów:

▪ książek	ok. 520 000 woluminów,
▪ czasopism	ok. 82 000 woluminów,
▪ zbiorów specjalnych	ok. 295 000 jednostek,
▪ elektronicznych zbiorów sieciowych	ok. 400 000 wydawnictw.

Biblioteka prenumeruje na bieżąco 1 306 tytułów czasopism bieżących:

- 1188 tytułów krajowych,
- 118 zagranicznych, oraz
- 7115 tytułów e-czasopism.

W zbiorach biblioteki jest łącznie 4 550 tytułów czasopism bieżących i archiwalnych w wersji drukowanej.

Biblioteka ma dostęp do 51 licencjonowanych e-baz danych ze specjalności odpowiadających profilowi uczelni, zakupionych w ramach umów konsorcyjnych oraz licencji krajowych.

Zbiory sieciowe dostępne dla całego środowiska akademickiego w trybie on-line obejmują między innymi:

- 36 500 e-książek,
- 7115 e-czasopism zagranicznych,

- 300 000 wydawnictw w ramach wielodziałowych baz danych i serwisów wydawców,
- 41 000 e-norm,
- 12 000 wydawnictw z kolekcji cyfrowych Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej.

Zbiory elektroniczne na nośnikach liczą 1633 jednostki. Biblioteka Uniwersytecka pełni funkcję ośrodka informacji naukowej, zapewniając dostęp do informacji o krajowych i światowych osiągnięciach naukowych. Jest centrum kształcenia akademickiego. Służy nauce i dydaktyce, organizując dostęp do usług i zasobów wiedzy w formie tradycyjnej i nowoczesnej - opartej na źródłach elektronicznych i zasobach sieciowych. Biblioteka obsługuje rocznie ponad milion czytelników: około 400 tys. w formie tradycyjnej i około 750 tys. w zdalnym dostępie sieciowym. Biblioteka oferuje czytelnikom wolny dostęp do 250 000 książek i czasopism.

Biblioteka zgromadziła i zarządza pełnotekstowymi, bibliograficznymi, abstraktowymi i bibliometrycznymi bazami danych z zakresu nauk ścisłych, technicznych, ekonomicznych, humanistycznych i społecznych w wersji elektronicznej. Ma 51 baz sieciowych i 190 na nośnikach. Organizuje dostęp do e-baz i serwisów wydawców, takich jak Elsevier, Springer, Kluwer, Academic Press, Wiley, Blackwell, Oxford, Cambridge, zasobów American Chemical Society (ACS), American Institute of Physics (AIP), American Physical Society (APS), ACM Digital Library, wydawnictw PWN, wielodziałowych baz EBSCO, PROQUEST, Mathematical Review, Inspec, Jstor, Lex Wolters Kluwer, baz cytowań Web of Knowledge, Scopus, a także baz patentowych i prawnych. Kontynuuje dostęp do programowych narzędzi obsługujących bazy danych - Link Solver z listą A-Z. Oferuje dostęp do zbiorów elektronicznych także spoza uczelni poprzez usługę VPN.

Dostęp do zasobów informacyjnych biblioteka umożliwia poprzez udział w ogólnopolskich konsorcjach akademickich, które organizują i współfinansują dostęp do zagranicznych baz danych i e-czasopism. Korzysta też z finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego baz i serwisów wydawców w ramach krajowych licencji Wirtualnej Biblioteki Nauki. Dzięki tej współpracy biblioteka umożliwia swoim czytelnikom dostęp do 300 000 wydawnictw elektronicznych w zdalnym dostępie sieciowym.

Biblioteka zarządza wiedzą i zasobami oraz dystrybuje elektroniczną informację zgodnie z potrzebami wydziałów. Prezentuje pełny serwis informacyjny aktualizowany na bieżąco. Z informacji zamieszczonych na stronie internetowej skorzystało w 2012 r. około 170 000 osób, z katalogu bibliotecznego OPAC WWW - 190 000 czytelników (390 000 wyszukiwań), z Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej -

710 000 użytkowników (4 300 000 wygenerowanych stron), z baz danych - 84 000 osób. Wykorzystując technologie informatyczne, biblioteka posługuje się popularnymi formami komunikacji społecznej, takimi jak: gadu-gadu, blogi, facebook, elektroniczny przekaz informacji i usługi mailowe. Oferuje także elektroniczny formularz zamawiania publikacji do zbiorów, zamawianie cyfrowych kopii do zasobów biblioteki cyfrowej oraz elektroniczne zamawianie zbiorów z innych bibliotek.

Biblioteka prowadzi szkolenia w zakresie obsługi programów bibliotecznych, baz danych, wydawnictw multimedialnych, dostępów do czasopism elektronicznych. Pomaga w przygotowywaniu dokumentów do oceny parametrycznej jednostek. Prowadzi także zajęcia z przysposobienia bibliotecznego oraz zajęcia z informacji naukowej dla studentów różnych kierunków na zlecenie wykładowców. Organizuje też staże dla doktorantów i studentów bibliotekoznawstwa. Ma bazę szkoleniową, która pozwala korzystać z programów bibliotecznych.

Pracownicy biblioteki uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez wydawców, konsorcja, firmy komputerowe, biblioteki. Sami organizują także szkolenia dla pracowników systemu biblioteczno-informacyjnego.

Informatyzacja

Biblioteka realizuje program komputeryzacji, który przebiega dwutorowo i obejmuje:

- komputeryzację zbiorów własnych,
- organizację dostępu do światowych zasobów informacyjnych.

Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana. Działa w niej kompleksowy system zarządzania biblioteką PROLIB, pozwalający na pełną automatyzację procesów bibliotecznych związanych z gromadzeniem, opracowaniem, wyszukiwaniem i udostępnianiem wszystkich materiałów bibliotecznych. Bazy biblioteczne tworzone są w programie ProLib w wersji M21 i europejskim standardzie opisu danych MARC21. Baza rejestruje ponad 600 000 dokumentów.

System biblioteczny zapewnia pełną obsługę zbiorów, kontrolę wypożyczeń, sprawną obsługę czytelników, a także komunikację z zasobami innych bibliotek krajowych i zagranicznych. Elektroniczna obsługa wypożyczeń umożliwia zdalne zamawianie książek, rezerwację zbiorów, prolongatę wypożyczeń, mailową informację o terminach odbioru i zwrotu książek, potwierdza zamówienia i rezerwację, umożliwia korzystanie z elektronicznej obiegówki. Nowością jest zabezpieczenie i kontrola zbiorów bibliotecznych w technologii radiowej RFID oraz samodzielne wypożyczanie i zwrot książek za pomocą nowoczesnych urządzeń, tzw. selfchecków i Book Dropy.

Program biblioteczny współdziała z uczelnianym systemem Dziekanat poprzez moduł Student. Odpowiada on za transmisję danych osobowych z obu systemów i poprawność danych bazy czytelników. Daje też możliwość uczestnictwa biblioteki w uczelnianym systemie rozliczeń elektronicznych, opracowanym przy współudziale biblioteki. ProLib współpracuje też z nowym systemem zabezpieczenia i kontroli zbiorów w technologii radiowej RFID.

Biblioteka UZ prezentuje swoje bazy biblioteczne w projekcie KARO - katalogu rozproszonych bibliotek polskich, który umożliwia prezentację zbiorów bibliotek polskich, ułatwia poszukiwania i kwerendy naukowe oraz wymianę międzybiblioteczną.

Od 2005 r. biblioteka tworzy **Zielonogórską Bibliotekę Cyfrową** www.zbc.zgora.pl w porozumieniu i współpracy z Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowy. ZBC jest częścią federacji bibliotek cyfrowych.

Jej celem jest szeroki, zdalny dostęp do źródeł wiedzy, zasobów edukacyjnych, cyfrowych kopii najcenniejszych zabytków kultury piśmienniczej oraz dokumentów dotyczących regionu. W zbiorach ZBC jest około 12.000 dokumentów, które obejmują m.in. rozprawy doktorskie i habilitacyjne, czasopisma akademickie, publikacje pracowników uczelni, a także cenne zasoby kulturowe (m.in. rękopisy, starodruki, mapy, dzieła z kolekcji artystycznych biblioteki, wydawnictwa podziemne, unikatowe kolekcje regionalne, itp.). Biblioteka dysponuje bogatym oprogramowaniem do tworzenia i obsługi zasobów cyfrowych zakupionym ze środków MNiSW.

Z biblioteki skorzystało 6 300 000 czytelników.

Zasoby biblioteki wirtualnej tworzone są zgodnie z przyjętymi standardami europejskimi. Biblioteka działa w systemie Libra, prezentując zbiory w kolekcjach:

- Nauka i dydaktyka,
- Doktoraty i habilitacje,
- Dziedzictwo kulturowe,
- Regionalia.

Od 2011 r. działa też **Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa dla Osób Niewidomych** zbudowana na bazie własnej biblioteki cyfrowej, pierwsza w oprogramowaniu dLibra. Powstała dla studentów z dysfunkcją wzroku z zachowaniem zasad prawa autorskiego. Ma na celu działania na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych. Biblioteka dysponuje dodatkowo oprogramowaniem dla osób ociemniałych, ułatwiającym korzystanie ze zbiorów (głośnomówiącym i powiększającym).

Biblioteka jest członkiem konsorcjum Polskich Bibliotek Cyfrowych. Dzięki udziałowi w federacji bibliotek cyfrowych FBC umożliwia zdalny dostęp do półtora miliona publikacji ze zbiorów bibliotek i instytucji naukowych z całego kraju. Prezentuje także swoje zbiory w wielu projektach, między innymi w europejskiej bibliotece cyfrowej Europeana - bazie kulturalnego i naukowego zasobu bibliotek, muzeów i archiwów europejskich czy projekcie Manuscriptorium - najbogatszej bazie zdigitalizowanych dokumentów historycznego dziedzictwa kulturowego Europy. Jej zbiory prezentowane są także w specjalistycznych portalach, bazach naukowych i tematycznych serwisach oraz projektach *Open Acces*, między innymi w bazie ScientificCommons - naukowych publikacji zamieszczanych w cyfrowych repozytoriach bibliotek, archiwów i muzeów oraz w bazie *DART-Europe* prezentującej cyfrowe kopie prac dyplomowych i dysertacji powstających w Europie.

Biblioteka Uniwersytecka wspólnie z 16 innymi bibliotekami akademickimi współtworzy bazę zawartości polskich czasopism specjalistycznych **Baz Tech** oraz portal cyfrowy zasobów sieciowych nauk technicznych **BazTol**.

Biblioteka tworzy też dla uczelni bazę dorobku naukowego pracowników **SKEP**. Rejestruje dorobek naukowy pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego zgodnie z zasadami opisów bibliograficznych, wymogami uczelni i zasadami MNiSW. SKEP generuje raporty zgodnie z kategoriami osiągnięć naukowych i oceną publikacji obowiązującą w ministerstwie. W bazie znajduje się 40 453 opisów bibliograficznych 1 637 autorów UZ i 6 364 współautorów spoza UZ.

W Bibliotece Uniwersyteckiej działa **Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej**. Jego zbiór należy do największych w województwie i liczy około 196 000 dokumentów drukowanych (53 000 norm i 143 000 patentów) oraz 41 000 e-norm i 800 000 elektronicznych opisów patentowych, wynalazków, wzorów użytkowych i towarowych. Na potrzeby ośrodka działa rzecznik patentowy - doradca i rzeczoznawca pomocny przy tworzeniu dokumentacji autorskiej projektów i wynalazków. Ośrodek powstał z połączenia dwóch działających wcześniej agend: Regionalnego Ośrodka Informacji Normalizacyjnej, autoryzowanego przez Polski Komitet Normalizacyjny w Warszawie oraz Regionalnego Ośrodka Informacji Patentowej, autoryzowanego przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. Biblioteka wdrożyła w Ośrodku Informacji Normalizacyjnej i Patentowej **System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji**.

Biblioteka zgromadziła ponad 20 tys. jedn. zbiorów specjalnych o dużej wartości kulturowej i artystycznej. Są to kolekcje tworzone i rozwijane dla potrzeb naukowych i dydaktycznych środowiska akademickiego i regionalnego. Są one zaliczane do kulturowego zasobu narodowego.

Zbiory specjalne Biblioteki Uniwersyteckiej obejmują następujące zespoły: rękopisów, starodruków, książek i czasopism XIX-wiecznych, kartografii, grafiki dawnej i współczesnej, plakatów, ekslibrisów, pocztówek, fotografii artystycznej, wydawnictw drugiego obiegu, tzw. „bibuły”, elementarzy, a także cennych pojedynczych publikacji.

Przy bibliotece działa **Pracownia Konserwacji Zbiorów Dawnych**, która zajmuje się pracami restauracyjnymi cennych zbiorów bibliotecznych należących do zasobów narodowych i kolekcji artystycznych.

Od 2002 r. działa w bibliotece **Artoteka Grafiki**. Ma ona w swoim dorobku 75 wystaw i spotkań z artystami. Są to otwarte dla wszystkich prezentacje, debaty, dyskusje i spory na temat aktualnej problematyki sztuki współczesnej z jej problemami merytorycznymi, wynikającymi z zastosowania nowych technologii. W kolekcji Artoteki znajdują się dzieła graficzne i malarskie najwybitniejszych współczesnych twórców polskich i obcych. Biblioteka prowadzi profesjonalną **Galerię Sztuki** uznaną w środowisku artystycznym kraju. Współpracuje z 60 galeriami, biurami wystaw i akademiami artystycznymi w kraju, tworząc Dział Dokumentacji Artystycznej Sztuki Współczesnej liczący około 10 000 zbiorów.

Biblioteka czynnie uczestniczy w życiu uczelni i innych inicjatywach o zasięgu regionalnym lub krajowym. Organizuje wystawy, spotkania i działania towarzyszące różnym wydarzeniom uczelnianym związanym z działalnością naukową, dydaktyczną, kulturalną i artystyczną uczelni. W ostatnim roku zorganizowała 45 wystaw, spotkań, pokazów, wystąpień i prelekcji własnych, pomogła też w organizacji 20 imprez organizowanych przez wydziały i uczelnię.

Biblioteka współpracuje z bibliotekami i instytucjami naukowymi i kulturalnymi w kraju i zagranicą w ramach wymiany międzybibliotecznej. Uczestniczy też w systemie wypożyczeń międzybibliotecznych.

FOT. IWO ADASZYŃSKI

Od 2002 r. bierze udział w projekcie *Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce* dla wypracowania standardów i norm jakości, na podstawie analizy danych statystycznych dostarczanych zespołowi ds. standardów dla bibliotek naukowych.

Opracowuje coroczne zestawienia statystyczne do ogólnopolskich ankiet, rankingów, akredytacji kierunków, potrzeb ministerstwa, wydziałów, bibliotek, mediów, urzędów, GUS.

Współpracuje z innymi bibliotekami akademickimi i instytucjami naukowymi przy wspólnych projektach i działaniach służących rozwojowi i integracji bibliotek akademickich.

Biblioteka stara się też o dotacje zewnętrzne. Wysokość pozyskanych z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego środków na działalność upowszechniającą naukę wyniosła 430 000 zł. Ze środków Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego sfinansowany był projekt budowy nowej biblioteki, który realizowany był przy współudziale biblioteki. O wartości i jakości projektu zaświadcza sama biblioteka, do której wszystkich zapraszamy.

Nowa Biblioteka spełnia standardy nowoczesnego bibliotekarstwa, dotyczące organizacji i planowania przestrzeni, budownictwa, organizacji zbiorów i usług, a także założeń związanych z rolą biblioteki w środowisku akademickim. Biblioteka jest wielofunkcyjna, nowoczesna i przyjazna.

ZAKOŃCZONO MODERNIZACJĘ SIEDZIBY WEIiT NA UNIWERSYTECIE ZIELONOGÓRSKIM

— Ewa Sapeńko

Do zmodernizowanej siedziby Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego we wrześniu ponownie wprowadzili się pracownicy naukowcy i administracja, a 1 października po raz pierwszy od roku, rozpoczęli zajęcia studenci. Koszt remontu budynku dydaktycznego wyniósł 27 240 870,27 PLN. Środki w kwocie 22 411 128,87 PLN (85 proc.) pochodzą z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Infrastruktura szkolnictwa wyższego, do tego 15 proc. z budżetu państwa, czyli 3 954 904,56 PLN i wkład własny UZ w wysokości 874 839,84 PLN (koszty niekwalifikowalne).

Starania o pieniądze trwały 5 lat, remont - rok. Co się zmieniło w obiekcie? Najłatwiej byłoby powiedzieć co się nie zmieniło - bo tak

naprawdę to niezmieniona została chyba tylko konstrukcja budynku. Cała reszta została praktycznie wyburzona i zbudowana od początku. Rozebrano m.in. fasady obiektu i fasady łącznika od strony zachodniej; rozebrano wszystkie kanały wentylacyjne oraz instalacyjne; rozebrano ściany działowe oraz okładziny z płytek; wymieniono kanały instalacyjne; zdemontowano sufity podwieszane; całkowicie zdemontowano instalacje w tym instalację odgromową; zdjęto z dachu papy izolacyjne; rozebrano wszystkie kominy; zdemontowano 4 stare dźwigi osobowe. Przez wiele miesięcy, w czasie trwania prac, studentów z Kampusu A straszyl szkielet remontowanego budynku, nie bez kozery zresztą nazywany przez nich „szkieletorem”.

Dzisiaj to właściwie nowy obiekt, w którym pracownicy i studenci mają do dyspozycji 5 dużych sal wykładowych o powierzchni 733,6 m² mogących pomieścić łącznie 516 osób. Na pomieszczenia administracyjne (tj. gabinety dziekana, prodziekanów, dyrektorów instytutów, dziekanat,

3 pokoje informatyczno-serwisowe o powierzchni 57,8 m². Kadra dydaktyczna ma do swojej dyspozycji 75 pokoi pracowniczych o powierzchni łącznej 1329,6 m².

Zakres prac objął też wstępne wyposażenie budynku. W ramach wyposażenia niezbędnego do prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych zakupione zostały meble oraz żaluzje okienne. Budynek został wyposażony zgodnie z wymaganiami współczesnej dydaktyki, zapewniając dostęp do nowoczesnych sal o wysokim standardzie, z powszechnie dostępnym szerokopasmowym Internetem. Liczba sal dydaktycznych pozwoli na dostosowanie planów zajęć i konsultacji w taki sposób, by poprawić efektywność i komfort studiowania.

Modernizację budynku wykorzystano także do dostosowania go do potrzeb osób niepełnosprawnych. Usunięto wszelkie bariery architektoniczne, zamontowano odpowiednie windy, toalety, itp. udogodnienia. Tym samym jeden z ostatnich już obiektów Uniwersytetu Zielonogórskiego

sekretariaty) przeznaczono łączną powierzchnię 496,9 m². Budynek posiada 4 sale komputerowe o łącznej powierzchni 80 m², przeznaczone dla 24 osób, 3 sale seminaryjne o łącznej powierzchni 150 m² mogące pomieścić 75 osób, 2 sale konferencyjne o powierzchni 93 m², 6 pracowni specjalistycznych o powierzchni 127,3 m² przeznaczone dla 28 osób. W budynku mieścić się będzie 39 sal laboratoryjnych (tj. elektroniczne, komputerowe, CAD, Cisco, techniki cyfrowej, systemów informatycznych, cyfrowych technik satelitarnych, techniki mikroprocesorowej) o powierzchni łącznej 1960 m², z których jednocześnie może korzystać 736 użytkowników. W budynku znajdują się również

stał się w pełni dostępny dla studentów niepełnosprawnych ruchowo.

Budynek dydaktyczny WEIiT po przebudowie:

- kubatura budynku - 45 668,6 m³;
- łączna powierzchnia użytkowa budynku - 9861,6 m² (z tej powierzchni na potrzeby AIP została przebudowana i przekazana do użytku w 2006 r. powierzchnia użytkowa 1119 m². W tym roku przebudowana została powierzchnia użytkowa 8742,6 m²);
- powierzchnia zabudowy - 1812,30 m²;
- powierzchnia ogólna - 10 261,90 m²;
- powierzchnia całkowita - 12 314,28 m².

PARK NAUKOWO- TECHNOLOGICZNY UNIwersytetu ZielonogóRSKIEGO

Kinga Włoch

Park Naukowo-Technologiczny

Projekt Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego współfinansowany jest ze środków Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 (Priorytet 2: Stymulowanie wzrostu inwestycji w przedsiębiorstwach i wzmacnianie potencjału innowacyjnego, Działanie 2.4: Transfer badań, nowoczesnych technologii i innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw).

Centrum Logistyczne PNT i Platformy na rzecz Nauki i Gospodarki zostało oddane do użytku w kwietniu 2011 r. Od tego czasu działa jako instytucja otoczenia biznesu w województwie lubuskim. W trakcie funkcjonowania Centrum Logistycznego PNT zorganizowano: seminaria i szkolenia dla MSP regionu, spotkania branżowe dla firm

działających w branżach: IT, odnawialnych źródeł energii, biomedycznych, spotkanie integracyjne dla jednostek otoczenia biznesu, konferencję dla MSP na temat oferty badawczej PNT i komercjalizacji wyników badań. W Centrum Logistycznym PNT UZ swoją siedzibę mają: Lubuski Park Przemysłowo-Technologiczny, Aglomeracja Zielonogórska, Lubuskie Trójmiasto oraz Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii UZ.

Pozostałe obiekty PNT znajdują się w fazie inwestycyjnej. Trwają roboty budowlano-montażowe oraz prace związane z zagospodarowaniem terenu przy obiektach: Centrum Zrównoważonego Budownictwa i Energii, Centrum Innowacji Technologii dla Zdrowia Człowieka oraz Inkubatora Technologicznego, Centrum Technologii Informatycznych oraz Inkubatora Przedsiębiorczości. Planowane terminy zakończenia prac budowlanych to październik 2013 r. Jednocześnie trwają prace mające na celu uzbro-

jenie terenu przyległego, który umożliwi wpięcie obiektów do sieci elektrycznej, światłowodowej i kanalizacyjno-sanitarnej oraz budowa dróg dojazdowych do budynków.

W kwietniu 2013 r. rozpoczęła się procedura przetargowa na zakup aparatury dla obiektów Parku Naukowo-Technologicznego. Przetarg ten obejmuje dostarczenie najwyższej klasy urządzeń dla Centrów Naukowo-Badawczych PNT. W październiku 2013 r. rozpoczną się procedury przetargowe mające na celu wyposażenie obiektów w meble i urządzenia biurowe.

Równolegle w czasie realizacji powyższych zadań wykonywane są również:

- sieć gazowa, której wykonawcą z ramienia Dolnośląskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy Zgorzelec jest firma HYDROBUD Jerzy Koteł z siedzibą w Nowej Soli
- sieć wodociągowa, kanalizacji sanitarnej i teletechnicznej dla których inwestorem jest ZWiK Zielona Góra Sp. z o.o.

Uniwersytet Zielonogórski spodziewa się, że wszystkie prace inwestycyjne w Parku Naukowo-Technologicznym zakończą się w I kwartale 2014 r. Pod koniec roku rozpocznie się intensywna promocja PNT UZ w zakresie oferty badawczej dla MSP oraz wynajmu powierzchni dla młodych firm o potencjale innowacyjnym i technologicznym.

Całość inwestycji to koszt ok. 70 mln zł, z czego 85 proc. dofinansowania stanowią środki z Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, a pozostała kwota to wkład własny Uczelni. Dzięki dobrej współpracy i wsparciu z Urzędu Miasta Zielona Góra, Uczelnia otrzymała dotację finansową od Miasta w wysokości 4,9 mln zł na PNT (na pokrycie wkładu własnego).

Kluczowym celem Parku Naukowo-Technologicznego będzie komercjalizacja wyników badań naukowych poprzez dwustron-

ny transfer wiedzy: z ośrodka badawczego do przemysłu oraz stworzonych nowych rozwiązań technologicznych na potrzeby MSP.

Współpraca z firmami będzie opierała się na realizacji: badań zleconych, wspólnych projektów wdrożeniowych - finansowanych z różnych źródeł (fundusze unijne, środki z programów ministerialnych, fundusze własne firm), organizacji: szkoleń specjalistycznych, seminariów branżowych oraz udostępnieniu aparatury i powierzchni inkubatorowej. Warto podkreślić, że powierzchnia ta będzie udostępniana w: inkubatorze przedsiębiorczości powierzchnia biurowa, produkcyjna, magazynowa, w inkubatorze technologicznym (który zostanie wydzielony w obiekcie Centrum Innowacji - Technologii dla Zdrowia Człowieka) oraz w Centrach Naukowo-Badawczych pojedyncze pomieszczenia dla firm intensywnie rozwijających się technologicznie.

Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego staje się najbardziej interesującym terenem inwestycyjnym w województwie. Lubuski Park Przemysłowo-Technologiczny oferuje atrakcyjne tereny inwestycyjne, które systematycznie są uzbrajane dzięki środkom unijnym oraz zaangażowaniu Urzędu Miasta i Urzędu Marszałkowskiego. Tereny położone w Nowym Kisielinie i należące do LPPT objęte są specjalną strefą ekonomiczną, co stanowi dodatkowy atut dla firm, które chcą zainwestować i ulokować się w Parku. Wartością dodaną dla inwestorów jest fakt, że w najbliższym sąsiedztwie zlokalizowane będą 3 ośrodki badawcze o tematyce: budownictwa zrównoważonego, odnawialnych źródeł energii, biotechnologii, nanotechnologii oraz szeroko rozumianych technologii informatycznych.

FASTER SZANSĄ ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AKADEMICKIEJ NA KIERUNKU MATEMATYKA NA UZ

Krystyna Białek
Anna Białek-Jaworska

Już w październiku 2013 r. na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego w ramach projektu pt. *Zwiększenie liczby absolwentów kierunku Matematyka na Uniwersytecie Zielonogórskim*, wyłonionego do finansowania w ramach konkursu zamkniętego nr 1/POKL/4.1.2/2012 w ramach programu 4.1.2 POKL „Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy”, ruszają zajęcia w ramach modułu *Kształcenie w dziedzinie przedsiębiorczości*.

Międzynarodowe doświadczenia w kształceniu w zakresie przedsiębiorczości w szkołach wyższych wskazują, że liderem w tej dziedzinie są uczelnie amerykańskie nie tylko biznesowe, ale również nieekonomiczne kierunki uniwersyteckie, jak i uczelnie techniczne. Z obserwacji uczelni amerykańskich wynika, że studenci uczelni technicznych oraz kierunków nieekonomicznych na uniwersytetach wyposażeni w wyspecjalizowaną wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, mają większe szanse na założenie własnego biznesu i osiągnięcie sukcesu w swojej karierze zawodowej niż absolwenci kierunków ekonomicznych. Liderem w tej dziedzinie jest Uniwersytet Stanforda, którego wyspecjalizowane programy dydaktyczne w zakresie przedsiębiorczości technologicznej sprawdziły się i zostały wykorzystane w ofertach dydaktycznych ośrodków akademickich na całym świecie.

W krajach Europy Zachodniej dopiero po 1989 r. w środowiskach akademickich zauważono zainteresowanie kształceniem studentów z zakresu przedsiębiorczości. (Cieślak, s. 1, 5)

Zgodnie z wynikami badań nad efektami kształcenia w dziedzinie przedsiębiorczości w szkołach wyższych opublikowanymi przez Komisję Europejską w Raporcie pt. *Effects and impact of entrepreneurship programmes in higher education* z marca 2012 r., udział studentów w programach edukacyjnych z zakresu przedsiębiorczości wywiera pozytywny wpływ na kształtowanie postaw przedsiębiorczych oraz skłonność do podejmowania działalności gospodarczej.

Edukacja dla przedsiębiorczości powinna włączyć w proces dydaktyczny praktyków biznesu, uwzględniać realizację przedsięwzięć zorientowanych biznesowo, stosować aktywne formy pracy umożliwiające nabycie umiejęt-

ści pracy w zespole, zachęcać studentów do rozwiązywania praktycznych problemów oraz dążyć do zwiększenia aktywności przedsiębiorczej studentek, a nie tylko studentów. Absolwenci uczelni wyższych, którzy realizowali w czasie studiów dodatkowo programy edukacyjne z zakresu przedsiębiorczości mają większe szanse na zatrudnienie etatowe, a także chętniej angażują się w przedsiębiorcze inicjatywy o charakterze niekomercyjnym.

We współczesnych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych, absolwenci uczelni wyższych powinni legitymować się nie tylko dyplomem ukończenia studiów, ale zdobytą wiedzą i umiejętnościami, w tym związanymi z przedsiębiorczością. Badania potrzeb rzeczywistego środowiska biznesowego skłoniły środowiska naukowe, realizujące projekt FASTER, z Grecji, Bułgarii, Słowacji, Wielkiej Brytanii i Polski, w tym Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, do podejmowania i rozwijania takich programów nauczania, które umożliwią studentom, nie tylko uczelni ekonomicznych, zdobycie praktycznego doświadczenia w prowadzeniu mikroprzedsiębiorstw. Ze szczególnym uwzględnieniem, często podstawowej dla sukcesu działalności gospodarczej, wiedzy i umiejętności z zakresu rachunkowości, prawa gospodarczego i podatkowego oraz zarządzania firmą.

Za kluczowe elementy kształcenia studentów z zakresu przedsiębiorczości pracownicy dydaktyczno-naukowi Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz praktycy biznesu uważają ilustrowanie zdarzeń gospodarczych rzeczywistymi dokumentami księgowymi i ich ewidencję w systemach ERP, znajomość systemu opodatkowania, skutków finansowych zdarzeń gospodarczych, prawa cywilnego i handlowego dla ograniczenia ryzyka zawieranych umów w obrocie gospodarczym.

Cykl zajęć modułu *Przedsiębiorczy matematyk na UZ* adresowany do studentów II roku studiów stacjonarnych pierwszego stopnia kierunku *matematyka* rozpoczną zajęcia z podstaw rachunkowości oraz prawa spółek i prawnych podstaw działalności gospodarczej z wykorzystaniem internetowej platformy edukacyjnej FASTER.

Międzynarodowa platforma e-learningowa do nauki rachunkowości w praktyce została stworzona w ramach projektu FASTER Financial and Accounting Seminars Targeting European Regions (Seminaria z zakresu finansów i rachunkowości skierowane do regionów Europy) realizowanego w okresie 1.01.2012 r.-31.12.2013 r. przez 5 uczelni z 5 krajów europejskich: Grecji, Polski, Bułgarii, Wielkiej Brytanii i Słowacji w ramach programu Lifelong Learning

ning, dotyczącego kształcenia na odległość i kształcenia ustawicznego, współfinansowanego w 75 proc. ze środków Unii Europejskiej.

Program kształcenia z zakresu przedsiębiorczości *Przedsiębiorczy Matematyk na UZ* obejmuje zajęcia z rachunkowości komputerowej procesów biznesowych z wykorzystaniem programów RAKSSQL i SYMFONIA, wykorzystanie międzynarodowej internetowej platformy edukacyjnej FASTER oraz możliwość zdobycia certyfikatu EBC* European Business Competence* Licence.

Inicjatywa *Kształcenia w dziedzinie przedsiębiorczości* podjęta w projekcie *Zwiększenie liczby absolwentów kierunku Matematyka na Uniwersytecie Zielonogórskim* wpisuje się w realizację Strategii Europa 2020, w założeniach której pobudzanie przedsiębiorczości, tworzenie warunków do rozwoju nowych mikrofirm i pracy na własny rachunek oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego są kluczem do osiągnięcia zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Wprowadzenie do programu studiów wyższych kształcenia w dziedzinie przedsiębiorczości, realizowanego w formie zajęć praktycznych i warsztatów, z wykorzystaniem symulacji rzeczywistych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, przy zastosowaniu konkretnych dokumentów, umów i formularzy podatkowych występujących w obrocie gospodarczym oraz programów finansowo-księgowych, ma na celu umożliwienie studentom zdobycia doświadczenia wymaganego przez pracodawców oraz zachęcenie do założenia własnej działalności i pracy na własny rachunek (w formie samozatrudnienia lub mikroprzedsiębiorstwa). W formach kształcenia podkreślamy znaczenie wyboru systemu informacyjnego rachunkowości w zarządzaniu przedsiębiorstwem, który umożliwi nie tylko przegląd bieżącej sytuacji spółki, ale także sygnalizowanie przyszłych trudności w funkcjonowaniu czy predykcji upadłości przedsiębiorstwa. Obszar finansów i księgowości w przedsiębiorstwie nie jest jedynie procesem pomocniczym, ale centrum (jądrem) sprawnego funkcjonowania przepływu informacji, dokumentów i decyzji zarządczych. Umożliwienie studentom i osobom zainteresowanym zdobycia praktycznego doświadczenia w rachunkowości, wykształcenia umiejętności analitycznych i rozwiązywania problemów praktycznych, jak również zrozumienie środowiska biznesowego. Praktyczne doświadczenie w rachunkowości pozwala chronić pracodawców i całe otoczenie instytucjonalne organizacji przed ewentualnymi błędami pracowników, co ma szczególne znaczenie nie tylko dla pracodawców prywatnych, ale też dla urzędów skarbowych, urzędów kontroli podatkowej i innych instytucji publicznych.

BIBLIOGRAFIA:

Cieślak Jerzy, *Kształcenie w zakresie przedsiębiorczości na poziomie akademickim*, „Edukacja i postawy przedsiębiorcze w kształceniu akademickim”, Katowice 2007

Entrepreneurship in higher education, especially in non-business studies. Final report of the expert group, European Commission, Directorate-General for Enterprise and Industry, Unit E.1: Entrepreneurship, Bruksela 2008

Effects and impact of entrepreneurship programmes in higher education, European Commission Brussels, March 2012 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/files/education/effects_impact_high_edu_final_report_en.pdf

FASTER – nowoczesne narzędzie do nauki rachunkowości w praktyce

Co to jest FASTER?

FASTER - Financial and Accounting Seminars Targeting European Regions (Seminaria z zakresu finansów i rachunkowości skierowane do regionów Europy) to projekt o numerze 518894-LLP-1-2011-1-GR-KA3-KA3MP w ramach programu Lifelong Learning (Key Activity 3) kształcenia ustawicznego współfinansowany przez Unię Europejską. Projekt ma na celu stworzenie międzynarodowej platformy e-learningowej do nauki rachunkowości w praktyce i jest realizowany przez 5 uniwersytetów z 5 krajów europejskich: Grecji, Polski, Bułgarii, Wielkiej Brytanii i Słowacji.

Dlaczego warto zaangażować się w FASTER?

Jest wiele powodów, tak samo jak wiele jest możliwości, które daje FASTER:

- Poznanie i rozwiązywanie praktycznych problemów rachunkowości i finansów,
- Zastąpienie tradycyjnej nauki w sali lekcyjnej dzięki dostępowi do wiedzy wszędzie i w każdej chwili,
- Rozwój wysokiej jakości kształcenia zawodowego z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi informatycznych,
- Wzrost międzynarodowej mobilności pracowników,
- Projekt stanowi prototyp środowiska uczenia się możliwy do rozszerzenia na wiele języków i obszarów rachunkowości i finansów.

Jak wziąć udział?

Główną ideą projektu jest pomoc w zrozumieniu podstaw rachunkowości przy jednoczesnym zdobyciu umiejętności praktycznych w przyjaznym środowisku wirtualnego biura rachunkowego. Na podstawie badania oczekiwań potencjalnych uczestników projektu stworzono platformę, która zostanie uruchomiona we wrześniu 2013 roku na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, początkowo w postaci kursów pilotażowych, a następnie jako wsparcie kształcenia na studiach I i II stopnia, jak i na studiach podyplomowych z obszaru rachunkowości.

Więcej informacji można znaleźć na stronie projektu www.fasterproject.eu

R E K L A M A

GARŚĆ OSOBISTYCH WSPOMNIENI O PROFESORZE WŁADYSŁAWIE MAGNUSZEWSKIM (1925–1996)

em. prof. zw. dr hab. Andrzej Malinowski

Senior Instytutu Antropologii
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

W 1998 r. podjąłem pracę w Katedrze Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze. Ówczesną siedzibą Katedry był gmach przy al. Wojska Polskiego. Wykładając anatomię, antropologię dla studiujących WF, czy biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania dla pedagogów, w szczególny sposób lubiłem prowadzić zajęcia w sali nr 8, gdzie witała mnie informacja, że jest ona nazwana imieniem Profesora dr. hab. Władysława Magnuszевского. Jego fotografia przy drzwiach sali jednoznacznie mówiła – to jest mój profesor. Profesor, któremu w jakiś sensie zawdzięczam swe dorosłe życie. Przez ten fakt polubiłem pracę w Zielonej Górze, czując stojącą za mną obecność mego Profesora – wychowawcy. Czytelnik może poznać życie i działalność naukową Profesora z artykułu red. Janusza Rećko 2000, co zwalnia mnie od „wchodzenia” w oceny naukowe.

Władysław Magnuszewski był synem Podlasia, urodzonym we wsi Moniuszki. Pochodził z rodu Magnuszewskich herbu Rola, o tradycjach i zasługach patriotycznych i obywatelskich. Z tego rodu pochodził znany pisarz i uczestnik powstania listopadowego Dominik Magnuszewski (1810-1845). Profesor miał trudne dzieciństwo i młodość pod okupacją sowiecką, czy niemiecką, gdy przymusowo wykonywał prace melioracyjne i tak jak wielu, kopał rowy obronne przed zbliżającym się frontem. Po ukończeniu WSP w Gdańsku, dostał nakaz pracy do I Liceum Ogólnokształcącego w Gorzowie Wlkp. Od 1952 r. uczył języka polskiego oraz był wychowawcą klasy XI B – mojej klasy.

W klasie tej powtarzałem rok po obłaniu matury z czterech przedmiotów, co było dla mnie przewidzianą karą za moje poglądy, „złe pochodzenie”, wiedzę o działalno-

ści Harcerskiej Organizacji Podziemnej, a także za znajomość z kolegą z klasy Tadeuszem Korzeniowskim, aresztowanym 23 października 1950 r. Po rozprawieniu się z HOP, w szkole zapanowała atmosfera lęku i terroru, któremu uległo ciało pedagogiczne. Gdy odrzuciłem ofertę zostania informatorem, spadły na mnie, aż do czasów Polskiego Państwa Gomułki, różne szykany. Po ponownym podejściu do matury, stojąc pod drzwiami obradującej komisji, słyszałem podniesione głosy dyrektora liceum, czynnika społecznego i Profesora Magnuszевского.

Gdy Ci pierwsi chętnie by mnie znów upokorzyli, On bronił mnie i obalał wytaczane przeciwko mej osobie argumenty. Podziwiałem Profesora Magnuszевского jako wspa- niałego polonistę, ale nie spodziewałem się tego, że w jego niezbyt wielkiej posturze i tę- żyźnie fizycznej znajdzie się tyle odwagi, by bronić swego ucznia. Inni nauczyciele zna- li mnie dłużej i milczeli, a On o mnie walczył, w jakże nie- równej walce. Nie mogłem więc tego zapomnieć. Po la- tach, nadrabiając stracony czas, z cegielni pod Gorzowem trafiłem w 1957 r. na wymarzone studia antropologiczne w Poznaniu, po ukończeniu których rozpocząłem wspinanie się po szczeblach kariery akademickiej. W latach Solidarnościowej odnowy zostałem dziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UAM w Poznaniu i wówczas poznałem tych profesorów, którzy promowali Profesora Magnuszевского. Niemal „na co dzień” stykałem się zatem z dziekanem Wydziału Filologii prof. Alojzym Sajkowskim i innymi polonistami, którzy na UAM byli często „motorem” przemian Solidarnościowych. Pozwoliło mi to również na osobiste poznanie Kazimierzy Iłakowiczówny, której twórczością zajmował się m.in. Profesor Magnuszewski.

Profesor Władysław Magnuszewski wpisał się złotymi zgłoskami w pejzaż Zielonogórskiej Uczelni i trwale żyje w moich wspomnieniach, jako wzór prawości, cywilnej odwagi, jako wspa- niały wychowawca młodzieży, którego sylwetkę warto i należy przypominać.

Profesor Władysław Magnuszewski wpisał się złotymi zgłoskami w pejzaż Zielonogórskiej Uczelni i trwale żyje w moich wspomnieniach, jako wzór prawości, cywilnej odwagi, jako wspa- niały wychowawca młodzieży, którego sylwetkę warto i należy przypominać.

PROFESOR WŁADYSŁAW MAGNUSZEWSKI
FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

I DNI POLSKO-NIEMIECKIE NA UNIwersYTECIE ZIELONOGÓRSKIM

Po 10 edycjach Dni Niemieckich organizowanych corocznie przez Centrum Kultury i Języka Niemieckiego Uniwersytetu Zielonogórskiego, zmieniono formułę imprezy. Od tego roku organizatorzy zapraszają na Dni Polsko-Niemieckie, które będą się odbywały po obu stronach Odry. Pierwsze startują już 11 października i potrwać do 29 października. W tym roku hasło przewodnie brzmi: *Jak dobrze mieć sąsiada*.

PROGRAM RAMOWY

I Dni Polsko-Niemieckich
na Uniwersytecie Zielonogórskim

Piątek, 11.10.2013 r.

godziny przedpołudniowe: *Akcja Jabłuszko*; Uczniowie ze szkół średnich roznoszą jabłka z polskimi i niemieckimi flagami do najważniejszych instytucji w mieście;

Poniedziałek, 14.10.2013 r.

godz. 12.00 - WiMBP im. C. Norwida: wernisaż wystawy *Wycinanki Pani Eriki*, warsztaty z wycinanką;

Wtorek, 15.10.2013 r.

godz. 10.00 - WiMBP im. C. Norwida: spotkanie z językiem niemieckim dla szkół podstawowych; scenka *Herr Gutenberg in Grünberg* - Zespół Szkół Ekologicznych i CKiJN UZ. Uczniowie wykonują rysunki do bajek, zabawy z językiem niemieckim; godz. 12.00 - Rektorat UZ: Konferencja prasowa, wykład ambasadora RP w Berlinie Jerzego Margańskiego na temat stosunków polsko-niemieckich; godz. 13.15 - Rektorat UZ: wernisaż wystawy - *Plakat na I Dni Polsko-Niemieckie* (autorami plakatów są studenci Instytutu Sztuk Wizualnych UZ);

Środa/Czwartek, 16/17.10.2013 r.

Teatr Lubuski: Seminarium Studentów (BTU CS) z Cottbus i UZ *Dialog poprzez Sztukę*. Dom Harcerza: działania w przestrzeni miejskiej, wykłady o polskiej i niemieckiej sztuce współczesnej, dyskusje o teatrze i roli sztuki, udział w spektaklu *Siostronie*, dyskusja po spektaklu, udział w zajęciach z animacji kultury;

Piątek, 18.10.2013 r.

godz. 18.00 - Muzeum Ziemi Lubuskiej: koncert pieśni Richarda Wagnera, wykład *Jak to z Wagnerem było?*

Poniedziałek, 21.10.2013 r.

Zielonogórskie przedszkola: Spotkania z językiem i sztuką niemiecką;

Wtorek, 22.10.2013 r.

Spotkania z językiem niemieckim i ze sztuką w trzech zielonogórskich szkołach podstawowych; Polsko-Niemieckie Seminarium z cyklu *Ucz się języka sąsiada* - Miejskie Przedszkole nr 3 w Zielonej Górze oraz nauczyciele z przedszkoli we Frankfurcie/O i Forst;

Środa, 23.10.2013 r.

godz. 17.00 - WiMBP im. C. Norwida: pokaz filmu *Paczki solidarności* - dyskusja;

Czwartek, 24.10.2013 r.

Gimnazjum nr 2: akcja z polsko-niemieckimi przysłowiami; godz. 17.00 - Dom Harcerza: pokaz filmu o zielonogórskiej, polsko-niemieckiej historii miłosnej;

Wtorek, 29.10.2013 r.

Polsko-Niemiecka Konferencja z cyklu: *Ucz się języka sąsiada*, (organizator: Zespół Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze) w Cottbus.

red.

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

GALERIA BIBLIOTEKI UNIwersYTECKIEJ

Inauguracja działalności Galerii Biblioteki Uniwersyteckiej

Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. Janusz Gil, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej - Ewa Adaszyńska oraz autorzy: Jan Berdyszak, Marek Glinkowski, Maciej Kurak i Zbigniew Sałaj mają zaszczyt zaprosić na wystawę: CZTERY POSTAWY WOBEC GRAFIKI. Otwarcie wystawy odbędzie się w czwartek, 17 października 2013 r. o godz. 10.30 w Galerii Biblioteki Uniwersyteckiej przy al. Wojska Polskiego 71.

Kuratorami wystawy są: Janina Wallis i Marek Glinkowski.

Prace artystów będzie można oglądać od 17 października do 31 listopada 2013 r. w godz. 9.00 - 19.00.

Cztery postawy wobec grafiki

Cztery postawy wobec grafiki to wystawa zbiorowa wyjątkowo wyrazistych postaci polskiej sceny artystycznej kilku ostatnich pokoleń: Jana Berdyszaka, Marka Glinkowskiego, Macieja Kuraka i Zbigniewa Sałaja. Wystawa inauguruje działalność Galerii Biblioteki Uniwersyteckiej w roku akademickim 2013/2014. Prezentacja towarzyszy Międzynarodowej Konferencji Bibliotek Miast i Regionów Partnerskich *Biblioteka jako trzecie miejsce. Doświadczenia i wyzwania partnerów* (Lubuskie - Brandenburgia), której organizatorem jest Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Hasła tej wystawy znakomicie wpisują się w program konferencji, ponieważ Artoteka Biblioteki Uniwersyteckiej od wielu lat współpracuje ze Stowarzyszeniem Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie oraz akademickimi ośrodkami i instytucjami artystycznymi w kraju i za granicą.

O doborze artystów zadecydowała ich kreacja i wolność artystyczna. Tworzą za pomocą różnych technik wpisując się w ogólnoswiatowe nurty sztuki XXI wieku.

Prezentowane instalacje i obiekty: *OIKOS* Jana Berdyszaka, *Prowizorka* Marka Glinkowskiego, film Macieja Kuraka *U nas w Niemczech, Bei uns in Polen* (w duecie artystycznym Galeria Niewielka z Maxem Skorwiderem) oraz *Język w drewnie* Zbigniewa Sałaja - to konfrontacja radykalnych postaw artystycznych wynikających z szeroko rozumianej graficzności i dialogu z rzeczywistością.

Analityczność Jana Berdyszaka przejawia się w transparentnej warstwowości, która staje się podłożem pod fotografię efemeryczną. Matryca używana przez Marka Glinkowskiego tworzy obrazy ingerujące w środowisko architektoniczno-społeczne. Maciej Kurak w zaskakujących sy-

tuacjach, w galeriach, instytucjach sztuki i przestrzeni publicznej podejmuje interwencje i nawiązuje krytyczny dyskurs z percepcją sztuki. Zbigniew Sałaj tworzy statyczne i ruchome obiekty nawiązujące do książki artystycznej. *Cztery postawy wobec grafiki* to ujawnienie potencjału wizualnego i głęboka refleksja nad doświadczeniem wszechobecnego obrazu. To również alternatywa dla dyskusji o aktualnym stanie medium.

Janina Wallis
Marek Glinkowski

Jan Berdyszak

Rzeźbiarz, malarz, grafik, autor instalacji, scenograf, teoretyk sztuki, pedagog. Ur. 15 czerwca 1934 r. w Zaworach koło Książa Wlkp. Profesor zwyczajny, pracuje na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Był pedagogiem w Instytucie Sztuk Pięknych na Uniwersytecie Zielonogórskim (1992-2006). Studia w PWSSP w Poznaniu (1952-1958). Dyplom w Pracowni Rzeźby prof. Bazylego Wojtowicza. Malarz, rzeźbiarz, twórca instalacji, scenograf, grafik. Debiutował pokazem grafiki indywidualnej w Klubie Od Nowa (1960). Współpracował z Teatrem Marcinek i Teatrem 5 w Poznaniu (1961-1981). Od lat 80-tych związany z Galerią l'ollave oraz z Centre Internationale Estampe et Livre URDLA w Lyonie. Pracuje cyklami. Zajmuje się zjawiskami różnomedialnymi i sztuką efemeryczną. Artysta został wyróżniony Nagrodą im. Jana Cybisa (1978) oraz Doktoratem Honoris Causa Akademii Sztuk Pięknych w Bratysławie (1999). Jego prace znajdują się w muzeach, galeriach i kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą. Mieszka i pracuje w Poznaniu.

Marek Glinkowski

Grafik, autor obiektów i instalacji ingerujących w zastygłą rzeczywistość. Ur. 21 maja 1977 r. w Tarnowskich Górach. W 2002 r. ukończył Wydział Malarstwa Grafiki i Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Dyplom w Pracowni Rysunku prof. Jarosława Kozłowskiego oraz w Pracowni Grafiki prof. Tadeusza Jackowskiego. Pracuje na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Był kuratorem ogólnopolskiego Festiwalu Sztuki Precedens (2001-2003). Od 2004 r. prowadzi Galerię Aula na Uniwersytecie Artystycznym. Zajmuje się grafiką warsztatową, instalacją i sztuką wideo. Podejmuje analizę instytucjonalnego i społecznego kontekstu funkcjonowania dzieła sztuki, dyskursu muzealnego i historycznych uwarunkowań. Pracuje cyklami, a ekspozycje mają charakter *site-specific*. Brał udział w kilkudziesięciu wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą. Trzykrotny stypendysta Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jego prace znajdują się w muzeach, galeriach i kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą. Mieszka i pracuje w Poznaniu.

Maciej Kurak

Grafik, rzeźbiarz, autor instalacji. Ur. 15 kwietnia 1972 r. w Poznaniu. Studiował na Wydziale Malarstwa, Grafiki i Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Dyplom w zakresie grafiki warsztatowej. Od 2009 r. prowadzi VI Pracownię Grafiki na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Od 2004 r. współtworzył grupę artystyczną Wunderteam. W 2005 r. zdobył główną nagrodę w konkursie Spojrzenia Fundacji Deutsche Bank organizowanym przez Galerię Zachęta w Warszawie. W styczniu 2009 r. otrzymał Paszport „Polityki” w dziedzinie sztuk wizualnych. Wraz z Maxem Skorwiderem od 2008 r. jest współtwórcą projektu „Galeria Niewielka”. Autor licznych instalacji *site-specific*, zaskakujących sytuacji w galeriach i instytucjach sztuki, a także w przestrzeni miejskiej i prywatnej. Podejmując dialog z przestrzenią, porusza różnorodne zagadnienia i problemy społeczne. Jest autorem kilkudziesięciu realizacji w przestrzeniach publicznych i prywatnych w kraju i za granicą. Jego prace znajdują się w muzeach, kolekcjach i galeriach prywatnych w kraju i za granicą. Mieszka i pracuje w Poznaniu.

Zbigniew Sałaj

Malarz, grafik, autor instalacji i obiektów. Ur. 21 maja 1961 r. w Inowrocławiu. Studiował na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (1981-1986). Profesor na Wydziale Malarstwa krakowskiej ASP, gdzie wraz z Grzegorzem Sztwiertnią od 2006 r. prowadzi Pracownię Interdyscyplinarną. Zajmuje się malarstwem sztalugowym, malarskim environment, rysunkiem, obiektami z papieru, instalacją, sztuką ziemi oraz wideo. Najbardziej znane są, stworzone przez niego oryginalną metodą, statyczne i ruchome obiekty z papieru, a także przedmioty nawiązujące do koncepcji książki artystycznej. Brał udział w wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą obejmujących pokazy malarstwa, rysunku, obiektów papierowych, mobilnych instalacji, fotografii i akcji plenerowych. Od 1996 r. uczestniczy w wystawach Sztuki książki. Jego prace znajdują się w muzeach, galeriach i kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą. Mieszka i pracuje w Krakowie.

INSTYTUT MUZYKI

Majówka z Profesorem

W klubie jazzowym „U Ojca” odbył się koncert pt. *IV Majówka z Profesorem*. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez studentów II roku studiów uzupełniających Instytutu Muzyki pod kierunkiem dr. Rafała Ciesielskiego. W koncercie swoje umiejętności zaprezentowały studentki I roku studiów uzupełniających Agata Seidel i Wiktoria Szydłowska. W ich wykonaniu mogliśmy usłyszeć utwór na cztery ręce pt. *Zastyszana melodyjka* wybitnego polskiego kompozytora, Witolda Lutosławskiego. Zaskoczeniem dla słuchaczy było niecodzienne wykonanie tego utworu, do którego zaprosiły swojego profesora, Ryszarda Zimnickiego.

go. Utwór rozpoczął profesor wraz ze studentką, po czym nie przerywając gry, ustąpił miejsca drugiej wykonawczyni.

Largo z opery *Xerxes*, niemieckiego kompozytora Jerzego Fryderyka Haendla usłyszeliśmy w wykonaniu flecistki, Kaji Maciaszek, studentki I roku studiów drugiego stopnia. W utworze także wystąpił profesor Ryszard Zimnicki, tym razem w roli akompaniatora.

Wśród wielu instrumentów jakie mieliśmy okazję usłyszeć podczas koncertu, był puzon, który jest rzadko spotykany poza murami filharmonii. Podczas *Majówki* zaprezentowano ten instrument w odświeżonej wersji w *Sonacie nr 1* Johna Ernesta Galliarda w wykonaniu Joanny Kordylewicz, studentki II roku studiów licencjackich. Zaskoczeniem dla widowni był fakt, że kobieta może grać na instrumencie, który wymaga od muzyka sporej siły fizycznej.

Oprócz utworów instrumentalnych, zaprezentowały się również wokalistki. Jedną z nich była tegoroczna dyplomantka, Ewa Guz. W jej wykonaniu usłyszeliśmy dwa utwory, *Palubiła ja* Siergieja Rachmaninowa oraz *Smutną rzekę* Fryderyka Chopina. Ewę do dyplomu przygotowała prof. Bogumiła Tarasiewicz-Ciesielska, którą także mieliśmy okazję usłyszeć tego wieczoru. Znakomita mezzosopranistka przybliżyła widzom charakter opery *Carmen* Georges'a Bizeta, śpiewając *Habanerę* z I aktu. Usłyszeliśmy również utwór pt. *Hopak* rosyjskiego kompozytora należącego do *Potężnej Gromadki*, Modesta Musorgskiego. Ostatni utwór był swego rodzaju niespodzianką dla słuchaczy, ponieważ mieli oni okazję usłyszeć Panią Profesor w nieco innej odświeżonej wersji. Solistka, która na co dzień śpiewa muzykę klasyczną, zaprezentowała *Somebody loves me*, amerykańskiego kompozytora Georga Gershwina. Obu wokalistkom akompaniował zawsze skory do pomocy Karol Schmidt - nauczyciel gry na fortepianie w Instytucie Muzyki.

Ryszard Zimnicki, który na początku koncertu wystąpił w roli akompaniatora, tym razem zaprezentował się jako solista. W wymieniony sposób wykonał *Krakowiaka fantastycznego* Ignacego Jana Paderewskiego. Na co dzień dzieli się swoją wiedzą i kunstem pianistycznym ze studentami Instytutu Muzyki, a gdy tylko zachodzi taka potrzeba, zamienia się w mistrza klawiatury w Filharmonii im. Tadeusza Bairda w Zielonej Górze.

W gronie wykonawców nie mogło zabraknąć wspaniałego skrzypka, Jakuba Kotowskiego, koncertmistrza Filharmonii Zielonogórskiej. Dużym atutem jest chęć angażowania się tego muzyka we wszelkie przedsięwzięcia studenckie, dlatego podczas koncertu bardzo chętnie wykonał temat z filmu *Lista Schindlera* Johna Williamsa przy akompaniamencie Bartłomieja Stankowiaka.

W finałowej części koncertu mieliśmy przyjemność zobaczyć Romana Garbowskiego, który jako diabeł mistrzowski przedstawił fragment z baletu *Pan Twardowski*. Największą atrakcją dla widowni było wybranie „aktorów jednego wieczoru”, bez pomocy których powodzenie tego spektaklu nie byłoby możliwe. Główną rolę, ku ucieście zebranych studentów, otrzymał profesor Maciej Ogarek, bardzo lubiany i szanowany wykładowca w Instytucie Muzyki. Wcielając się w postać Pana Twardowskiego, pokazał, że poza talentem muzycznym posiada również aktorski. Możemy z czystym sumieniem stwierdzić, że Pan Profesor bez najmniejszego trudu dostałby angaż w najstojniejszych teatrach

świata. W roli żony Twardowskiego wystąpiła Halina Karpeta, sekretarka i dobry duch Instytutu, która zawsze służy pomocą. Jerzy Szymaniuk, dyrektor Instytutu Muzyki oraz wykładowca na kierunku *jazz i muzyka estradowa*, także otrzymał małą rolę w przedstawieniu jako sługa Twardowskiego, Maciej. Dzięki temu studenci mogli zobaczyć „drugą twarz” Pana Profesora, który wykazał się dużym dystansem do swojej osoby.

Przedstawienie nie mogłoby się odbyć bez oprawy muzycznej w wykonaniu wspaniałych muzyków: Bartłomieja Stankowiaka (fortepian) i Rafała Ciesielskiego (klarnet), którzy codziennie pracują ze studentami. Gościnnie wystąpił także Jacek Pohl, znakomity trębacz.

Prowadzeniem koncertu zajęła się dwójka studentów II roku studiów uzupełniających: Monika Czarnecka i Hubert Gajewski, którzy wnieśli dużo pozytywnej energii oraz dobrego humoru.

W imieniu studentów II roku studiów magisterskich, którzy byli organizatorami całego przedsięwzięcia, wszystkim wykonawcom serdecznie gratulujemy wspaniałego występu i dziękujemy za zaangażowanie. Zapraszamy na kolejną *Majówkę z Profesorem* już w przyszłym roku.

Katarzyna Bezdiczek
Katarzyna Oknińska

Wizyta na Uniwersytecie im. Filozofa Konstantyna w Nitrze, Słowacja

W dniach 18-19 czerwca 2013 r. delegacja Instytutu Muzyki z Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. dr hab. Janina Fyk i dr Anna Łuczak, gościła na Uniwersytecie im. Filozofa Konstantyna w Nitrze.

Nitra to czwarte co do wielkości miasto Słowacji, a zarazem miasto partnerskie Zielonej Góry. Jest stolicą Kraju Nitrzańskiego znanego z produkcji wina. Stroną zapraszającą i przyjmującą była Dziekan Wydziału Pedagogicznego prof. dr hab. Eva Szórádová, z zawodu muzykolog. W strukturze Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu w Nitrze znajdują się m.in. Katedra Muzyki oraz Katedra Sztuki i Edukacji Artystycznej. Wizyta była następstwem podpisanej w marcu - z inicjatywy Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego - umowy bilateralnej pomiędzy obydwoma Uniwersytetami. Warto dodać, że początki Wydziału Pedagogicznego na Uniwersytecie w Nitrze sięgają 1959 roku. W tym roku przypada „okrągła”, 50. rocznica powstania Katedry Sztuki i Edukacji Artystycznej oraz 43. rocznica utworzenia Katedry Muzyki.

Celem wizyty było nakreślenie norm współpracy naukowo-dydaktycznej pomiędzy Wydziałem Pedagogicznym Uniwersytetu w Nitrze a Instytutem Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego. Nadmienię, że przy okazji tej wizyty zostaliśmy również wyposażeni w ofertę programową Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego, stąd też nasza wizyta miała szerszy wymiar. A mianowicie - w trakcie wizyty doszło nie tylko do spotkania z prof. Evą Szórádová i kierownictwem Katedry Muzyki, ale również z doc. dr Adrianą Récką, kierownikiem Katedry Sztu-

NASZA DELEGACJA DR A. ŁUCZAK (PIERWSZA Z LEWEJ), PROF. J. FYK (PIERWSZA Z PRAWYJ) Z PROF. EVĄ SZÓRÁDOVĄ, DZIEKANEM WYDZIAŁU PEDAGOGICZNEGO (W ŚRODKU)

WIDOK NA WZGÓRZE ZAMKOWE Z OKIEN PRACOWNI

W PRACOWNI RZEŻBY W TOWARZYSTWIE DOC. DR ADRIANY RÉCKO, KIEROWNIKI KATEDRY SZTUKI I EDUKACJI ARTYSTYCZNEJ

WYSTĘP DZIECI W GALERII UNIWERSYTECKIEJ

ki i Edukacji Artystycznej oraz pracownikami tej Katedry. Podczas tych spotkań wymieniliśmy materiały dotyczące struktury studiów i programów nauczania w odniesieniu do *edukacji artystycznej w zakresie muzyki, jazzu i muzyki estradowej* oraz *edukacji artystycznej w zakresie plastyki*. Podzieliliśmy się uwagami dotyczącymi realizacji wybranych przedmiotów ściśle związanych z edukacją muzyczną, uwzględniając przy tym możliwość wymiany kadry i prowadzenia wykładów gościnnych. Nasi partnerzy, muzycy i plastycy, kładli silny nacisk na przygotowanie studentów do zawodu nauczyciela, co znajduje odbicie w przekazanych nam materiałach dotyczących treści kształcenia na tych kierunkach. Nie dziwi więc fakty, że Katedra Muzyki jest po raz szesnasty organizatorem międzynarodowego letniego kursu, poświęconego wykorzystaniu metody Carla Orffa w kształceniu muzycznym dzieci.

W związku z planowanym w przyszłym roku zawarciem umowy w ramach programu Erasmus między naszymi uczelniami, odbyło się spotkanie z prorektorem ds. nauki i współpracy z zagranicą, doc. dr. Ctiborem Hátárem. Tematem spotkania były sprawy natury organizacyjnej oraz dostosowanie programu studiów w zakresie prowadzonych przedmiotów do wymogów programu Erasmus. Skupiono się również na możliwości realizowania przez absolwentów Instytutu Muzyki studiów trzeciego stopnia, ukierunkowanych na psychologię muzyki i pedagogikę muzyczną.

W trakcie wizyty pokazano nam sale wykładowe. Bardzo dobre warunki lokalowe posiadają plastycy. Odwiedziliśmy wszystkie pracownie, w tym w Pracownię Rzeźby, Pracownię Rysunku i Malarstwa, Pracownię Fotografii. Z ich okien rozciąga się piękny widok na wzgórze zamkowe. Znajoma wydała nam się Galeria Uniwersytecka, w której przygotowano dla nas program z udziałem dzieci, realizowany w ramach działań muzyczno-edukacyjnych. W scenarii prac plastycznych, wykonanych przez uczniów w ramach międzynarodowego projektu poświęconego życiu i działalności Jana Amosa Komeńskiego, zaprezentowano program słowno-muzyczny w wykonaniu uczniów. Wywarł on na nas duże wrażenie. Przy omawianiu występu dzieci okazało się, że istnieje możliwość włączenia się z naszej strony do nowej edycji tego projektu.

Równie doskonałe warunki lokalowe jak Katedra Sztuki i Edukacji Artystycznej będzie mieć wkrótce Katedra Muzyki. Jak nas poinformowano, na miejscu znajdującego się w pobliżu i zakwalifikowanego do wyburzenia budynku, powstanie nowa, okazała siedziba Katedry.

Reasumując naszą wizytę można powiedzieć, że jej owocem było uściślenie obszarów współpracy naukowej i dydaktycznej, a także przygotowanie gruntu dla kształcenia naszych studentów na studiach doktoranckich w zakresie dydaktyki muzyki na Uniwersytecie im. Konstantyna Filozofa w Nitrze. Serdecznie dziękujemy prof. Evie Szórádovej za zaproszenie i bardzo miłe przyjęcie oraz wszystkim pracownikom, zwłaszcza dr Adrianie Réckce i dr Alenie Čiernej.

Janina Fyk

INSTYTUT SZTUK WIZUALNYCH

*Naszej Drogiej Koleżance
Magdalenie Gryscie
składamy
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci Męża
pracownicy
Instytutu Sztuk Wizualnych*

ZENON POLUS, KOSOBUDKI 2004

Wspomnienie Zenona Polusa

W lipcu 2013 r. zmarł nagle w swojej zielonogórskiej pracowni Zenon Polus, jedna z osób, dzięki której powstał Instytut Wychowania Plastycznego (obecnie Instytut Sztuk Wizualnych), jego wieloletni wicedyrektor. Trudno w kilku słowach scharakteryzować działalność twórcy, którego życie było wypełnione pracą artystyczną i organizacyjną.

Zenon Polus urodził się 6 lipca 1953 r. w Zielonej Górze. Tu zdał maturę i po odbyciu służby wojskowej dostaje się na PWSSP w Poznaniu. Studia kończy w 1982 r. dyplomem z plakatu w pracowni prof. Waldemara Świerzego. Po studiach wraca do Zielonej Góry i jeszcze w tym samym roku organizuje wystawę Laboratoria Młodych.

Marzeniem Zenka była kontynuacja tradycji Złotych Gron i uczynienia z Zielonej Góry miasta, w którym funkcjonuje silne środowisko artystyczne, a jego mieszkańcy są otwarci na konfrontację z najnowszymi poszukiwaniami w sztuce. Realizacja tych marzeń była szczególnie trudna,

ponieważ sytuacja polityczna w kraju, rozbiście środowiska, bojkot oficjalnych instytucji kulturalnych nie sprzyjał podejmowaniu inicjatyw artystycznych. Jednak Zenek potrafił przekonywać do siebie, swoich projektów i zdobywać zaufanie nawet opornych rozmówców.

Dzięki tym umiejętnościom doszło w 1985 r. do I Biennale Sztuki Nowej (wystawy i sympozjum). Imprezy bardzo ważnej dla zielonogórczan, którzy mieli okazję, często po raz pierwszy, zobaczyć performance czy sztukę video-artu. Ważnej także dla sztuki polskiej, nie tylko ze względu na wybitny poziom prezentacji wielu nurtów sztuki poszukującej, ale przede wszystkim dlatego, że impreza ta była pierwszą przełamującą bojkot środowisk artystycznych, pokazującą potrzebę podzielenia się twórców własną refleksją wobec rzeczywistości schyłku PRL. Również II BSN było ogólnopolskim sukcesem, a jego koncepcja prezentacji sztuki promowanej przez galerie znalazła wkrótce replikę w warszawskiej „Zachęcie”.

Zenek sześciokrotnie podejmował się zadania organizacji BSN zapraszając do współpracy wybitnych pedagogów,

W SWOIM ATELIER, 1991

krzyków i animatorów życia artystycznego z całej Polski. Ostatnie imprezy BSN miały już charakter międzynarodowy. Dzięki BSN Zielona Góra stała się miejscem kilkunastu ważnych dla sztuki polskiej debiutów. Udział w imprezie był też impulsem błyskawicznego rozwoju wielu karier artystycznych.

Doświadczenia artystyczne i organizatorskie powodują, że rektor WSP, prof. Jerzy Baksalary powierza mu w 1990 r. organizację Instytutu Wychowania Plastycznego. Polusowi zależało, aby tworzący się Instytut nie był typową placówką kształcącą, jak mawiał, „haftować i lepić dzbanuszki”, ale żeby student obok umiejętności praktycznych poznawał w procesie kształcenia szerokie spektrum kontekstów nowoczesnej sztuki, tak aby w przyszłości mógł się realizować nie tylko pedagogicznie, ale również na wielu polach aktywności wizualnej, czy wreszcie także artystycznie.

Tą wszechstronność i różnorodność miała gwarantować kadra pedagogiczna, a skompletowanie jej w pierwszych latach istnienia Instytutu było zadaniem niełatwym, wyma-

gającym sporo dyplomacji i taktu. Współorganizację jednostki proponuje wieloletniemu rektorowi PWSSP w Poznaniu, prof. Antoniemu Zydroniowi. Do współpracy udało mu się nakłonić wielu wybitnych twórców i doświadczonych dydaktyków, m.in. prof. Jana Berdyszaka i prof. Izabellę Gustowską, artystów o międzynarodowej renomie.

Wspierał, doradzał i konsultował projekty studentów (nie tylko prowadzonej przez niego pracowni rysunku i intermedii) i absolwentów, którzy chętnie i często zwracali do niego z prośbą o radę i wskazówki. Zawsze znajdował na to czas. Jego życzliwe uwagi okazywały się bardzo cenne, a pomoc skuteczna.

Wiele galerii powstałych w Zielonej Górze związanych było z jego postacią (m.in. „po”, ZGA, Stara Winiarnia), a sam przez ostatnie lata prowadził Galerię Uniwersytecką - Rektorat. Jako doświadczony organizator i wrażliwy aranżer zbiorowych ekspozycji był zapraszany do przedsięwzięć wystawienniczych poza Zieloną Górą (np. *W stronę poznania*, Poznań, 1990) lub do prac jurorskich wystaw konkursowych (np. Arsenał '88, Warszawa).

SZTOLNIA, PRACA Z. POLUSA, V BSN, 1993

Twórczość Polusa wymyka się klasycznym podziałom na dyscypliny artystyczne. Znany jest przede wszystkim jako autor „obiektów” i instalacji, które często istnieją jedynie w formach dokumentacyjnych.

Zenek chętnie przyznawał się do inspiracji twórczością Marcela Duchampa i Josepha Beuysa. Dzięki pierwszemu z nich śmiało korzystał z przedmiotów gotowych, przeważnie znalezionych. Często były to tworzywa prefabrykowane ze śladami użytkowania. Także element przypadku był wkalkulowany w jego strategię artystyczną. Z Beuyssem łączy go upodobanie do surowców i procesów naturalnych. Mawiał, że kamień odcisnięty na piasku czy wrzucony do wody tworzą najlepsze rysunki. Kamienie wielokrotnie wykorzystywał w swoich pracach. Były nimi *Obiekty przydrożne* (Ekspresja lat 80., Sopot, 1986) czy „pizgacz” jeden z *Obiektów militarnych* galerii autorskiej (Lubuskie Muzeum Wojskowe w Drzonowie, 1986). Podejmując się realizacji projektów dużych gabarytowo, np. *Obiekt Krzywa Wieża* (galeria „po”, 1986) stawał się budowniczym i muratorem, a przy plenerowych pracach jak *Sztolnia*, *Sentymentalna*, *Sentymentalne*,

Sentymentalny - pomost (Biennale Niederlausitz w Cottbus 1991 i 1993) czy *Labirynt* (Kulturlandschaft Goitzsche - „Expo 2000”, Dessau) konstruktorem i architektem.

Wszystkie jego prace powstały z pasji analizowania bogactwa zjawisk zawartych w tradycji kultury i cywilizacji, w nich widział główne źródło ujawnienia schematów kulturowych, myślenia i przyzwyczajęń człowieka, które stanowiły cel jego poszukiwań twórczych.

Energia jaką wkładał w działalność organizacyjną i dydaktyczną często przeszkadzała mu w realizacji własnych projektów. Dopiero w ostatnich latach zadbał o swoją karierę akademicką. Nagła śmierć zastała go w trakcie przygotowań do otwarcia przewodu habilitacyjnego.

Urna z jego prochami spoczywa w grobie matki, którego nagrobek sam projektował. Chciał zachować naturalny kształt kamienia. Pewnie najchętniej spocząłby w pobliżu dębu, pod polnym kamieniem w ukochanych Kosobudkach, gdzie nad rzeczką Pliszką posiadał drugi dom. Ja na jego grób zamiast kwiatka przyniosłam kamyk.

Mira Vierstra

Wystawa końcoworoczna prac studentów Instytutu Sztuk Wizualnych

Od początku istnienia Instytutu Sztuk Wizualnych, przy ulicy Wiśniowej 10 w siedzibie Wydziału Artystycznego odbywają się cyklicznie wystawy końcoworoczne, czyli prezentacje twórczych dokonań studentów wszystkich naszych kierunków studiów, prowadzonych w poszczególnych pracowniach artystycznych (*edukacji artystycznej, malarstwa, grafiki, architektury wnętrz*).

21 czerwca br. odbyła się u nas już kolejna, XXII taka wystawa.

Wystawa ta jako egzemplifikacja różnorodnych dyscyplin i wypowiedzi artystycznych dała nam wgląd w to co robimy i czego unikamy. Jakie są kierunki naszych działań i sposoby ich realizacji, na ile studenci i wykładowcy dopełniają się, na czym polega ich dialog i odrębność, na ile charakter, styl i sposób prowadzenia pracowni artystycznej wpływa na indywidualność twórczą studentów? I wreszcie, czy

Gdybym miał jednym słowem określić naszą wystawę, powiedziałbym - polifonia. 21 czerwca br. malarstwo, rysunek, rzeźba, grafika projektowa i warsztatowa, fotografia, grafika komputerowa, architektura wnętrz, sztuka video, warsztaty artystyczne, performance, struktury wizualne oraz wypowiedzi peryferyjne, wszystko to wraz z nami, we właściwy sobie sposób przemówiło. Autorskie programy prowadzących pracownię artystyczne dla studentów, mają w intencji pomóc i doprowadzić nas do refleksji na temat egzystencji.

Nadrzędna nad sztuką jest twórczość. Ta, w swym najszerszym kontekście jako twórcza postawa, posiada trzy oblicza: oryginalność myślenia, otwartość spostrzegania i gotowość do przyjmowania rzeczy nowych. Warto o tym pamiętać, by nie zawstydziły nas słowa wielkiego artysty: „Ofortepianie wiesz wszystko. Teraz należałoby zająć się muzyką”.

Jarosław Dziecielewski

**_Tropem unikatowej architektury olęderskiej
Interdyscyplinarne, międzyuczelniane warsztaty
badawcze w Sekowie**

W cyklu kształtowania osobowości twórczej architekta wnętrz, projektanta, niezbędne jest zarówno bezpośrednie doświadczanie przestrzeni, krajobrazu i architektury, jak też kontakt z rodzimą tradycją kulturową. W tym bezpośrednim doświadczeniu możemy wsłuchać się w opowieści gospodarzy, o tym jak funkcjonowały gospodarstwa, np. jak przechowywano zbiory, jak suszono chmiel. Przeszukiwać zarośla na skraju zagrody, by odnaleźć miejsce gdzie stał piec chlebowy do cotygodniowego wypieku bochnów chleba. Dotykać ścian ponad 200-letniej solidnej chatupy, której ściany zewnętrzne zbudowane są z trzech niezwykle grubych (60-70-centymetrowych) ociosanych bali. Stuchać żywej historii gospodarzy o przesiedleniach po wojnie. Z takich doświadczeń nie wynosi się tylko i wyłącznie dokładnego zestawu materiałów i opracowań z inwentaryzacji unikatowych obiektów.

Dzięki współpracę z lokalnymi mieszkańcami, odpowiedziom na wnikliwe pytania interdyscyplinarnych zespołów, z początku przyjmowanych jako intruzów, a potem goszczonych z sympatią i częstowanych kawą, dzięki wielowątkowym wywiadam młodych architektów wnętrz, architektów, projektantów i etnologów doszło do ciekawej synerгии i dialogu z mieszkańcami. Udało się udokumentować pozostałości osadnictwa olęderskiego, tzw. olędrow no-wotomyskich. Interdyscyplinarne międzyuczelniane warsztaty udało się przeprowadzić dzięki wsparciu jednostek administracji państwowej, instytucji naukowo-kultural-

nych oraz zaangażowaniu lokalnych władz i społeczności. Podczas intensywnych badań terenowych zespoły badawcze z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi podjęły udaną próbę odnalezienia kilkunastu charakterystycznych przykładów architektury o cechach regionalnych. Zostały przeprowadzone kompleksowe badania nad pozostałościami osadnictwa olęderskiego na terenie tzw. olędrow nowotomyskich (obszar wsi Sękowo). Udokumentowane zostały elementy dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem tradycyjnej architektury oraz spisane informacje dotyczące historii poszczególnych rodzin zamieszkujących te tereny.

Szczegółowym opracowaniem i badaniem w terenie objęto aż 23 obiekty pochodzące z różnych okresów osadniczych. Zostały one przebadane pod względem: formy, konstrukcji, technologii oraz rodzaju użytych materiałów. Każdorazowo zostały prześledzone ich związki z krajobrazem. W sumie w trakcie pracowniczego pleneru badawczego zespoły zajęły się analizą 17 zagród ołederskich. Wymusiło to intensywną, systematyczną i efektywną pracę zespołową studentów i prowadzących.

Dodajmy, że nie tylko studenci, ale i sami mieszkańcy wsi uwrażliwili się na piękno prostych rozwiązań, szlachetność i trwałość swoich domów. Docenili jakość stosowanych materiałów, czy też ponadczasowe układy funkcjonalne. Obserwując i wskazując proporcje stosowane na elewacjach, rozmieszczanie dawnych otworów okiennych wymienionych pochopnie na plastikowe odpowiedniki. Zespoły badawcze uzmyslały właścicielom wartość zaplanowanych rozwiązań, których piękno nie wynika z przepychu czy dekoracyjności, ale z pragmatycznego planowania funkcji i dbałości o detal i proporcje. Można bowiem przeglądając literaturę, czy jak młodzi, w pierwszej kolejności sięgać do zasobów dostępnych w sieci, ale architektoniczne, ciesielskie, budowlane rozwiązania docenimy inwentaryzując w terenie niemalże 200-letnie domostwa, których konstrukcji nie naruszyły czynniki zewnętrzne. Odręcznie przerysowany detal wzorniczy, resztki zachowanego rytu, wykończenia, czy rysunek, po analizie może okazać się ponadczasowym ciekawym wzorem. Takich niepowtarzalnych doświadczeń dostarczył studentom i prowadzącym tegoroczny plener badawczy na terenie ziemi nowotomyskiej, a ponadto powstał, i nadal jest systematyzowany, szeroki zakres badań z terenu m.in. rysunków odtwarzających zachowane wnętrza, detale, plany sytuacyjne gospodarstw, a także szkiców i inspiracji.

- Zakres i plan opracowań interdyscyplinarnych, międzyuczelnianych warsztatów badawczych

Badania w terenie w tym roku ograniczyły się do pozostałości obiektów zabudowy olęderskiej we wsi Sękowo i przeprowadzono je w dniach 14-25 lipca 2013 r. Po ubiegłorocznych badaniach osadnictwa olęderskiego we wsi Grubsko na terenie ziemi nowotomyskiej, wykładowcy i studenci kontynuowali obszar opracowań na terenie rozproszonych osad we wsi Sękowo w powiecie nowotomskim. Po wywiadach środowiskowych i opracowaniu map, do wnikliwej analizy wybrano 17 zagród, w których inwentaryzując, ze szczegółowym uwzględnieniem wnętrza, detali architektonicznych i rozwiązań konstrukcyjnych, objęto 23 obiekty. Celem badań było pozyska-

nie informacji oraz odtworzenie chronologii przebudowy zastanych gospodarstw. Dopiero w kontakcie z zachowaną unikatową architekturą regionalną oraz w trakcie dokładnych pomiarów, wykonaniu niezliczonej ilości rysunków, szkiców i notatek student kierunków projektowych nie tylko doskonalili swój warsztat i umiejętności, ale przede wszystkim uważyli na piękno, proporcje, dopracowanie detali w prostych z pozoru rozwiązaniach. Dopiero precyzyjny, długotrwały pomiar, przerysowanie i analiza zależności, jak również odbiór wrażeniowy odnalazł wiele pozytywnych i wartości architektury ołęderskiej. Trwałość

proszonych gospodarstw, a odległości pomiędzy nimi wynikają z wielkości przeciętnej działki osadniczej wynoszącej 18 do 20 ha, zbliżonej w kształcie do prostokąta. Chociaż z wywiadu środowiskowego wynikało, że były również bogate gospodarstwa liczące nawet 40 ha, po wojnie zostały jednak podzielone. Zabudowania z powodu podmokłego terenu lokalizowano na najwyższej położonej części działki, w pobliżu jej centrum.

Badania naukowe i warsztaty studenckie

Zanim przystąpiliśmy do studiowania obecnego stanu kra-

wybranych obiektów niewątpliwie robi wrażenie, gdy stąpamy po solidnych konstrukcjach stodoł i domów datowanych na drugą połowę XIX wieku.

Specyfika regionu, którego dotyczyły badania

Ziemia nowotomska, położona na sandrze nowotomyskim, została zasiedlona w XVIII w. na zasadach osadnictwa ołęderskiego. Na tym terenie w wyniku wymieszania się kultury niemieckich protestantów i miejscowych katolików wykształcił się typ budownictwa o cechach regionalnych.

Specyfika osadnictwa ołęderskiego dająca chłopom-osadnikom większe niż w pańszczyźnianych wioskach swobody i prawa, pozwoliła oledrom uzyskiwać większe przychody i umożliwiła im inwestowanie we własne budynki. Oledrzy nowotomyscy budowli porządniej i trwalej niż mieszkańcy sąsiednich, polskich wsi folwarcznych i kmiecych, pozostających w znacznej zależności od właściciela gruntu. Często nakazywały im to umowy lokacyjne, czy osobne ugody z właścicielami gruntów, które nakazywały budować obiekty trwałe i bezpieczne pod względem ogniowym. Wpływ na to miał też dostatek drewna dobrej jakości, pozyskiwanego podczas karczunku lasów pod pola uprawne. Budynki mieszkalne i gospodarcze o konstrukcji drewnianej wybudowane pod koniec XIX w., wykonane są z dobrej jakości materiału budowlanego.

Ponieważ większość wsi powstała jako wsie rozproszone, układy zagród i ich rozmieszczenie w terenie jest zdecydowanie inne niż w starszych, zwartych wsiach znajdujących się na obrzeżach i poza nieką nowotomyską (ulicówkach i wsiach wrzecionowych). Wyjątek stanowią wsie wtórnie lokowane na prawie ołęderskim, które zachowały swój pierwotny sposób rozplanowania - np. Sątopy, średniowieczna wieś o wyraźnym kształcie wrzeciona z zabudowaną półwią, czy też wsie folwarczne o układzie ulicowym, takie jak niedysiejszy Tomyśl - obecny Stary Tomyśl i Róża.

Cały teren osadniczy został pokryty przez gęstą siatkę roz-

jobrazu w terenie, przeprowadzona została analiza map aktualnych i archiwalnych, zdjęć lotniczych i satelitarnych. Działania te wsparte kwerendą w źródłach archiwalnych, miały być zweryfikowane poprzez interdyscyplinarne badania terenowe. Dla uzyskania pełnego obrazu przeprowadzano zarówno wywiady środowiskowe, jak i działania mające na celu dokumentację istniejących związków przestrzennych, obiektów architektonicznych i detali krajobrazowych. Pozwoliło to skonfrontować z obecnym stanem zachowania poddane badaniom założenia przestrzenne z wypracowanymi podczas wcześniejszych studiów wnioskami. Taka metoda badawcza pozwala na uniknięcie wielu pomyłek i umożliwia weryfikację często zbyt pochopnie wyciągniętych wniosków.

Krajobraz po bezpośredniej wnikliwej obserwacji odsłania swoje tajemnice. To umysł obserwatora i jego doświadczenia oraz umiejętności łączenia wniosków pochodzących z badań zarówno źródłowych, jak też bezpośrednich, empirycznych doświadczeń wyniesionych z terenu, pozwala określić jego unikatowość. Te drugie są niezbędne. Nie sposób sobie wyobrazić aby ktokolwiek mógł zrozumieć specyfikę danego regionu bez bezpośredniej wizji, bez wejścia w świat w skali bezpośredniej i rzeczywistej, bez dotknięcia relikwów przeszłości i próby odtworzenia warunków, jakie panowały na danym obszarze w czasach gdy kształtowano jego dzisiaj widoczną postać.

Poruszając się polnymi drogami po rozproszonych siedliskach, mieliśmy okazję bezpośrednio doświadczyć przestrzeni, krajobrazu i architektury, ale też dopytać o rodzime tradycje kulturowe. Dzięki nowoczesnej aparaturze i narzędziom projektowym, inżynierskim oraz pomiarowym zespoły udoskonaliły swój warsztat, a także precyzyjnie i sprawnie dokonały wszelkich niezbędnych pomiarów, nawet w trudno dostępnych miejscach przeznaczonych do rozbioru lub remontu. Studenci zdobyli doświadczenie w pracy zespołowej i umiejętność podziału zadań, co

jest niezbędne we współczesnym funkcjonowaniu w zawodzie. Napięty harmonogram zadań wymusił na zespołach codzienną intensywną pracę w terenie do późnych godzin popołudniowych. Natomiast w godzinach wieczornych, oprócz spotkań i wykładów, zespoły analizowały dane z terenu przerysowując w programach obróbki komputerowej dane i tworząc precyzyjną dokumentację obiektów w programach CAD.

Badaniom naukowym towarzyszyły interdyscyplinarne warsztaty inwentaryzacyjno-badawcze, realizowane na tym samym obszarze. Organizatorem tego przedsięwzięcia

- kustosz Muzeum Etnograficznego w Poznaniu, prof. Wiesław Krzyżaniak z UAP oraz prof. Bogumił Kaczmarek z UZ.

Bazę szkoleniową i noclegową w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Starym Tomyślu zapewniło Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu.

W trakcie trwania warsztatów odbyło się szkolenie techniczne z zakresu obsługi specjalistycznego sprzętu oraz programów. Zostały zorganizowane i przeprowadzone spotkania omawiające zakresy badań i zgromadzone materiały z terenu. Ponadto w grupach i na spotkaniach na bieżąco odbywały się konsultacje oraz analiza gromadzonych

była Pracownia Projektowania Struktur Krajobrazu Regionalnego z Katedry Bioniki Wydziału Architektury Wnętrz i Wzornictwa Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu oraz Zakład Architektury Wnętrz i Rzeźby Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego, Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego przy współpracy Gminy Nowy Tomyśl i Starostwa Powiatowego w Nowym Tomyślu.

Bezpośrednią organizacją z ramienia Pracowni Projektowania Struktur Krajobrazu Regionalnego z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu (głównego organizatora) zajęli się: prof. Piotr Szwiec i mgr Patrycja Mikołajczak wraz z kierownikami zespołów badawczych, koordynatorami badań naukowych i zajęć warsztatowych ze studentami: prof. Wiesławem Krzyżaniakiem, wykładowcą Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, prof. Bogumiłem Kaczmarem z UZ, dr. inż. arch. Robertem Sobańskim z ASP w Łodzi, dr. hab. Bartoszem Hungerem z ASP w Łodzi, mgr Joanną Legierską-Dutczak UZ, dr. inż. arch. Rafałem Lamorskim z ASP w Łodzi.

W warsztatach uczestniczyły trzy grupy studentów Zakładu Architektury Wnętrz Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego: Agata Śmieszko, Joanna Śmietńska, Karolina Lipińska, Laura Kozak, Marianna Czwojdrak oraz z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, z kierunków projektowych: Xenia Pietrzyk, Blanka Rylewicz, Daria Tomczak, Amadeusz Krych, a także studenci z Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi: Paulina Maślak, Zuzanna Szychalska, Julia Dydel.

Dodatkowo działania terenowe i organizację warsztatów wspierali mieszkańcy Gminy Nowy Tomyśl oraz sőtys wsi Sękowo, Piotr Protas i przewodniczący Rady Sołeckiej wsi Sękowo, Henryk Stasiński.

Zaproszone zostały następujące osoby, które prowadziły zajęcia warsztatowe i wykłady: prof. Jerzy Stiller - reprezentujący Politechnikę Śląską i Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Witold Przewoźny

i wprowadzanych materiałów z inwentaryzacji. Badania urozmaiciły wykłady otwarte z wielu dziedzin. Przygotowali je i wygłosili zaproszeni przez organizatorów specjaliści.

Ze względu na szeroki zakres opracowania oraz rozproszenie zagród w terenie, uczestnicy przemieszczali się po wsi w grupach, różnymi środkami transportu, również prywatnymi samochodami uczestników. Do trudno dostępnych lub zarosniętych pozostałości zabudowań wskazanych przez mieszkańców, studenci i prowadzący docierali pieszo lub rowerami.

Przebieg warsztatów

14 lipca warsztaty zapoczątkowało spotkanie organizacyjne i „zapoznawcze”, na którym omówiony został plan pracy oraz oczekiwane rezultaty działań i cykl badań naukowych. W tym też dniu wszyscy uczestnicy, którzy przyjechali do Nowego Tomyśla zostali zakwaterowani w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Starym Tomyślu.

Zakres podejmowanych prac i badań w kolejnych dniach przedstawiał się następująco:

15 lipca warsztaty otworzyło spotkanie uczestników z burmistrzem Nowego Tomyśla, Henrykiem Helwingiem. W terenie odbył się *research* badań oraz podział na zespoły. Omówiono metodologię badań, koncepcję warsztatów oraz zakres przewidzianych opracowań.

17 lipca miała miejsce praca w terenie, tj. inwentaryzacja wybranych obiektów, opracowanie planów sytuacyjnych, pomiary we wnętrzach obiektów, analiza i rysunki detali konstrukcyjnych, przerysowanie detali wzorniczych oraz rozwiązań funkcjonalnych. Ponadto, z gospodarzami oraz ze spokrewnionymi mieszkańcami wsi przeprowadzano wywiady i ankiety, w celu ustalenia datowania, historii i zmian oraz przebudowy obiektów. Poza tym, w trakcie rozmów i ankiet, grupy badawcze stopniowo poszerzały zakres opracowania na podstawie wskazówek i historii gospodarzy. Na strychach obiektów w trakcie inwentaryzacji odnajdywano i doku-

mentowano pozostałości rozwiązań konstrukcyjnych, kominów, suszarni oraz pamiętki, zdjęcia, zachowane sprzęty gospodarcze i unikatowe meble.

Uwzględniając bardzo sprzyjającą pogodę w kolejnych dniach tj. 18, 19 i 20 lipca kontynuowano intensywne prace w terenie nad kolejnymi wyznaczonymi przez organizatorów obiektami, stosując przyjęte wcześniej metody badawcze. Każda z grup w miarę postępu prac opracowywała kolejne przydzielone zagrody. Wieczorem prowadzący i opiekunowie grup wraz ze studentami analizowali zgromadzony materiał, wprowadzając dane z terenu i wrysow-

wując w programach komputerowych kolejne obiekty. Taka bieżąca analiza gromadzonych danych pozwoliła na uzupełnianie ich w terenie oraz kompletowanie dokładnego materiału. Ponadto, w porze obiadowej, studenci i prowadzący omawiali ankiety i dokumentację zdjęciową z Piotrem Protasem, sołtysiem wsi Sękowo, z Henrykiem Stasińskim, przewodniczącym Rady Sołeckiej wsi Sękowo oraz z rdzennymi mieszkańcami tych terenów. Dzięki rozmowom zespoły badawcze mogły weryfikować zgromadzone materiały oraz sprawdzać wiarygodność tropów.

Ponadto studenci dla uzupełnienia dokumentacji na bieżąco wykonywali indywidualne szkice, rysunki z wybranego zakresu, stanowiące indywidualną interpretację zastanej sytuacji w terenie.

21 lipca, skorzystaliśmy z zaproszenia i zwiedziliśmy Muzeum Regionalnego w Wolsztynie. Oprowadzał nas kustosz Muzeum Wsi Wielkopolskiej w Wolsztynie Mariusz Przybyła, który odnosząc się do prac badawczych w Sękowie, opowiedział o dotychczasowych rekonstrukcjach i eksponatach w odtworzonych zagrodach olęderskich oraz o dalszych planach, mających na celu odtworzenie obiektów. Konsultacje i rozmowy na bazie doświadczeń muzealników oraz badań w terenie uzupełniały zgromadzoną przez nas wiedzę.

22 lipca uczestnicy warsztatów wyjechali do Wąsowa. Wieczorem, w sali świetlicy w Sękowie, odbył się wykład pt. *W kręgu pracy, wiary i uporu*, który wygłosił kustosz Muzeum Etnograficznego w Poznaniu, Witold Przewoźny. Prelekcja uzupełniła wiedzę studentów oraz mieszkańców wsi Sękowo o aspekty społeczno-kulturowe, związane z olęderskimi mieszkańcami tych terenów.

23 lipca do ekipy badawczej dołączył dr hab. Bartosz Hunger z ASP w Łodzi. Tego dnia studenci zmagali się z czasem, uzupełniając brakujące wymiary inwentaryzowanych obiektów, fotografując i szkicując w terenie. W godzinach wieczornych, w Schronisku Młodzieżowym w Starym Tomyślu odbyły się dwa wykłady - pierwszy z nich, pt. *Nasza skradziona przyszłość* wygłosił prof. Bogumił Kaczmarek, drugi natomiast - *Detale architektoniczne okolic Nowego*

Tomyśla - zaprezentowała mgr Patrycja Mikołajczak.

Dzień 24 lipca został poświęcony intensywnemu opracowaniu i usystematyzowaniu pozyskanych wcześniej danych.

Nazajutrz, 25 lipca miało miejsce pożegnalne spotkanie w świetlicy w Sękowie, na które przybyli: sołtys wsi Sękowo Piotr Protas, przewodniczący Rady Sołeckiej wsi Sękowo Henryk Stasiński, panie z Koła Gospodyń Wiejskich, które uświetniły spotkanie własnymi wypiekami oraz mieszkańcy wsi.

Odbyło się też spotkanie podsumowujące całe warsztaty. Omówione zostały kolejne etapy pracy i terminarz

ich realizacji. W godzinach wieczornych uczestnicy zostali wykwaterowani i zmęczeni, ale z ogromnym bagażem doświadczeń i ze stosami notatek, szkiców i megabajtami zdjęć i plików, powrócili do domów.

Przewidywane efekty

Rezultaty projektu zostaną opublikowane w formie cyklu wystaw, prezentacji multimedialnych oraz drukiem. Planowana jest: interdyscyplinarna publikacja naukowa dotycząca pracy i wniosków w terenie, tj. prezentacja materiałów rysunkowych, inwentaryzacji fotograficznej oraz rysunkowej, opisanie wniosków, konferencja lub sesja naukowa w Nowym Tomyślu, na której ma się odbyć prezentacja wyników pracy.

W drugiej połowie września zostanie przedstawiona pierwsza poplenerowa wystawa rysunków w Nowotomyskim Ośrodku Kultury. Na 3 grudnia br. zaplanowano konferencję z obszerną wystawą w Bibliotece Nowotomyskiego Ośrodka Kultury. Prezentując zgromadzone materiały, autorskie komentarze i szkice, lokalnym mieszkańcom, liczymy na konsultacje społeczne i rozmowy dotyczące koncepcji dalszych etapów wykorzystania materiałów i ocalenia unikatowych eksponatów, a także wykorzystania badań do szerszych celów, jak np. promocja regionu, uatrakcyjnienie terenu nowotomyskiego, jak również poszukiwanie designu, projektów wzorniczych nawiązujących do rodzimej tradycji, do kreowania wizytówki regionu. Kolejne wystawy i prezentacje badań przewidziano w Łodzi, Zielonej Górze i w Poznaniu. Szczegółowe założenia i sposoby realizacji zostaną omówione w odrębnym opracowaniu.

Piotr Szwiec
Joanna Legierska-Dutczak
Patrycja Mikołajczak

ZDJEŃCIA WYKONANE PRZEZ UCZESTNIKÓW WARSZTATÓW.

PIOTR SZWIEC
PATRYCJA MIKOŁAJCZAK
JOANNA ŚMIETAŃSKA
JOANNA LEGIERSKA-DUTCZAK

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *IT Solutions in Logistics*

W dniach 20-21 czerwca 2013 r. odbyła się na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *IT Solutions in Logistics* zorganizowana przez Zakład Logistyki oraz Zakład Controllingu i Informatyki Ekonomicznej. Patronat honorowy nad Konferencją objął JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Tadeusz Kuczyński. Celem niniejszej konferencji była wymiana doświadczeń oraz upowszechnianie wyników badań i analiz w zakresie nowoczesnych rozwiązań informatycznych w logistyce. Obszary tematyczne konferencji to:

- problematyka zastosowań systemów informatycznych w logistyce i controllingu,
- systemy klasy ERP,
- systemy informacji geograficznej,
- systemy sterowania produkcją.

Omawiane zagadnienia są odpowiedzią na ciągłą potrzebę doskonalenia wiedzy niezbędnej do sprawnego funkcjonowania współczesnych przedsiębiorstw.

W konferencji uczestniczyło ok. 60 naukowców z Polski oraz z ośrodków zagranicznych m.in. z Czech, Niemiec, Słowacji, oraz Wielkiej Brytanii.

Konferencję otworzyła dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania prof. J. Stankiewicz. Mowę otwierającą wygłosił prof. Krzysztof Witkowski.

Referat otwierający konferencję wygłosił prof. Wojciech Piotrowicz, członek Wydziału Zarządzania w University of Oxford, członek Oxford Institute of Retail Management (OXIRM) w Saïd Business School. Jest on ekspertem w zakresie zarządzania łańcuchem dostaw, systemów informatycznych oraz pomiaru efektywności.

W konferencji czynny udział wzięli również przedsiębiorcy. Swoje referaty wygłosili dr Holger Pitsch (General Manager of INCONTROL GmbH) oraz dr Paweł Kuźdowicz (CEO of Proalpha Polska Sp. z o.o.).

Wiesław Wasilewski

Koniec IV edycji studiów podyplomowych *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro*

Uroczyste zakończenie IV edycji studiów podyplomowych odbyło się 2 lipca 2013 r. Gościem specjalnym był Ryszard Petru (przewodniczący Towarzystwa Ekonomistów Polskich, partner w firmie PricewaterhouseCoopers, doradca marszałka województwa dolnośląskiego ds. gospodarczych, ekonomista ds. Polski i Węgier w Banku Światowym w latach 2001-2004, główny ekonomista w Banku BPH do 2008 r., dyrektor BRE Banku i PKO BP), który wygłosił wykład otwarty pt. *Perspektywy strefy euro na najbliższą dekadę*. W wykładzie uczestniczyli absolwenci studiów podyplomowych *Mechanizmy Funkcjonowania Strefy Euro* (zarówno ostatniej jak i poprzednich edycji), zaproszeni goście (władze Uniwersytetu Zielonogórskiego, władze Wydziału Ekonomii i Zarządzania, dyrektor Oddziału NBP w Zielonej Górze, przedstawiciele Urzędu Miasta i Urzędu Marszałkowskiego, prezes Polskiego Towarzystwa

RYSZARD PETRU, PRELEGENT WYKŁADU PERSPEKTYWY STREFY EURO NA NAJBLIŻSZĄ DEKADĘ

PROF. W. PIOTROWICZ W TRAKCIE SWOJEGO WYSTĄPIENIA NA KONFERENCJI (FOT. MATEUSZ SOBIECH)

UCZESTNICY KONFERENCJI (FOT. MATEUSZ SOBIECH)

Ekonomicznego w Zielonej Górze oraz rektor ZWSHiFM w Zielonej Górze), dziennikarze, pracownicy i studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz osoby zainteresowane. Po wykładzie Ryszarda Petru absolwenci IV edycji studiów podyplomowych otrzymali dyplomy ukończenia studiów podpisane przez rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Tadeusza Kuczyńskiego oraz prezesa Narodowego Banku Polskiego, prof. Marka Belkę.

Miło nam poinformować, że Narodowy Bank Polski oraz Wydział Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego zapraszają na V edycję bezpłatnych studiów podyplomowych *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro* dofinansowanych przez Narodowy Bank Polski. Studia te skierowane są do osób z wyższym wykształceniem: absolwentów studiów licencjackich i magisterskich, przedsiębiorców, nauczycieli ekonomii i pracowników administracji samorządowej. Zajęcia będą odbywać się w cyklu 14 spotkań sobotnio-niedzielnich, prowadzonych przez ekspertów z zakresu funkcjonowania strefy euro z wiodących ośrodków akademickich w Polsce, obejmujących od 10 do 15 godzin zajęć (wykładów i ćwiczeń). W ramach każdego spotkania przewidziany jest komentarz aktualnych wydarzeń ekonomicznych (w wymiarze krajowym i międzynarodowym) wpływających na zachowania rynków finansowych i gospodarki.

Paweł Szudra

Czas jest najlepszym lekarstwem na smutek a wspomnień nikt nam nie odbierze, zawsze będą z nami.

dr Joannie Wyrwie

wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy z powodu śmierci Ojca

składają

Dziekan, Prodziekani oraz koleżanki i koledzy z Wydziału Ekonomii i Zarządzania

WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

Semestr Wiosenny 2013 z Akademią REC na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

Inicjatywa Akademii REC przy Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji na Uniwersytecie Zielonogórskim została powołana wiosną 2012 r. W minionym, letnim semestrze 2013, pierwszy wykład trzeciej edycji Akademii prowadzony był przez mgr inż. Macieja Szymańskiego. Wykład stanowił wprowadzenie do tematu przewodniego tej edycji Akademii, w której omawiano technologie

informatyczne stosowane w przemyśle motoryzacyjnym.

Poruszana tematyka umożliwiała studentom naszego Uniwersytetu zdobyć doświadczenia i wiedzy o obecnych rozwiązaniach stosowanych w procesie projektowania i implementacji oprogramowania wykorzystywanego we współczesnych samochodach. Ta inicjatywa edukacyjna sta-

WRĘCZENIE CERTYFIKATÓW AKADEMII REC.

nowi istotne uzupełnienie i rozszerzenie treści wykładów prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych WEIT w ramach kierunku *informatyka*.

Podczas tej edycji położono również nacisk na ostatni wykład poświęcony ważnemu elementowi, który czeka każdego studenta po zakończeniu studiów, czyli rozmowie kwalifikacyjnej z przyszłym pracodawcą. Wykład przeprowadziła mgr Ada Kot z firmy REC. Interesującym uzupełnieniem wykładu było przedstawienie możliwości oferowanych przez Biuro Karier Uniwersytetu Zielonogórskiego w zakresie pomocy studentom przy zdobywaniu pracy. Cenne informacje na ten temat przedstawiła kierownik BK UZ mgr Lilia Smoła.

Należy także dodać, że Akademia REC to tak na prawdę dwie komplementarne inicjatywy edukacyjne: system wykładów prowadzonych na Uniwersytecie w budynku WEIT oraz możliwość rozwiązywania praktycznych problemów pod okiem specjalistów z firmy REC, w laboratorium utworzonym w jej zielonogórskiej siedzibie. Wykłady prowadzone na Wydziale były otwarte dla wszystkich zainteresowanych.

Analogicznie jak w poprzednich odsłonach, w siedzibie REC odbywały się cykliczne zajęcia, powiązane tematycznie z treścią wykładów. Wszystkie zajęcia w ramach Akademii REC, tj. wykłady otwarte jak i zajęcia praktyczne były naturalnie bezpłatne dla uczestników - ich koszty pokryła firma. Szczegółowe informacje o Akademii REC znajdują się na stronie: <http://rec-academy.weit.uz.zgora.pl/>.

W minionej, wiosennej edycji Akademii wykłady otwarte dla ogółu studentów UZ odbywały się w tymczasowej siedzibie Wydziału przy ulicy Ogrodowej 3b w Zielonej Górze. Tematy poszczególnych wykładów jakie odbyły się w tym semestrze, to:

- Introduction to AUTOSAR - mgr inż. Maciej Szymański,
- Introduction to the Automotive Software Engineering world. The future is now and here! - Daniel Sokolowski,
- INTERVIEW- Jak zaprezentujesz się przyszłemu pracodawcy? Praktyczne aspekty - mgr Ada Kot.

Studentom biorącym udział w wykładach na zakończenie semestru wręczono certyfikaty. Natomiast studenci uczestniczący w praktycznej części Akademii, otrzymali certyfikaty wraz z oceną jakości wykonanego przez nich projektu.

Na zakończenie należy podkreślić, że powstanie i kontynuacja Akademii REC doskonale wpisuje się w długofalową politykę Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, dotyczącą pozyskiwania wiodących firm do współpracy przy uatrakcyjnieniu oferty dydaktycznej. Równie

istotna jest także współpraca przy praktycznym wykorzystaniu wyników badań naukowych prowadzonych przez pracowników Wydziału.

Lukasz Hładowski
Marek Sawerwain

INSTYTUT STEROWANIA I SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Seminaria Naukowe - semestr letni 2012/2013

W minionym semestrze letnim 2012/2013 zrealizowane zostały następujące wystąpienia naukowe w ramach seminarium naukowego Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych:

- _21.02.2013 - Iterative Learning Control for Wind Turbines, Professor Eric Rogers, Electronics and Computer Science, University of Southampton, UK,
- _28.02.2013 - Wartość oczekiwana wyniku algorytmu optymalizacji przy uwzględnieniu ograniczeń pochodzących od użytkownika, mgr inż. Marcin Janiszewski, WEIT, UZ,
- _07.03.2013 - Bezprzewodowy monitoring i sterowanie urządzeń z poziomu systemu Android, dr inż. Przemysław Jacewicz, ISSI, WEIT, UZ,
- _14.03.2013 - Sterowanie falowymi procesami powtarzalnym w warunkach niepewności na przykładzie złożonych układów RLC, dr inż. Bartłomiej Sulikowski, ISSI, UZ,
- _21.03.2013 - Problemy z uwierzytelnianiem, dr hab. inż. Eugeniusz Kuriata, ISSI, WEIT, UZ,
- _04.04.2013 - Symulacja logiki gry w oparciu o automaty komórkowe i techniki grupowania (Game-logic simulation based on cellular automata and flocking techniques), dr hab. inż. Sławomir Nikiel, ISSI, WEIT, UZ,
- _11.04.2013 - Semantyczne rozszerzenia programowania genetycznego, mgr inż. Bartosz Wieloch, Zakład Inteligentnych Systemów Wspomagania Decyzji, Instytut Informatyki, Wydział Informatyki, Politechnika Poznańska
- _18.04.2013 - Narzędzia analityczne platformy technologicznej SAS, prof. dr hab. inż. Dariusz Uciński, ISSI, WEIT, UZ,
- _25.04.2013 - Identyfikacja parametryczna systemów Wienera o odwracalnych charakterystykach statycznych, dr hab. inż. Andrzej Janczak, prof. UZ, ISSI, WEIT, UZ,
- _09.05.2013 - Estymatory stanu o nieznanym wejściu w projektowaniu odpornych układów diagnostyki uszkodzeń, mgr inż. Rafał Józefowicz, doktorant WEIT, UZ,
- _16.05.2013 - Redukcja rozmiaru układu matrycowego dla mikroprogramowanego automatu Moore'a, mgr inż. Olek Hebda, doktorant WEIT, UZ,
- _Wyznaczanie atrybutów sygnału EEG w oparciu o transformatę Stockwella, mgr inż. Grzegorz Rutkowski, doktorant WEIT, UZ,
- _23.05.2013 - Komputerowa klasyfikacja raka piersi z wykorzystaniem obrazów biopsji cienkoigłowej (Computer-Aided Breast Cancer Classification Using Fine-Needle Biopsy Images), Część I, mgr inż. Paweł Filipczuk, ISSI, WEIT, UZ,
- _06.06.2013 - Automatic Control of Physiological Function for Medicine, Prof. Hidetoshi Wakamatsu, Graduate

School of Health Care Sciences, Tokyo Medical and Dental University, Japan,

13.06.2013 - Proceduralne modelowanie obiektów trójwymiarowych z wykorzystaniem hybrydy gramatyki kształtu i morfingu, mgr inż. Tomasz Zawadzki, doktorant WEIT, UZ,

oraz Komputerowa klasyfikacja raka piersi z wykorzystaniem obrazów biopsji cienkoigłowej (Computer-Aided Breast Cancer Classification Using Fine-Needle Biopsy Images), Część II, mgr inż. Paweł Filipczuk, ISSI, WEIT, UZ,

Seminaria prowadził prof. dr hab. Roman Gielerak.

Marek Sawerwain

Seminarium Wybrane problemy współczesnej energoelektroniki i optymalizacji

Tendencje rozwojowe obserwowane obecnie w energetyce wskazują, że w najbliższych latach w systemach elektroenergetycznych konieczne będą aplikacje najnowszych osiągnięć technicznych, w celu zapewnienia bezprzerwowej dostawy energii elektrycznej, poprawy parametrów jakości energii, zwiększenia udziału źródeł odnawialnych w systemie wytwórczym, poprawy efektywności zarządzania systemem elektroenergetycznym, stworzenia infrastruktury umożliwiającej rozwój pojazdów elektrycznych, itp. Realizacja tego typu usług systemowych wymagać będzie zastosowania interfejsów energoelektronicznych, systemów monitorująco-sterujących oraz zaawansowanych algorytmów sterowania.

Tematyce tej poświęcono seminarium naukowe *Wybrane problemy współczesnej energoelektroniki i optymalizacji*, zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej Oddział w Zielonej Górze we współpracy z Instytutem Inżynierii Elektrycznej oraz Instytutem Sterowania i Systemów Informatycznych. Seminarium cieszyło się dużym zainteresowaniem zarówno przedstawicieli nauki, jak i przemysłu.

Seminarium otworzył przewodniczący Oddziału PTE-TiS w Zielonej Górze, prof. Józef Korbicz, który powitał uczestników, m.in. prof. Ryszarda Strzeleckiego z Akademii Morskiej w Gdyni, prof. Jerzego Balickiego z Politechniki Gdańskiej oraz prof. Andrzeja Pieczyńskiego, prorektora ds. rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego. W ramach seminarium wygłoszono trzy referaty:

- *Wybrane metody cyfrowego przetwarzania sygnałów w układach energoelektronicznych*, Krzysztof Sozański, Uniwersytet Zielonogórski
- *Równoległe kompensatory aktywne dużej mocy*, Daniel Wojciechowski, Akademia Morska w Gdyni
- *Wielokryterialne algorytmy przeszukiwania tabu do optymalizacji trajektorii autonomicznego pojazdu podwodnego*, Jan Masiejczyk, Politechnika Gdańska.

Dwa pierwsze referaty związane były z przygotowawcami przez autorów pracami habilitacyjnymi, a trzeci z prawą doktorską.

Stojąca na wysokim poziomie merytorycznym żywa dyskusja, zarówno bezpośrednia po wygłoszonych referatach jak i w kularach, oraz relatywnie duża liczba uczestni-

PRZEWODNICZĄCY ODDZIAŁU PTETIS W ZIELONEJ GÓRZE
PROF. DR HAB. INŻ. JÓZEF KORBICZ OTWIERA SEMINARIUM

DR INŻ. KRZYSZTOF SOZAŃSKI Z UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

DR INŻ. DANIEL WOJCIECHOWSKI, AKADEMIA MORSKA W GDYNI

MGR INŻ. JAN MASIEJCZYK, POLITECHNIKA GDAŃSKA

ków, potwierdziły celowość organizowania jednodniowych seminariów, stanowiących forum prezentacji osiągnięć i wymiany poglądów naukowców z różnych jednostek naukowo-badawczych, podejmujących w swoich pracach podobne zagadnienia.

Robert Smoleński

INSTYTUT INFORMATYKI I ELEKTRONIKI

KNWS'13
10-13 czerwca
2013 r., Łagów

W dniach 10-13 czerwca 2013 r. w Ośrodku Wypoczynkowym Leśnik w Łagowie Lubuskim odbyła się jubileuszowa, dziesiąta Konferencja Naukowa oraz Warsztaty Szkoleniowe Instytutu Informatyki i Elektroniki *Informatyka - sztuka czy rzemiosło* KNWS'13. Patronat nad konferencją objęli: Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Komitet Informatyki Polskiej Akademii Nauk oraz Oddział Wielkopolski Polskiego Towarzystwa Informatycznego.

Podczas uroczystego otwarcia konferencji, któremu przewodniczył dr inż. Piotr Mróz, dyrektor Instytutu Informatyki i Elektroniki, głos zabrali również: prof. Marian Adamski, honorowy przewodniczący Komitetu Naukowego Konferen-

cji oraz prof. Andrzej Obuchowicz, dziekan Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji.

Wśród uczestników konferencji znaleźli się zarówno pracownicy Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, doktoranci, jak również przedstawiciele innych polskich ośrodków naukowych: Akademii Górniczo-Hutniczej, Politechniki Białostockiej, Politechniki Warszawskiej i Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Najlepsze z zaprezentowanych referatów naukowych zostaną opublikowane w renomowanych czasopiśmie naukowych.

W czasie Konferencji odbyła się sesja specjalna Digital Circuits - Design & Synthesis, podczas której przedstawiono wiele interesujących referatów. Zostaną one opublikowane w czasopiśmie *International Journal of Electronics and Telecommunications*.

Tradycyjny element Konferencji stanowił *Wieczór z Mistrzem*. W tym roku, jako gość specjalny swój wykład pt. *Generalized Lattices of Boolean Functions Utilized for Derivative Operations* wygłosił prof. Bernd Steinbach z Institut für Informatik, TU Bergakademie Freiberg, który spotkał się z dużym zainteresowaniem uczestników konferencji.

Część szkoleniowa Konferencji składała się z dwóch warsztatów. Pierwszy zatytułowany *Poczucie wartości: klarowne odpowiedzi czy niepokojące pytania?* prowadzony przez trenera Krzysztofa Jądkowskiego, dotyczył zagadnień związanych z poczuciem własnej wartości. Drugi, zatytułowany *Budowanie strategii skutecznego zespołu*.

UCZESTNICY KONFERENCJI

UROCZyste OTWARCIE KONFERENCJI

SESJA NAUKOWA

WIECZÓR Z MISTRZEM

WYSTĄPIENIA

WYSTĄPIENIA

WARSZTATY SZKOLENIOWE

WYSTĄPIENIA

Zarządzanie sytuacją kryzysową, prowadzony był przez trenera Rafała Wesołowskiego. W ramach tego warsztatu uczestnicy rozwiązywali zespołowo różnego rodzaju zadania, ćwiczyli współdziałanie w zespole i między zespołami. Ostatnim elementem szkolenia był trening przełamywania barier i pokonywania własnych ograniczeń *Firewalking*, polegający na przejściu boso po rozżarzonych węglach na odległość ok. 4 metrów. Wielu uczestników zdecydowało się na przejście po ścieżce wyłożonej rozżarzonymi węglami, nie ponosząc przy tym uszczerbku na zdrowiu.

Podsumowując, należy wspomnieć również o sponsorach, bez których to organizacja Konferencji KNWS'13 nie byłaby możliwa. Były to firmy: Calmet Spółka z o.o., embeDes - Embedded Systems Design, Hertz Systems Ltd Sp. z o.o. oraz Max Elektronik, którym serdecznie dziękujemy za wsparcie.

Już dziś serdecznie zapraszamy do udziału w jedenastej Konferencji Naukowej oraz Warsztatach Szkoleniowych Instytutu Informatyki i Elektroniki *Informatyka - sztuka czy rzemiosło* KNWS'14, która odbędzie się w dniach 9-12 czerwca 2014 r. w Karpaczu.

Andrzej Popławski

11. Konferencja International School on Nonsinusoidal Currents and Compensation 2013

W dniach 20 i 21 czerwca 2013 r. w Hotelu DANA w Zielonej Górze odbyła się po raz jedenasty Międzynarodowa

Konferencja International School on Nonsinusoidal Currents and Compensation 2013 (ISNCC 2013). Konferencja została zorganizowana przez Instytut Inżynierii Elektrycznej oraz Instytut Metrologii Elektrycznej Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji.

Konferencja jak zwykle była bardzo dobrą okazją do spotkania przedstawicieli świata nauki, na którym wyniki swoich badań prezentowali teoretycy, praktycy i młodzi pracownicy nauki zajmujący się tematyką teorii mocy w obwodach elektrycznych z prądami i napięciami niesinusoidalnymi, metodami i układami pomiarowymi wielkości elektrycznych oraz metodami i układami kompensacji zakłóceń w obwodach prądu przemiennego. Prezentowane były również zagadnienia związane z implementacją układów energoelektronicznych w systemach niesinusoidalnych. Spośród zaprezentowanych podczas konferencji artykułów, Komitet Naukowy Konferencji zarekomendował 14 do umieszczenia w czasopiśmie *Przegląd Elektrotechniczny*, natomiast 18 zostało wybranych do umieszczenia w bazie IEEE Xplore.

Jak zwykle na konferencji ISNCC poza prezentacją artykułów odbyły się wykłady tematyczne prowadzone przez ekspertów w prezentowanej dziedzinie.

W tym roku wykłady prowadzili:

- prof. Leszek S. Czarnecki - *Meta-theory of the power theory of electrical circuits and the present state of its developmen*
- prof. Alexandru Bitoleanu - *Apparent Power and Compensation Current Calculation for Shunt Active Power Filters: Theoretical and Practical Aspect*

- prof. Herbert Ginn - *Comparison of Applicability of Power Theories to Switching Compensator Control*
- prof. Paolo Tenti - *Cooperative Control of Smart Micro-Grids Based on Conservative Power Commands*
- prof. Zbigniew Fedyczak, prof. Adam Kemp-ski, prof. Robert Smoleński *High Frequency Disturbances in Power Systems with Switch Mode Compensators*

Konferencja była doskonałą okazją do wymiany doświadczeń pomiędzy specjalistami, kształcenia młodych kadr nauki oraz upowszechniania najnowszych osiągnięć naukowych i praktycznych. W konferencji brali również udział studenci studiów doktoranckich z kraju i ze świata.

Jacek Rusiński

UCZESTNICY KONFERENCJI ISNCC 2013

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ

Sprawozdanie z III Transdyscyplinarnej Szkoły Letniej dla Doktorantów Pamięć i afekty

W dniach 2-4 lipca 2013 r. w Baranowie Sandomierskim odbyła się III Transdyscyplinarna Szkoła Letnia dla Doktorantów. Zgodnie z ustaleniami Krajowej Konferencji Kierowników Filologicznych Studiów Doktoranckich trzecią

edycję szkoły zorganizował Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. W szkole wzięli udział doktoranci z wielu polskich ośrodków akademickich, w tym doktorantki literaturoznawstwa z Uniwersytetu Zielonogórskiego działające w Kole Naukowym Doktorantów Literaturoznawców UZ - mgr Kamila Gieba, mgr Dorota Poślednia oraz mgr Marika Sobczak.

Tematem przewodnim tegorocznej TSL były związki pomiędzy pamięcią a afektami - podczas zajęć dyskutowano nad kwestiami dotyczącymi m.in. roli sfery emocjonalnej w teoriach sztuki, teoriach odbioru i doświadczeniu kulturowym, funkcji zmysłów i afektów w pamięci zbiorowej,

indywidualnej i kulturowej oraz afektywnych teorii przetrwania. Formy zajęć były urozmaicone: doktoranci uczestniczyli w wykładach, seminariach mistrzowskich, warsztatach oraz panelach doktoranckich.

Wykład inauguracyjny *The Afterlife of Totalitarianism - or the Uses and Disadvantages of History for Life* wygłosiła Marci Shore (Yale University), która zaprezentowała sposoby rozumienia i interpretowania rzeczywistości zdominowanej przez systemy totalitarne oraz postawiła tezę o niemożności wytłumaczenia trudnych momentów historycznych (np. wydarzeń w Jedwabnem), uznając, że można je tylko odczuwać, a nie wyjaśniać. Kwestie dotyczące relacji pomiędzy pamięcią kulturową i emocjami na przykładzie współczesnej historii Polski i Niemiec poruszył Robert Traba (Freie Universität Berlin, PAN) podczas wykładu *Emocje jako regulator zbiorowego pamiętania i zapominania. Kilka przykładów z perspektywy historii kulturowej*. Historyk przekonywał, że bez emocjonalnego zaangażowania wspólnota nie może zaistnieć, a moc współtworzenia tożsamości zbiorowej wykazuje miejsce pamięci, które jest żywe dopóty, dopóki wywołuje emocje. O pamięci zbiorowej mówiła również Dorota Głowacka (King's College, Halifax), która przedstawiła ją w kategoriach strachu i miłości w wykładzie *Miłość i strach. Afektywne doświadczenia pamięci Shoah*. Badaczka zwróciła uwagę na dokonujący się we współczesnej humanistyce odwrót od narracji traumatycznych w kierunku narracji afirmatywnych.

Poza wykładami doktoranci mieli możliwość uczestniczenia w seminariach mistrzowskich. Michał Paweł Markowski (University of Illinois, UJ) podczas seminarium zatytułowanym *Wstęp do patologii, czyli o uczuciach w literaturze* dokonał próby klasyfikacji takich pojęć, jak afekty, emocje i uczucia, przedstawiając sposób ich obrazowania na wybranych przykładach z literatury polskiej i powszechnej. Zwrócił również uwagę na odmienne funkcje filozofii i literatury - podczas gdy ta pierwsza jako narzędzie polityki usiłuje powstrzymać emocje, ta druga jest ich utrwaleniem i transmisją. Agata Bielik-Robson (Nottingham University, PAN) podczas zajęć *Miłość mocna jak śmierć. Alternatywne filozofie ludzkiej skończoności* zaprezentowała filozoficzne refleksje nad skończonością człowieka wyznaczoną biegunami narodzin-miłości i śmierci-strachu, prezentując myśl m.in. Platona, Immanuela Kanta, Zygmunta Freuda, Fryderyka Nietschego i Martina Heideggera. *Memory studies after memory boom*, czyli seminarium prowadzone przez Ewę Domańską (Stanford University), dotyczyło najnowszych teorii pamięci związanych m.in. z humanistyką nieantropocentryczną, zwrotem afirmatywnym we współczesnej humanistyce oraz z badaniami post-humanistycznymi. Badaczka omówiła zjawisko *memory industry*, czyli masowej produkcji wiedzy na temat pamięci, w opozycji do której stoją nowe teorie odchodzące od traumatyzacji, upolitycznienia, umasowienia i instytucjonalizacji pamięci.

Praktyczną formą zajęć były warsztaty, podczas których analizowano i interpretowano nie tylko teksty literackie (zajęcia *Pamięć wiersza, afekt pamięci*. „*De Passage a Paris*” Stanisława Balińskiego prowadzone przez Pawła Próchniaka z UP), ale również inne teksty kultury (warsztaty: *Pamiętanie afektywne. Próba interpretacji „Moim przyjaciółom Żydom” Władysława Strzemińskiego* Luízy Nader z UW oraz *Miejsca, które straszą. Próba afektywnej analizy les non-lieux de la memoire* - Andrzej Kramarz, „*Kawałek ziemi*” Romy Sedyki z UJ).

Każdego dnia, po wykładach, seminariach i warsztatach, wybrani w drodze konkursu doktoranci wygłaszali krótkie prezentacje w trzech panelach tematycznych: 1) afekty i zmysły w odniesieniu do pamięci; 2) afekty, miejsca, krajobrazy pamięci oraz 3) afekty w literaturze, sztuce i kulturze. Wybrane referaty zostaną opublikowane w tomie pokonferencyjnym w ramach serii „Nowa Humanistyka” pod redakcją Ryszarda Nycza, wydawanej przez Instytut Badań Literackich PAN.

III Transdyscyplinarna Szkoła Letnia to ciekawa inicjatywa, która daje doktorantom z kierunków filologicznych możliwość zapoznania się z najnowszymi kierunkami badań humanistycznych, prezentowanymi przez wybitnych polskich badaczy. To również okazja do czynnego udziału w warsztatach, wymiany doświadczeń czy inspirujących dyskusji. W przyszłym roku planowana jest kolejna, IV edycja szkoły letniej.

Kamila Gieba

INSTYTUT POLITOLOGII

Politologiczne podróże

Na początku nowego roku akademickiego, łącząc tematem wakacyjny odpoczynek z pracą naukową, warto wspo-

mnąć o wydarzeniu, które miało miejsce tuż przed czasem sesji letniej. W maju prof. Wiesław Hładkiewicz uczestniczył w międzynarodowej konferencji IETC (International Educational Technology Conference). Wygłosił referat pt. *Nowoczesne technologie edukacyjne w społeczeństwie informacyjnym*, który zapewne już został wydrukowany w zbiorze materiałów konferencyjnych.

Konferencja odbyła się w Kuala Lumpur, mieście będącym stolicą Malezji. Państwo to jest położone w południowo-wschodniej Azji. Malezja jest federacyjną monarchią konstytucyjną, powstała w 1963 r. w rezultacie połączenia Federacji Malajskiej. Głową państwa jest król wybierany na 5 lat przez Zgromadzenie Władców (władców i gubernatorów stanów). Władza ustawodawcza należy do dwuizbowego parlamentu: Izby Posłów i Senatu. Władzę wykonawczą sprawuje rząd na czele z premierem mianowanym przez króla.

Konferencja zgromadziła naukowców z różnych stron świata, m.in. z Turcji, USA, Zimbabwe, Taiwanu, Korei czy Emiratów Arabskich. Rozmowy poświęcono problemom nowoczesnej edukacji w społeczeństwie informacyjnym. Debatowano jak najlepiej kształcić z użyciem środków masowego przekazu. Wśród rozważań dominowały dwa trendy: face to face (podkreślane przez humanistów) oraz przez Internet (podkreślane przez zwolenników nauk ścisłych). Reprezentant Uniwersytetu Zielonogórskiego uważa, że należy połączyć oba trendy, by nauczać efektywniej.

Trzydniowy pobyt w małym moteliku w miasteczku akademickim o nazwie *Malaja* w centrum Kuala Lumpur, dostarczył profesorowi Hładkiewiczowi sporo wrażeń. Polityk po burzliwych dyskusjach ani myślał odpocząć. Wykupił przejażdżkę po mieście, by na własne oczy zobaczyć jak żyją mieszkańcy tego egzotycznego miasta. Odwiedził

zarówno China Town jak i dzielnicę hinduską, mówił, że w obu miejscach handlarze okropnie nagabują turystów, więc trzeba uważać na naciągaczy.

Największe wrażenie wywarły na profesorze najwyższe na świecie bliźniacze wieże (mające aż 452 metry wysokości). Zbudowane zostały z żelbetonu, szkła i stali, w tak wakacyjną pogodę (w Kuala Lumpur panował wtedy 40-stopniowy upał i duża wilgotność) promienie słoneczne odbijały się od powierzchni wież, potęgując uczucie małego człowieka w wielkim mieście.

Na zakończenie rozmowy profesor polecał mi Malesję jako cel wypraw turystycznych, mówiąc, iż kraj ten jest bardzo spokojny, łagodny i przyjazny dla obcokrajowców. Mam nadzieję, że w przyszłości uda mi się tam pojechać, czego i czytelnikom Miesięcznika Zielonogórskiego życzę.

Tomasz Mikiera

Szanownemu Państwu Monice i Gracjanowi Głowackim

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci TATY i TEŚCIA

składają

Dyrekcja i Pracownicy Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych

WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

Arkadiusz Denisiewicz - nowy doktor na Wydziale

9 lipca 2013 r. na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. inż. **Arkadiusza Denisiewicza**. Tytuł rozprawy to *Modelowanie dwuskalowe związków konstytutywnych betonu z proszków reaktywnych i ich walidacja doświadczalna*. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. inż. Mieczysław Kuczmą z UZ, natomiast recenzentami prof. dr hab. inż. Józef Jasiczak z Politechniki Poznańskiej i prof. dr hab. inż. Romuald Świtka z UZ. Obradom Rady Wydziału przewodniczył dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ, dr hab. inż. Jakub Marcinowski, prof. UZ. W pierwszej części obrad, sylwetkę doktoranta i jego dotychczasowe osiągnięcia nakreślił promotor, prof. Mieczysław Kuczmą.

Po wygłoszeniu autoreferatu i odczytaniu recenzji, na sali rozpoczęła się dyskusja, w której udział wzięli m.in. prof. Romuald Świtka, prof. Tadeusz Biliński, prof. Antoni Matysiak, dr inż. Joanna Kaliszuk, dr inż. Waldemar Szajna i inni.

Po zamknięciu dyskusji przez przewodniczącego Rady Wydziału prof. Jakuba Marcinowskiego, na posiedzeniu

niejawnym, Rada Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ postanowiła jednomyślnie nadać mgr. Arkadiuszowi Denisiewiczowi stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo, z wyróżnieniem.

Arkadiusz Denisiewicz urodził się w roku 1978 w Zielonej Górze. Po szkole podstawowej (SP nr 3 w Zielonej Górze) kontynuował naukę w Zespole Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki w Zielonej Górze, gdzie najpierw zdobył zawód monter instalacji sanitarnych, a następnie w 1999 r. dyplom technika budownictwa ogólnego. Jego praca dyplomowa została nagrodzona wyróżnieniem przyznany

przez PZITB. Swoją edukację kontynuował na kierunku *budownictwo* na Politechnice Zielonogórskiej, gdzie w 2004 r. uzyskał tytuł mgr. inż. budownictwa, przedstawiając pracę maderską pt. *Dynamiczna analiza ram metodą elementów skończonych*, którą pisał również pod kierunkiem prof. Mieczysława Kuczmy. Praca ta otrzymała wyróżnienie Ministra Infrastruktury RP.

Już wcześniej, będąc jeszcze w technikum wyróżniał się dobrymi wynikami w nauce. Uczestniczył między innymi w turnieju budowlanym o nazwie „Złota Kielnia”, dochodząc aż do finału ogólnopolskiego, w którym zajął wysokie miejsce.

Bezpośrednio po studiach rozpoczął pracę w biurze projektowym RAL Projektowanie-Konsulting, zdobywając tam duże doświadczenie przy pracach projektowych w branży drogowej. W roku 2005 podjął pracę w Zakładzie Mechaniki Budowli Instytutu Budownictwa UZ, na stanowisku asystenta, gdzie do tej pory prowadzi zajęcia dydaktyczne z technologii informacyjnej, metod komputerowych i wytrzymałości materiałów. Od 2003 r., czyli od momentu założenia, jest członkiem Studenckiego Koła Naukowego Mechaniki Komputerowej działającego przy Zakładzie Mechaniki Budowli. W tym samym czasie szczególnie zaczął się interesować metodami numerycznymi w mechanice konstrukcji, a później, na prośbę studentów poprowadził ciesząc się dużym zainteresowaniem, kurs Auto-CADa.

Arkadiusz Denisiewicz bierze czynny udział w pracach naukowych Zakładu Mechaniki Budowli, czego efektem jest m.in. 9 wygłoszonych referatów naukowych na seminariach zakładowych, 10 referatów na konferencjach krajowych i zagranicznych, w tym ostatnio prezentacja wyników swoich badań związanych z tematem pracy doktorskiej na Kongresie Mechaniki Obliczeniowej w Wiedniu (ECCOMAS 10-14.09.2012). Jest również współautorem 9 publikacji, w tym 5 w j. angielskim. Wcześniej, w 2006 r., na zasadzie stypendium dla członków międzynarodowej sieci naukowej, uczestniczył w Second Intensive Session of

Podczas uroczystego posiedzenia Rady Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ, w jednej z ław sali 213 zajmowali miejsce najwspanialszy i najbardziej oddani słuchacze naszego doktoranta, a mianowicie jego małżonka Agnieszka, mama, babcia i zasłuchana w „mądry świat” córeczka - 4-letnia Emilka.

Panu Doktorowi życzymy wielu znaczących osiągnięć naukowych, satysfakcji w działalności zawodowej oraz pełni szczęścia w życiu osobistym.

Marek Dankowski

I Konferencja Naukowo - Techniczna Inżynieria i Kształtowanie Środowiska

Instytut Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego zorganizował w dniach 20-21 czerwca 2013 r. I **Konferencję Naukowo-Techniczną Inżynieria i Kształtowanie Środowiska**.

Była to nowa formuła dotychczasowych konferencji organizowanych przez Instytut, w tym pięciu Międzynarodowych Konferencji Naukowych pt. *Ochrona i Rekultywacja Dorzecza Odry* i czternastu Konferencji Naukowo-Technicznych pt. *Woda - Ścieki - Odpady w Środowisku*. Głównym zamierzeniem dokonanej zmiany było uzyskanie szerokiej platformy dyskusji nad ideami inżynierii oraz kształtowania środowiska, jak również - wypracowanie dalszych kierunków działań na rzecz środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem nauk technicznych, nauk przyrodniczych i szeroko pojmowanych nauk rolniczych.

Współorganizatorami I Konferencji Naukowo-Technicznej *Inżynieria i Kształtowanie Środowiska* byli: PGE Gubin Sp. z o.o., Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze, PGE GiEK S.A., Oczyszczalnia Ścieków Gubin-Guben, CK Ziemianin Zielona Góra, BHE Sp. z o.o. Zielona Góra, Sigma S.A., Biopax.pl, Wapeco Sp z o.o., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, LZMiUW w Zielonej Górze oraz Urząd Gminy Brody.

Honorowy patronat nad Konferencją objęli: wicepremier, minister gospodarki - Janusz Piechociński, minister nauki i szkolnictwa wyższego - prof. Barbara Kudrycka, główny inspektor ochrony środowiska - Andrzej Janusiewicz, rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. Tadeusz Kuczyński, wojewoda lubuski - Jerzy Ostroch, marszałek województwa lubuskiego - Elżbieta Polak oraz prezydent miasta Zielona Góra - Janusz Kubicki.

Patronat medialny sprawowali: TVP Gorzów Wlkp., Radio „Zachód”, Gazeta Lubuska, Wydawnictwo Seidel-Przyweciki (Forum Eksploatatora, Technologia Wody), Wydawnictwo ABRYŚ Sp. z o.o. (Przegląd Komunalny, Wodociągi-Kanalizacja), M & M Consulting (Logistyka Odzysku), Odpady-Help.pl - Gospodarka Odpadami w Praktyce.

Komitet Naukowy Konferencji stanowili: *prezydium* - dr hab. inż. Andrzej Greinert, prof. UZ, dr hab. Urszula Kołodziejczyk, prof. UZ i dr hab. inż. Zofia Sadecka, prof. UZ oraz *członkowie*: prof. dr hab. inż. Stanisław Baran - UP Lublin, prof. dr hab. inż. January Bień - PCz, prof. dr hab. inż. Ryszard Błażejowski - UP Poznań, prof. dr hab. Jacek Czekala - UP Poznań, prof. dr hab. Mirosława Maria Gilewska - UP Poznań, prof. dr hab. inż. Zbigniew Heinrich - PW, prof. dr hab. inż. Jerzy Jeznach - SGGW Warszawa, prof. dr

OD PRAWY SIEDZIĄ:
MAMA, CÓRECZKA EMILKA I ZONA AGNIESZKA

KMM-NoE Integrated Post-Graduate School (Doctoral Path) „Physical Phenomena in Advanced Materials” w Anconie we Włoszech, a w maju 2009 r. wziął udział w kursie pod nazwą *Kurs np.-adaptacyjnej metody elementów skończonych*, który towarzyszył międzynarodowej konferencji CMM 2009, zorganizowanej na naszym Uniwersytecie, zaś za aktywny udział w pracach Komitetu Organizacyjnego tej Konferencji otrzymał wyróżnienie Rektora UZ. Natomiast, jak stwierdził sam Arek, ogromne zamiętowanie do nauk technicznych wzbudził w nim dziadek, wywierając tym samym duży wpływ na przebieg jego drogi zawodowej.

hab. inż. Andrzej Jędrzak - UZ, prof. dr hab. inż. Cezary Kabała - UP Wrocław, prof. dr hab. inż. Anna Karczewska - UP Wrocław, prof. dr hab. inż. Wojciech Krzaklewski, UR Kraków, prof. dr hab. inż. Hanna Obarska-Pempkowiak - PG, prof. dr hab. inż. Lucjan Pawłowski - PL, prof. dr hab. inż. Jolanta Podedworna - PW, prof. dr hab. Kazimierz Szymański - PK, dr hab. inż. Michał Drab, prof. UZ, prof. dr hab. inż. Zbigniew Kasztelewicz - AGH, dr hab. inż. Zygmunt Lipnicki, prof. UZ, dr hab. inż. Edward Meller, prof. ZUT Szczecin, dr hab. Marlena Piontek, prof. UZ, dr hab. inż. Robert Sidelko, prof. PK i dr hab. inż. Maria Włodarczyk-Makula, prof. PCz.

Komitet Organizacyjny działał pod przewodnictwem dr inż. Sylwii Myszograj oraz dr inż. Anny Asani, a funkcję Sekretarza Konferencji pełnił dr inż. Jakub Kostecki.

W pierwszym dniu Konferencji (20.06.2013r.) miały miejsce **obrazy plenarne**.

Otwarcia obrad Konferencji dokonał dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ - dr hab. inż. Jakub Marcinowski, prof. UZ, oraz Prezydium Komitetu Naukowego w składzie prof. Andrzej Greinert, prof. Urszula Kołodziejczyk i prof. Zofia Sadecka (fot. 1):

W tej części Konferencji zostały także wręczone nagrody przyznane w ramach konkursu prac dyplomowych **Węgiel brunatny - szansa i wyzwania**, organizowanego przez Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz PGE Gubin Sp. z o.o. Aktu wręczenia dokonali prorektor ds. studenckich - prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski, dyrektor projektu PGE Gubin Sp. z o.o. - Hanna Mrówczyńska i koordynator współpracy UZ-PGE Gubin - prof. Andrzej Greinert. Nagrody otrzymali:

- I nagroda - Justyna Paulina Wojciechowska: *Postawy młodzieży studenckiej wobec rozwoju przemysłu wydobywczego i energetyki węglowej w regionie lubuskim*;
- II nagroda - Maciej Binek: *Gospodarka wodno-ściekowa gminy Brody w kontekście planowanej budowy kopalni węgla brunatnego*;
- III nagroda - Ewelina Owoc: *Bilans wodny obszarów antropogenicznych*.

Referat wprowadzający do obrad Konferencji, pt. *Lubuskie Zagłębie Węgla Brunatnego wyzwaniem dla inżynierii i kształtowania środowiska* wygłosiła prof. Urszula Kołodziejczyk, eksponując następujące tezy:

- węgiel brunatny - skutek wyczerpania zasobów gazu ziemnego i ropy naftowej - wkrótce może stać się dominującym surowcem energetycznym;
- na ogólną wielkość zasobów węgla brunatnego w Polsce (13,8 mld Mg) znaczący wpływ mają zasoby tego surowca zlokalizowane na Środkowym Nadodrzu (2,2 mld Mg), stanowiące 16% zasobów kraju;
- obecnie węgiel brunatny jest eksploatowany na Środkowym Nadodrzu jedynie w Kopalni Węgla Brunatnego Sieniawa, gdzie eksploatuje się około 400 tys. Mg surowca rocznie;
- projektowane uruchomienie eksploatacji w rejonie Gubin - Brody (0,24 mld Mg) może znacznie poprawić bilans surowcowy i ekonomiczny regionu. Prawdopodobnie eksploatacja w tym rejonie będzie skutkować ochroną poszczególnych elementów środowiska, ale nieuniknione są oddziaływania środowiskowe eksploatacji, wynikające z budowy geologicznej oraz uwarunkowań geoinżynierskich poszczególnych złóż.

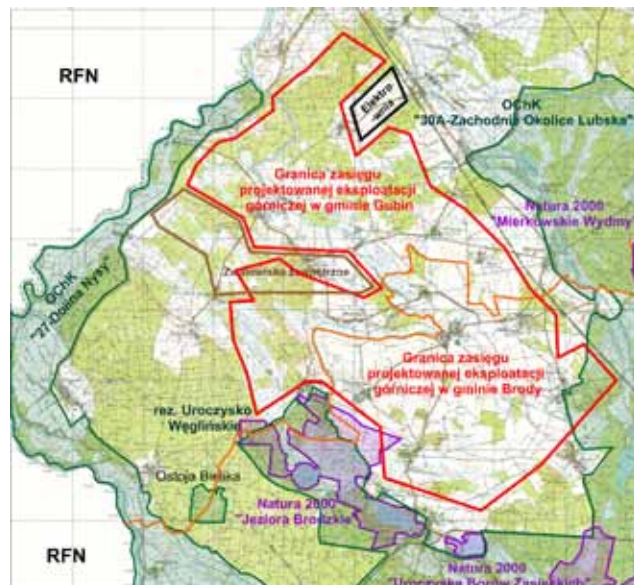
FOT. 1. OBRADY PLENARNE KONFERENCJI NAUKOWO-TECHNICZNEJ INŻYNIERII I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA ODBIYŁY SIĘ W SALI KONFERENCYJNEJ BIBLIOTEKI UZ

FOT. 2. SESJA POSTEROWA BYŁA ZNA CZĄCYM ELEMENTEM KONFERENCJI

FOT. 3. PO OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW GUBIN-GUBEN UCZESTNIKÓW KONFERENCJI OPROWADZAŁ KIEROWNIK OBIEKTU - MGR INŻ. A. BOCHEŃSKI

RY. 1. GRANICE PROJEKTOWANEGO ZASIĘGU EKSPLOATACJI ZŁOŻA GUBIN NA TLE OBSZARÓW CHRONIONYCH PRZY- BUŻAK UCZESTNIKOM KONFERENCJI DR INŻ. W. NOWORYTA

(AGH)

FOT. 4. TAJNIKI OCHRONY PRZYRODY W STREFIE PLANOWANEJ EKSPLOATACJI WĘGLA BRUNATNEGO W REJONIE GUBIN-BRODY WYJAŚNIAŁ DR INŻ. M. MACIANTOWICZ (ZIELONEJ GÓRZE)

FOT. 5. UCZESTNICY KONFERENCJI ZWIEDZILI OŚRODEK EDUKACJI PRZYRODNICZO-LEŚNEJ W JEZIORACH WYSOKICH,

PO CZYM WESZLI NA WIĘŻ WIDOKOWĄ

FOT. 6. SZCZEGÓLNE UKŁONY DLA H. MRÓWCZYŃSKIEJ (PGE GUBIN SP. Z O.O.) SKŁADA PROF. A. GREINERT

FOT. 7. WSZYSTKIM OSOBOM ZAANGAŻOWANYM W ZORGANIZOWANIE KONFERENCJI SERDECZNIE DZIĘKUJE PROF. U. KOŁODZIEJCZYK

W **sesji I**, której przewodniczyli prof. Janina Zbierska i prof. Andrzej Greinert zostały wygłoszone następujące referaty:

- Janusz Fiszer, PGE: *Ochrona środowiska wodnego przed wpływem odwodnienia złoża węgla brunatnego Gubin*;
- Maria Gilewska, Krzysztof Otremba, UP Poznań: *Skład mineralogiczny gleb rozwijających się z gruntów pogórniczych*;
- Marek Maciantowicz, RDLP w Zielonej Górze, UZ: *Walory przyrodnicze Ziemi Lubuskiej*;
- Zbigniew Kasztelewicz, AGH: *Uwarunkowania środowiskowe, a rozwój branży węgla brunatnego w I połowie XXI wieku w Polsce*.

W **sesji II**, której przewodniczyli prof. Zbigniew Kasztelewicz i prof. Urszula Kołodziejczyk, uczestnicy Konferencji wysłuchali referatów:

- Olgi Łukasiewicz, GIOŚ: *Rekultywacja zanieczyszczonych terenów przemysłowych - program likwidacji „bomb ekologicznych”*;
- Wojciecha Naworyty, AGH: *Górnictwo zagospodarowanie złoża węgla brunatnego Gubin - wybrane problemy i korzyści dla społeczności i gmin*;
- Elżbiety Hycnar, AGH: *Badania jakości węgla według wymagań Unii Europejskiej na przykładzie złoża węgla brunatnego „Bełchatów”*;
- Tomasa Górki, Blm-Storkow GmbH: *Geofizyka otworowa w służbie bezpiecznej środowiskowo eksploatacji węgla brunatnego*.

W **sesji III**, pod przewodnictwem prof. Jacka Czekaty i prof. Zofii Sadeckiej, zostały wygłoszone następujące referaty:

- Dariusz Bocheński, OŚ Gubin-Guben: *„Zielony certyfikat” w oczyszczalni ścieków Gubin-Guben*;
- Zofia Sadecka, UZ: *Zużycie energii w oczyszczalniach ścieków o RLM<1500*;
- Tomasz Warężak, Ecoverde: *Wdrożenia hydrofitowych systemów oczyszczalni ścieków typu VF-CW w woj. lubuskim*;
- Jacek Czekala, UP Poznań: *Azot i jego frakcje w komunalnych osadach ściekowych*;
- Barbara Kozłowska, Politechnika Łódzka: *Ocena przygotowania gmin do realizacji nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi*.

W **sesji IV**, której przewodniczyły prof. Maria Włodarczyk Makula z Politechniki Częstochowskiej i prof. Marlena Piontek z UZ, zostały wygłoszone następujące referaty:

- Grzegorz Gabryś, Leszek Jerzak, Beata Gabryś, UZ: *Lubuska przyroda - warta zachodu?*;
- Michał Cwiakata, Wapeco: *Stabilizacja i ulepszanie gruntów w inżynierii hydrotechnicznej*;
- Katarzyna Nowińska, Politechnika Śląska: *Pierwiastki śladowe w roztworach z syntezy zeolitów*;
- Sebastian Werle, Politechnika Śląska: *Wpływ właściwości osadów ściekowych na możliwość ich termicznego zagospodarowania*.

W **sesji posterowej** swoje prace zaprezentowało 21 osób. Jury w składzie: prof. U. Kołodziejczyk, prof. A. Greinert, dr inż. S. Myszograj oraz mgr inż. P. Warcholak (fot. 2) wnikliwie oceniło prace, przyznając trzy wyróżnienia.

W ramach imprez towarzyszących uczestnicy Konferencji wzięli udział w:

- zwiedzaniu Starówki Zielonej Góry,
- wycieczce po obiekcie nowej Biblioteki UZ działającej w konwencji biblioteki otwartej,
- uroczystej kolacji w Palmiarni Zielonogórskiej, którą uświetnił recital studentów Instytutu Muzyki UZ (kierunek jazz i muzyka estradowa).

W drugim dniu Konferencji (20.06.2013 r.) odbyła się sesja terenowa, obejmująca zwiedzanie następujących obiektów:

- oczyszczalni ścieków Gubin-Guben (fot. 3):

obiekt oddano do użytku 2 maja 1998 r. Zgodnie z najwyższymi standardami oczyszcza on ścieki z miast: Guben i Gubin. Zrealizowany tutaj polsko-niemiecki projekt oczyszczalni ścieków jest przykładem partnerskiej współpracy, uchodzącej za symbol międzynarodowych działań na rzecz ochrony środowiska. Zarówno budowa oczyszczalni, jak i przyjęte metody finansowania inwestycji, stanowią bardzo korzystne ekonomicznie rozwiązanie w stosunku do innych oczyszczalni ścieków, funkcjonujących dotychczas w obszarze przygranicznym. W wyniku ciągłej optymalizacji pracy technologii oczyszczania ścieków, poszukiwania różnych innowacyjnych rozwiązań i oddanej pracy dobrze wykształconego personelu, oczyszczalnia w Gubinie dopiero w 2009 r. podniosła cenę na usługi z 0,67 €/m³ do poziomu 0,70 €/m³ dla strony niemieckiej i - z 1,12 zł/m³ do 1,20 zł/m³ dla strony polskiej. Planuje się utrzymać tę cenę przynajmniej do 2016 r.,

- rejonu planowanej eksploatacji węgla brunatnego „Gubin-Brody” (rys. 1):

zagospodarowanie złoża Gubin-Brody było przedmiotem prac koncepcyjnych już od lat 60. ubiegłego wieku. Jednak dopiero od końca pierwszej dekady XXI w. prowadzone są intensywne prace, mające na celu uzyskanie koncesji i rozpoczęcie eksploatacji jego zasobów. Wraz z pracami projektowymi podejmowane są decyzje na płaszczyźnie administracyjnej i planistycznej, które przybliżają realizację tego przedsięwzięcia. Aktualne granice projektowanego zasięgu eksploatacji wypracowano w wyniku wielowariantowych analiz, z uwzględnieniem kryteriów geologicznych, górniczych, przestrzennych, środowiskowych, społecznych i ekonomicznych. Przy ich projektowaniu kierowano się zasadą maksymalnego wykorzystania zasobów złoża i minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko. Istniejące ograniczenia eksploatacyjne wynikają głównie z uwarunkowań przestrzennych (cieki wodne, infrastruktura drogowa i kolejowa) oraz sąsiedztwa obszarów chronionych,

- miejsc przyrody chronionej w rejonie planowanej eksploatacji węgla brunatnego „Gubin-Brody (fot. 4): spośród 10 form ochrony przyrody, jakie wymienione są w ustawie o ochronie przyrody z 2004 r., na terenie projektowanej kopalni Gubin-Brody znajduje się 7 z nich. Są to: rezerwat przyrody, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, zespół przyrodniczo-krajobrazowy, użytki ekologiczne, pomniki przyrody oraz strefy ochrony zwierząt. W niewielkiej odległości sąsiadują również dwa parki krajobrazowe. W ścisłym obszarze planowanej eksploatacji nie ma praktycznie wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody, z wyjątkiem niewielkiego fragmentu obszaru Natura 2000 „Jeziora Brodzkie” o powierzchni 29,45 ha,
- Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Jeziorach Woskich (fot. 5)

Podsumowanie i zakończenie Konferencji odbyło się w Gospodarstwie Agroturystycznym w Brodach. Tam też miały miejsce liczne podziękowania (fot. 6-7).

I Konferencja Naukowo-Techniczna Inżynieria i Kształtowanie Środowiska przyniosła wiele mierzalnych efektów:

- w Konferencji uczestniczyło 127 osób, reprezentujących: AGH, Blm-Storkow GmbH, Biuro Opracowań Inżynierskich ECOVERDE, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Oczyszczalnię Ścieków Gubin-Guben, PGE Gubin, Politechnikę Opolską, Politechnikę Śląską, Politechnikę Wrocławską, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych, Seen Technologie Sp. z o.o., Wydawnictwo Seidel-Przywecki, Sigmę S.A., Spółkę Wodną „Kapuściska”, Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Zielonogórski, Wapeco Sp. z o.o., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Wydawnictwo Abrys oraz Zielonogórskie Wodociągi i Kanalizacja;
- wymiernym efektem konferencji było wydanie 2 numerów Zeszytów Naukowych UZ, Seria Inżynieria Środowiska oraz 2 numerów Civil and Environmental Engineering Reports, a ponadto - wygłoszenie 17 referatów i prezentacja 21 posterów;
- niezwykle ważnym efektem Konferencji było nawiązanie oraz umocnienie współpracy pomiędzy różnymi ośrodkami naukowymi - Komitet Naukowy Konferencji ma nadzieję, że zaowocuje to w II Konferencji z rozpoczętego cyklu *Inżynieria i Kształtowanie Środowiska*, jaką planuje się w 2015 r.

Komitet Naukowy i Komitet Organizacyjny I Konferencji Naukowo-Technicznej „Inżynieria i Kształtowanie Środowiska” kierują w tym miejscu serdeczne podziękowania do Wszystkich, którzy przyczynili się do osiągnięcia wysokiego poziomu naukowego i organizacyjnego tego spotkania naukowego. Szczególne ukłony kierujemy do: Hanny Mrówczyńskiej, dyrektor projektu PGE Gubin Sp. z o.o., za jej ogromne zaangażowanie w merytoryczną część Konferencji, dotyczącą perspektyw eksploatacji węgla brunatnego w rejonie Gubin-Brody, Leszka Banacha - dyrektora Regionalnej Dyrektury Lasów Państwowych w Zielonej Górze, za tradycyjne już wsparcie organizacyjne konferencji IIŚ UZ, łączących aspekty gospodarcze i środowiskowe regionu i do Ewy Adaszyńskiej, dyrektor Biblioteki UZ, za jej niezwykłą życzliwość i pomoc przy organizacji konferencji w obiekcie Biblioteki UZ.

Komitet Naukowy i Komitet Organizacyjny

_Konferencja w Gorzowie Wlkp. na temat projektowanej ustawy Kodeks budowlany

4 lipca 2013 r. w Gorzowie Wlkp. odbyła się konferencja, której głównym celem było przedstawienie planowanych, tzw. „małych zmian”, w Prawie budowlanym oraz omówienie założeń nowej ustawy o nazwie Kodeks budowlany, która w przyszłości ma zastąpić, wielokrotnie nowelizowane Prawo budowlane. Organizatorem konferencji była Lubuska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Gorzowie Wlkp., przy współudziale Wydziału Inżynierii Łądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Kon-

ferencji przewodniczył prof. dr hab. inż. Tadeusz Biliński z Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Założenia do nowej ustawy o nazwie Kodeks budowlany, dzięki wsparciu i pomocy Krystyny Sibińskiej - posłanki z województwa lubuskiego i jednocześnie członka Sejmowej Komisji Infrastruktury, przedstawione zostały przez Janusza Żbika - podsekretarza stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz Krzysztofa Antczaka - dyrektora departamentu Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w tymże ministerstwie. W debacie udział również wzięli Paweł Ziemiński - zastępca Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz Andrzej Roch Dobrucki - prezes Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Według założeń jej twórców, nowa ustawa o nazwie Kodeks budowlany, ma wprowadzić zupełnie nową jakość w krajowym ustawodawstwie, ma bowiem w jednym akcie prawnym połączyć niektóre regulacje związane zarówno z ustawą Prawo budowlane jak i z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i z niektórymi innymi rozporządzeniami.

Kodeks budowlany będzie ustawą decydującą o kształcie i sposobie funkcjonowania branży budowlanej w Polsce w najbliższych dziesięcioleciach.

W konferencji wzięło udział ponad 120 uczestników, w tym liczni pracownicy administracji budowlanej i nadzoru budowlanego. Na zakończenie 4-godzinnej debaty podkreślono celowość zorganizowania tej konferencji i sformułowano wnioski zachęcające także inne regionalne instytucje branży budowlanej w kraju, do organizowania podobnych spotkań, które pozwolą w pełni zaznajomić się z intencjami ustawodawców w zakresie nowego Kodeksu budowlanego.

Marek Dankowski

_20. International Conference on Computer Methods in Mechanics, CMM-2013

W dniach 27 - 31 sierpnia br. w Poznaniu odbyła się 20. International Conference on Computer Methods in Mechanics (CMM-2013). Konferencje CMM odbywają się co dwa lata, poprzednia konferencja CMM-2011 odbyła się w Warszawie, a gospodarzem konferencji CMM-2009

w maju 2009 r. w Zielonej Górze, był nasz Uniwersytet. Obrady konferencji CMM-2013 odbywały się w nowoczesnym Centrum Wykładowo-Konferencyjnym Politechniki Poznańskiej, które zlokalizowane jest na Kampusie Warta. Komitetowi Naukowemu CMM-2013 przewodniczył prof. Tomasz Łodygowski, który pełni obecnie funkcję rektora Politechniki Poznańskiej, a Komitetem Organizacyjnym kierował prof. Jerzy Rakowski.

Konferencja CMM-2013 była udanym organizacyjnie i stojącym na wysokim poziomie naukowym wydarzeniem, w którym uczestniczyło ok. 250 naukowców z kraju i zagranicy. Uniwersytet Zielonogórski reprezentowali pracownicy Instytutu Budownictwa: prof. Mieczysław Kuczma, dr Arkadiusz Denisiewicz, dr Krzysztof Kula i dr Tomasz Socha z Zakładu Mechaniki Budowli oraz dr Waldemar Szajna z Zakładu Geotechniki i Geodezji. Wygłoszone zostały następujące referaty dotyczące modelowania i badań eksperymentalnych nowoczesnych materiałów i złożonych rozwiązań konstrukcyjno-technologicznych:

- A. Denisiewicz, M. Kuczma, *Numerical homogenization of reactive powder concrete*,
- K. Kula, *Modelling of delamination in RC beams strengthened by FRP*,
- T. Socha, *Numerical analysis of viscoelastic layered beams by using ABAQUS user subroutine UMAT and five-parameter rheological model*,
- W. Szajna, *Ultimate bearing capacity of a microtunneling starting shaft loaded in undrained conditions*.

W konferencji CMM-2013 uczestniczył także prof. Romuald Będziński z Zakładu Inżynierii Biomedycznej Instytutu Budowy i Eksploatacji Maszyn naszego Uniwersytetu. Prof. R. Będziński był współautorem (razem z dr Małgorzatą A. Jankowską (PP) i dr Magdaleną Bartkowiak-Jowsą (PWr)) ciekawego referatu pt. *Determination of biomechanical properties of human coronary arteries with experimental and constitutive modeling approaches*. Warto też dodać, że prof. R. Będziński przewodniczył Thematic Session pt. *Biomechanics* obejmującej trzy sesje obrad, gdzie referat sekcyjny (keynote) pt. *Computational biomechanics of bone tissue* wygłosił prof. Udo Nackenhorst (Leibniz Universität Hannover), natomiast prof. M. Kuczma współorganizował (razem z profesorami: J. Schröderem (Universität Duisburg-Essen), G. Szeferem (PK), V. Kompisem (Słowacja) i M. Zmindakiem (Uniwersytet w Żylinie) mini-symposium pt. *Composite Materials and Structures*, którego obrady toczyły się też w trzech sesjach, a referat sesyjny pt. *Phase Field Modeling of Brittle and Ductile Fracture* wygłosił prof. Christian Miehe (Universität Stuttgart). Następną konferencja CMM ma odbyć się w Gdańsku w 2015 r.

Konferencji CMM-2013 towarzyszyła bardzo podniosła uroczystość, nadania wybitnemu uczonemu niemieckiemu prof. Peterowi Wriggersowi z Leibniz Universität w Hanowerze, zaszczytnego tytułu doktora honoris causa Politechniki Poznańskiej.

B. Kuczma

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

_Doktorant zdobył grant w konkursie NCN

W ramach konkursu ETIUDA 1, w Panelu Nauk Ścisłych na stypendia doktorskie, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 15 grudnia 2012 r., na liście rankingowej projektów zakwalifikowanych do finansowania znalazł się projekt mgr. Rafała Żalasa, uczestnika studiów doktoranckich na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ. Tytuł projektu to *Nierówności wariacyjne dla problemów punktów stałych operatorów quasi-nieoddalających*. Na jego realizację zostały przyznane środki w wysokości 76 056 zł.

Wyniki konkursu (Konkurs: Etiuda, Panel: ST) są dostępne na stronie:

<http://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2013-07-02-wyniki-maestro4-harmonia4-fuga2-etiuda1>

_Monografia prof. M. Kisielewicz

W renomowanej serii Springer Optimization and Its Applications 80 ukazała się w czerwcu 2013 r. monografia prof. Michała Kisielewicz *Stochastic Differential Inclusions and Applications*. Więcej szczegółów można znaleźć na stronie: <http://www.springer.com/mathematics/book/978-1-4614-6755-7>

Joachim Syga

_WYDZIAŁ MECHANICZNY

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 12 lipca 2013 roku zmarł nagle

dr hab. inż. Jerzy Mutwil

profesor Uniwersytetu Zielonogórskiego

Prodziekan ds. Nauki Wydziału Mechanicznego

Zmarły był cenionym specjalistą zajmującym się badaniami procesów technologicznych, zwłaszcza odlewniczych. W ciągu 35 lat aktywności akademickiej wykształcił wiele pokoleń inżynierów i magistrów inżynierów cenionych na rynku lokalnym, krajowym i zagranicznym, dla których stał się nie tylko nauczycielem, ale przede wszystkim wychowawcą i życzliwym doradcą. Był człowiekiem niezwykle pracowitości, mającym wielkie zasługi dla rozwoju zielonogórskiego środowiska akademickiego, z którym był związany od początku swojej pracy naukowej.

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie Zmarłego

składają

Rektor, Senat oraz pracownicy i studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego

Wspomnienie o Profesorze Jerzym Mutwilu

12 lipca 2013 r. zmarł nagle dr hab. inż. Jerzy Mutwil, prof. UZ, ceniony w środowisku naukowym specjalista z zakresu inżynierii materiałowej, zasłużony nauczyciel akademicki, wychowawca licznej kadry inżynierów, promotor 4 prac doktorskich, wspaniały człowiek odznaczający się wytrwałością naukową i organizacyjną.

Jerzy Mutwil urodził się 21 listopada 1954 r. w Złotym Stoku. Studia wyższe odbył w latach 1973-1978 w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze i na zawsze związał się z tą uczelnią. Po uzyskaniu dyplomu magistra inżyniera mechanika na Wydziale Mechanicznym podjął pracę najpierw jako asystent, a następnie jako starszy asystent.

Stopień naukowy doktora nauk technicznych uzyskał w lipcu 1983 r. na Politechnice Wrocławskiej. Jego promotorem był prof. Andrzej Bydatek. Z dniem 1 września 1983 został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Budowy Maszyn. W tym okresie wykonywał obowiązki dydaktyczne, prowadząc ćwiczenia i laboratoria z technologii odlewnictwa. Prowadził badania naukowe obejmujące problemy wypełniania form i procesów krystalizacji stopów odlewniczych. Badania w tej dziedzinie doprowadziły do napisania monografii habilitacyjnej pod tytułem *Ocena zjawisk fizyko-chemicznych zachodzących podczas wypełniania metalem formy odlewniczej*. W październiku 1993 r., po odbyciu kolokwium habilitacyjnego przed Radą Wydziału Odlewnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, otrzymał stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie metalurgia. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1995 roku.

W latach 1994 i 1995 przebywał na stypendium naukowym Fundacji Alexandra von Humboldta w Giesserei-Institut der RWTH Aachen w Niemczech.

Po powrocie na uczelnię, w swojej dalszej działalności naukowej, zajął się rozwojem nowoczesnej metodyki i aparatury pomiarowej jak i badaniami empirycznymi z wykorzystaniem opracowanych rozwiązań. W efekcie tych prac wdrożona została metodyka i aparatura badawcza, umożliwiającą ciągłą rejestrację przebiegu zapełnienia ciekłym metalem nieprzeźroczystych form odlewniczych, jak i rejestrację zmian temperatury płynącej czołówki metalu. Tym samym rozwiązano problem, który od szeregu lat próbowano bezskutecznie rozwiązać w krajowych i zagranicznych ośrodkach badawczych.

Dla obsługi procesu pomiarowego prof. Jerzy Mutwil wraz z zespołem opracował mikrokomputerowy system rejestracji sygnałów szybkozmiennych oraz oprogramowanie sterujące jego pracą. Był twórcą oryginalnego oprogramowania do przetwarzania rejestrowanych sygnałów pomiarowych, zorientowanego na analizę cieplnych i hydrodynamicznych procesów zachodzących podczas zalewania form.

Publikowane od kilku lat w czasopiśmie krajowych i zagranicznych badania, weryfikują dotychczasową wiedzę w tym zakresie i stanowią novum w skali światowej.

Opublikowany dorobek naukowy prof. Mutwila to blisko 110 pozycji, w większości indywidualnych. Uzyskał 5 patentów.

Od kilku lat swoje zainteresowania naukowe skoncentrował na doskonaleniu stopów aluminium z krzemem i innymi dodatkami, zajmował się równocześnie rozwojem oprogramowania komputerowego do sterowania jakością procesów produkcyjnych.

Prace badawcze wykonywane przez prof. Jerzego Mutwila znamiłowała zawsze wysoka precyzja i rzetelność metodologiczna.

Był członkiem różnych Towarzystw i Komitetów Naukowych, między

innymi: członkiem Komisji Odlewnictwa PAN, o. w Katowicach, Komisji Nauki o Materiałach PAN, o. w Poznaniu, członkiem Stowarzyszenia Naukowego Stypendystów Fundacji Alexandra von Humboldta Societas Humboldtiana Polonorum oraz członkiem Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego AGIFA (Niemcy).

W latach 1996-2004 pełnił funkcję kierownika Zakładu Materiałoznawstwa i Technologii Bezubytkowych. Od listopada 2004 r. do sierpnia 2008 r. był kierownikiem Zakładu Procesów Produkcyjnych i Inżynierii Jakości. Od września 2008 r. do końca był kierownikiem Zakładu Inżynierii Jakości w Instytucie Informatyki i Zarządzania Produkcją Wydziału Mechanicznego.

Profesor pełnił funkcję prodziekana ds. nauki Wydziału Mechanicznego w latach 1997 - 2002 oraz nieprzerwanie od 1 września 2008 roku do ostatnich dni, wkładając ogrom pracy nad poprawą kategorizacji naukowej Wydziału. Niemal organicznie był związany z Wydziałem, przeżywał jego problemy, cieszył się z sukcesów, martwił porażkami. Można powiedzieć, że uczelnia była Jego drugim domem. Wszyscy w Zakładzie podziwialiśmy ogromną pracowitość Jerzego. Dla Niego było bardzo ważne, aby wszystkie stawiane przed Nim cele były wykonane rzetelnie i na czas. Zawsze widział współpracownika czy też studenta, jego problemy, a co najważniejsze - starał się w miarę swoich możliwości wspierać takie osoby. Był bardzo wyrozumiały dla studentów, ale nie tolerował zaniedbań i próby oszustw.

Trudno się pogodzić z tym, że odszedł od nas na zawsze wspaniały człowiek, naukowiec i nauczyciel akademicki, któremu niewielu może dorównać, a świadomość, że ponowne spotkanie jest już niemożliwe skłania nas do refleksji i wspomnień.

Cześć Jego pamięci.

Tadeusz Szmagielski

Międzynarodowe Warsztaty OST-WEST Management

W dniach 5-7 czerwca 2013 r. w Ośrodku Uniwersytetu Zielonogórskiego w Lubiatowie odbyły się Międzynarodowe Warsztaty OST-WEST Management 2013, które zostały zorganizowane przez Instytut Informatyki i Zarządzania Pro-

dukcją Wydziału Mechanicznego i zrealizowane w ramach projektu nr 00779/2012/GB współfinansowanego przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej. Projekt dotyczył wykonania pracy naukowej w postaci przeprowadzenia analizy potencjalnego rynku europejskiego dla przedsiębiorstwa MB-PNEUMATYKA Sp. z o. o., Sulechów, która została zrealizowana w formie wspólnych projektów badawczych studentów Koła Naukowego OST-WEST Management i studentów Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt w zespołach międzynarodowych z Polski, Niemiec, Belgii, Holandii, Danii, USA, Tajwanu i Ukrainy. Nadzór merytoryczny nad pracami ze strony Uniwersytetu Zielonogórskiego prowadzili prof. Sławomir Kłos i dr inż. Justyna Patalas-Maliszewska, a ze strony Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt prof. Manfred Kiesel. Współpraca studentów w ramach pracy naukowej rozpoczęła się w dniach 20-23 marca 2013 r. podczas pobytu polskich studentów w Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt. Dalsze prace prowadzone były za pomocą komunikatorów internetowych. W spotkaniu w Lubiatowie uczestniczyli również przedstawiciele firmy MB-PNEUMATYKA Sp. z o. o. Rezultaty prac w sumie 50 studentów spotkały się z dużym zainteresowaniem przedstawicieli firmy. W kolejnych latach projekt będzie kontynuowany w zbliżonej formie.

Justyna Patalas-Maliszewska

Nasi przedstawiciele z wizytą w Sejmie RP

10 września w Sejmie RP odbyło się uroczyste posiedzenie sejmowej Rady Ochrony Pracy. Rada Ochrony Pracy przy Sejmie RP nadzoruje warunki pracy i działania Państwowej Inspekcji Pracy. Jest powoływana przez Marszałka Sejmu na 4-letnią kadencję. Najważniejsze zadania tego organu to m.in. ocena działalności PIP oraz opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących problematyki ochrony pracy. Rada inicjuje również prace związane z ratyfikacją konwencji międzynarodowych oraz międzynarodowych norm z zakresu ochrony pracy i ergonomii. Występuje także do organów administracji rządowej i samorządowej oraz organizacji pracodawców i pracobiorców w sprawach związanych z ochroną pracy.

OD LEWEJ: DR GRZEGORZ DUDARSKI I DR INŻ. MAREK RYBAKOWSKI

Na zaproszenie członka Rady - przewodniczącego Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP, Marka Nościusza, w posiedzeniu uczestniczyli dr Grzegorz Dudarski i dr inż. Marek Rybakowski z Instytutu Inżynierii Bezpieczeństwa i Nauk o Pracy Wydziału Mechanicznego naszego Uniwersytetu. Udział w posiedzeniu przedstawiciele Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego odzwierciedla wysoki poziom współpracy Instytutu Inżynierii Bezpieczeństwa i Nauk o Pracy oraz Wydziału Mechanicznego z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP - Oddział Lubuski z siedzibą w Zielonej Górze. Dobra współpraca z Zarządem Głównym i Oddziałem Lubuskim przynosi dwustronne korzyści. Wydział Mechaniczny UZ wspomaga rozwój i wzmacnia pozycję działającej już służby BHP, a ta rekomenduje społecznie i podejmuje działania wspierające w odniesieniu do prowadzonych studiów inżynierskich i podyplomowych na kierunku studiów *bezpieczeństwo i higiena pracy*.

Uroczyste posiedzenie sejmowej Rady Ochrony Pracy związane było z jubileuszem 60-lecia powstania służby bezpieczeństwa i higieny pracy. Specjalna sesja Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP wpisana się także w obchody 20-lecia powołania Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

Marek Rybakowski

Współpraca Instytutu Informatyki i Zarządzania Produkcją z Lehrstuhl Industrielle Informationstechnik (BTU Cottbus-Seftenberg)

Instytut Informatyki i Zarządzania Produkcją z sukcesem zakończył realizację projektu pt. *Przygotowanie koncepcji niemieckojęzycznego kierunku studiów na Wydziale Mechanicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego w zakresie „Industrial Engineering”*, który był współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (woj. lubuskie) - Brandenburgia 2007-2013, w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej. W ramach projektu przeprowadzono trzy spotkania pracowników naukowych i studentów obu instytutów, które miały na celu opracowanie treści merytorycznych i organizacyjnych niemieckojęzycznego kierunku studiów na Wydziale Mechanicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego w

zakresie „Industrial Engineering”. Następnie, w ramach projektu, przeprowadzono analizę potencjalnych szans i zagrożeń na rynku pracy dla absolwentów niemieckojęzycznego kierunku studiów na Wydziale Mechanicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego w zakresie „Wirtschaftsingenieurwesen”.

Projekt miał charakter horyzontalny, dotyczył zbudowania systemowego rozwiązania w zakresie kształcenia praktycznego dot. problematyki zarządzania i inżynierii produkcji. Zrealizowanie wypracowanej w ramach projektu koncepcji pozwoli na właściwe przygotowanie absolwentów wyższych uczelni do zarządzania projektami, zgodnie z oczekiwaniami partnerów gospodarczych. Projekt stanowi początek zaspokojenia potrzeby dostosowania oferty edukacyjnej uczelni wyższych do potrzeb gospodarki.

Justyna Patalas-Maliszewska

WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

Ekologiczne rzeki

W czerwcu 2013 r. w murach Wydziału Nauk Biologicznych gościł dr Georg Moskwa - przedstawiciel Ministerstwa Środowiska, Zdrowia i Ochrony Konsumentów Kraju Związkowego Brandenburgia (Poczdami). Gość przedstawił wykład *Ciągłość ekologiczna rzek*. Tematyka wystąpienia jest dość kontrowersyjna. Mianowicie od dawien dawna panował powszechnie pogląd, że aby uratować jakiś obszar od wód powodziowych należy jak najszybciej odprowadzić te wody poprzez prostowanie rzeki, budowę wysokich wałów, pogłębianie koryta. Optuje za tym poglądem rzesza hydrotechników. Tymczasem doświadczenia wskazują na to, że działania takie sprzyjają tworzeniu się krótkiej, ale bardzo wysokiej fali powodziowej, która staje się nieprzewidywalna i niszczycielska. Ponadto budowa wałów odcina obszary od okresowego zalewania (cenne przyrodniczo obszary łęgowe), a budowa konstrukcji poprzecznych uniemożliwia wędrówki zwierząt wzdłuż cieków wodnych.

Aby spłaszczyć falę powodziową należy pozwolić wylewać się wodom powodziowym w określonych miejscach (suche zbiorniki retencyjne). Sterowane zalewanie określonych łąk jest tańsze (w sensie odszkodowań) niż nieprzewidywalne zalewanie miast (tu najczęściej są najwrażliwsze miejsca ze względów technicznych) i wsi.

Dr Moskwa skrytykował też istnienie małych elektrowni wodnych (MEW). Wydajność elektrowni wodnych jest bardzo niska (rzędu 30%). Natomiast szkody dla przyrody są znaczne. Uniemożliwiają wędrówki ryb (często rzadkie i ginące gatunki) oraz powodują zmiany w korycie rzek (zbiorniki powyżej elektrowni szybko się wypłycają od naniesionego materiału, a poniżej pogłębiają powodując obniżenie poziomu wód gruntowych). Temat jest o tyle trudny, że wiele osób wskazuje na elektrownie wodne jako na źródła energii odnawialnej, ale należy każdy przykład oceniać indywidualnie. Nie zawsze źródło energii odnawialnej jest równoznaczne ze źródłem energii ekologicznej.

DR GEORG MOSKWA, FOT. TOMASZ GAWAKIEWICZ, ZAFF

FOT. TOMASZ GAWAKIEWICZ, ZAFF

Prelegent wskazał też na sprzeczne ze sobą finansowanie przez Unię Europejską z jednej strony zabudowy technicznej rzek a z drugiej strony ochrony przyrody.

Podsumowując, wraz z budową nowych autostrad i dróg szybkiego ruchu spada wykorzystanie dróg wodnych, traci więc sens ich utrzymywanie i rozbudowa za ogromne pieniądze.

Wykład spotkał się z dużym zainteresowaniem (szczególnie ze strony studentów ochrony środowiska). Długo dyskutowano nad możliwościami oddania rzek przyrodzie. Spotkanie przeniosło się do uniwersyteckiego Ogrodu Botanicznego, gdzie przy grillu omawiano różne przykłady działań szkodzących rzekom.

GG, LJ

_Konferencje

W okresie wiosennym odbyły się dwie konferencje, w których wzięli udział pracownicy Wydziału Nauk Biologicznych. Cyklicznie co dwa lata naukowcy zajmujący się nietoperzami spotykają się na Ogólnopolskiej Konferencji Chiropterologicznej. Tematem tegorocznej, zorganizowanej w Krynicy Zdroju, było *Wypracowanie czynnych metod ochrony nietoperzy - wykorzystanie doświadczeń projektu „Ochrona podkowca małego w Polsce*. Przedstawiliśmy wyniki badań dotyczących ochrony nietoperzy przed kolizjami z pojazdami na autostradach. Dynamiczny rozwój sieci drogowej nie pozostaje bez znaczenia dla populacji dzikich zwierząt, w tym również nietoperzy. Ochrona tej grupy ssaków jest niezwykle istotna, ponieważ wiele z nich to gatunki ginące, chronione prawem polskim i międzynarodowym. Inwestycje drogowe są w dużej

mierze finansowane przez UE, która wymaga stosowanie zabezpieczeń chroniących zwierzęta przed kolizjami oraz ich monitorowanie. Badania te prowadzimy we współpracy z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad w ramach monitoringu wykorzystania przez nietoperze różnego typu zabezpieczeń na autostradzie A2. Wydział Nauk Biologicznych UZ jest obecnie jedyną w kraju jednostką prowadzącą współpracę naukową z zakresu ochrony środowiska z GDDKiA. Analogiczną tematykę poruszyliśmy w Rogowie, na IX Konferencji Aktywne Metody Ochrony Przyrody w Zrównoważonym Leśnictwie. Metody ochrony i gospodarowania populacjami dzikich zwierząt w lasach. Przedstawiony tam referat można będzie przeczytać w monografii z wystąpieniami konferencyjnymi.

Jan Cichocki, Agnieszka Ważna

_BRAMOWNICA JEST TZW. LINIOWYM ELEMENTEM KRAJOBRAZU, WZDŁUŻ KTÓREGO NIETOPERZE MAJĄ PRZELATYWAĆ NAD AUTOSTRADĄ, NIE OBNIŻAJĄC LOTU.

_WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

_Debata o „Sztuce Kochania”

Od 2008 r. z inicjatywy prof. Zbigniewa Izdebskiego, kierownika Katedry Seksuologii, Resocjalizacji i Poradnictwa Uniwersytetu Zielonogórskiego odbywają się przemienne w Zielonej Górze oraz w Warszawie Ogólnopolskie Debaty o Zdrowiu Seksualnym. Mają one charakter multidyscyplinarne - ich uczestnikami są zarówno lekarze, psycholodzy, pedagodzy, socjolodzy, jak i wybitni przedstawiciele świata kultury stawiający w centrum zainteresowań ludzką seksualność. Od lat stanowią one platformę do wymiany doświadczeń dla ekspertów z kraju, jak i z zagranicy.

W tym roku odbyła się zupełnie wyjątkowa edycja Debaty, upamiętniająca dorobek dr Michaliny Wisłockiej - jednej z najważniejszych postaci seksuologii polskiej.

29 czerwca 2013 r. w Lubniewicach w Parku Miejskim przy Starym Zamku odbyło się, z udziałem mediów lokalnych oraz ogólnopolskich, uroczyste otwarcie Parku Miłości dr Michaliny Wisłockiej, które towarzyszyło konferencji naukowej pt. *Debata o „Sztuce Kochania”*. Otwarcie Parku

uświetnili swoją obecnością: wiceminister zdrowia Krzysztof Chlebus, nestor polskiej seksuologii prof. Andrzej Jaczewski, córka Michaliny Wisłockiej Krystyna Bielewicz, burmistrz Lubniewic Tomasz Jaskuła oraz pomysłodawca Parku Miłości i gospodarz debaty, a prywatnie przyjaciel dr Wisłockiej, prof. Zbigniew Izdebski.

Po uroczystym otwarciu Parku, zaproszeni goście zebraли się w Hotelu Woiński Spa na *Debacie o „Sztuce Kochania”*. Punktem wyjścia dla rozważań naukowych były doświadczenia dr Michaliny Wisłockiej zawarte w trylogii „Sztuka Kochania”, „Sztuka kochania 20 lat później” oraz „Sztuka kochania: witamina ‘M’ ”.

Debata rozpoczęła się od panelu wspomnieniowego *Rzecz o Michalinie Wisłockiej*, do którego wprowadził przybyłych prof. Zbigniew Izdebski. Wspomnieniom oddała się córka Krystyna Bielewicz, a także przyjaciele: dr Jan Faryna, prof. Andrzej Jaczewski, red. Małgorzata Kownacka i red. Grażyna Walkowiak oraz dr Konrad Szolajski - autor filmu o dr Wisłockiej, którego fragmenty pokazano zebranym.

Naukową część debaty zainaugurował swoim wykładem *Czy miłość to tylko (neuro)peptyd?* znany pisarz, dr hab. Janusz Leon Wiśniewski.

W panelu medycznym zatytułowanym *Od Wisłockiej po dzień dzisiejszy... - ginekologia, zdrowie prokreacyjne i seksuologia* udział wzięła czołówka polskich leka-

_NESTOR POLSKIEJ SEKSUOLOGII PROF. ANDRZEJ JACZEWSKI ORAZ WICEMINISTER ZDROWIA KRZYSZTOF CHLEBUS.

_UCZESTNICY ORAZ SŁUCHACZE DEBATY

rzy zajmujących się problematyką ludzkiej seksualności: w roli moderatora prof. Grzegorz Jakiel oraz prof. Anna Boroń-Kaczmarek, prof. Krzysztof Czajkowski, prof. Józef Haczyński, prof. Krzysztof Kula, prof. Bohdan Wasilewski, wiceminister Krzysztof Chlebus, dr Andrzej Depko oraz dr Alicja Długolecka.

W panelu społeczno-kulturowym *Od Wisłockiej po dzień dzisiejszy... - obyczajowość seksualna i jej przemiany* dyskutowali, pod przewodnictwem red. Anny Mentlewiec - prof. Beata Pastwa-Wojciechowska, prof. Monika Płatek, prof. Kazimierz Pospiszył, dr Izabela Fornalik, dr Krzysztof Wąż, red. Violetta Ozimkowski-Daukszewicz, red. Ewa Wanat i red. Zbigniew Wojtasiński.

Gorąca wymiana zdań, czasem wręcz burzliwa, toczyła się w kuluarach na długo po zakończeniu części oficjalnej.

Debaty od chwili ich zainicjowania miały na celu prezentować multidyscyplinarne podejście do ludzkiej seksualności. I tym razem nie było inaczej, gdyż wychodząc od spuścizny wybitnej uczzonej oraz poczytnej autorki, kontynuowano dyskurs naukowy oraz dyskusję nad najnowszymi zdobyczami medycyny, przeplatając ją z obserwacjami zmian w naszym podejściu do seksualności oraz zagadnień z nią związanych w życiu codziennym. Uczestnicy debat, podobnie jak dr Michalina Wisłocka, stawiają w centrum swoich zainteresowań człowieka i to sprawia, że spotkania te mają wyraźny humanistyczny wydźwięk.

Bez ogromnego zaangażowania burmistrza Lubniewic Tomasa Jaskuły oraz wsparcia ze strony wiceministra Krzysztofa Chlebasa i Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbie-

ty Polak zarówno powstanie Parku, jak i zorganizowanie debaty nie byłoby możliwe.

Paweł Trzcirski

_Euroregion Sprewa Nysa Bóbr pod lupą socjologów

Od grudnia ubiegłego roku Uniwersytet Zielonogórski realizuje projekt badawczy pt. *Zaufanie ponad granicami*, będący efektem współpracy socjologów z naszego Uniwersytetu z pracownikami Brandenburskiego Uniwersytetu Technicznego w Cottbus. Przedmiotem badań jest działalność Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr” jako instytucji służącej integracji społeczności polskiej i niemieckiej na pograniczu. Próbowano ustalić jakie czynniki sprzyjają wzmocnieniu tej integracji i co powoduje wzrost wzajemnego zaufania

między Polakami i Niemcami. Badania były prowadzone w czerwcu i lipcu według wspólnie wypracowanych założeń. Zrealizowano 600 ankiet po polskiej i 200 po niemieckiej stronie granicy, respondentami byli mieszkańcy Euroregionu SNB. Kolejnym źródłem pozyskiwania informacji były wywiady z liderami współpracy transgranicznej. Produktem finalnym projektu będzie raport z badań zawierający zgromadzone dane, ich interpretacje oraz wnioski. Projekt jest finansowany z Funduszu Małych Projektów w Euroregionie „Sprewa-Nysa-Bóbr” Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (woj. lubuskie) - Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej Współpracy Terytorialnej”. Mamy nadzieję, że doświadczenie zdobyte w tym projekcie będzie, według założeń autorów projektu, punktem wyjścia do dalszej, pogłębionej współpracy badawczej między ośrodkami w Zielonej Górze i Cottbus.

Dorota Bazuń

_Studenci socjologii na wyjeździe seminaryjnym w Niemczech

Grupa studentów II roku *socjologii* wyjechała na dwudniowe seminarium do Niemiec. Zajęcia odbywały się w nowoczesnym, niedawno powstałym ośrodku należącym do związków zawodowych.

Wyjazd został zorganizowany przez prof. Hansa-Petera Müllera, przy finansowym wsparciu dziekana Wydziału Pe-

dagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu - prof. Ewy Narkiewicz-Niedbałec.

Studentów zakwaterowano w ośrodku, w którym odbywały się szkolenia oraz seminaria dla związkowców, w uroczej miejscowości Erkner nieopodal Berlina. Wzięli oni udział w zajęciach dotyczących tematu zajęć proseminaryjnych, czyli mafii i zorganizowanej przestępczości. Poza tym uczestnicy wyjazdu mieli szansę, aby porozmawiać z osobami zajmującymi się tematyką związków zawodowych. Była tam też okazja, żeby spotkać się z przedstawicielem policji do spraw przestępczości zorganizowanej.

Drugiego dnia, po zajęciach, studenci pojechali do Berlina. Profesor Müller oprowadził ich po stolicy, a na zakończenie wycieczki zaprosił na poczęstunek do kawiarni.

Dla studentów wyjazd był okazją do poznania interesujących ludzi, mogli też oni sprawdzić swoje umiejętności językowe. Tą drogą chcieliby podziękować prof. H-P. Müllerowi za zorganizowanie wyjazdu i za troskliwą opiekę.

Adam Okorski

Pani Iwonie Piątkowiak

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci OJCA

składają

Zespół Dziekański

oraz pracownicy z Wydziału Pedagogiki,

Socjologii i Nauk o Zdrowiu

Pani Agacie Szymanderze

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci MĘŻA

składają

Zespół Dziekański

oraz pracownicy z Wydziału Pedagogiki, Socjologii

i Nauk o Zdrowiu

Naszej Koleżance Agacie Szymanderze

wyrazy szczerzego współczucia z powodu śmierci Męża

składają

Dyrekcja, Koleżanki i Koledzy oraz studenci z Instytutu Socjologii

PO ZMROKU BYLIŚMY JUŻ W MAROKU

Siedmioro zapalonych podróżników, 14 państw, 7 przepraw promowych, 2 kontynenty i jeden leciwy Volkswagen T3. Tak w liczbach prezentował się nasz projekt Maroko Trip 2013, który zrealizowaliśmy pod szyldem Stowarzyszenia *Z indexem w podróży*.

Oto my

Paulina, Asia, Marta, Mariusz, Maciek, Paweł i Wojtek - to właśnie my na 50 dni staliśmy się dla siebie najbliższą rodziną. Plan wyprawy zrodził się w głowach Maćka i Mariusza już pod koniec roku 2012. Wtedy też chłopaki postanowili nie marnować czasu i natychmiast

zaczęli montować ekipę chętną do spełniania wspólnych marzeń. W styczniu 2013 roku byliśmy już jedną ekipą i wiedzieliśmy, że od tej pory pracujemy na wspólny sukces. Nie ma indywidualności, tylko jest drużyna. Z takim nastawieniem każdy z nas rozpoczął uporczywe poszukiwanie funduszy. Począwszy od wizyt w szkołach, u sponsorów, kończąc na pracy, która pozwoliła nam zdobyć odpowiedni budżet.

Wyruszyliśmy

28 czerwca 2013 r. zapakowaliśmy się do leciwego busa, którego pieśzcotliwie nazwaliśmy Ogórkem. Po oficjalnym wyjeździe spod gmachu Uniwersytetu Zielonogórskiego ruszyliśmy ku przygodzie. Przez pierwsze dwa tygodnie podróżowaliśmy w składzie: Paulina, Paweł, Mariusz, Maciek i Wojtek. Trudności dopadły nas już pierwszego dnia, kiedy to utknęliśmy w ogromnym korku na niemieckiej autostradzie. W kolejnych dniach udało nam się dotrzeć do Holandii, która powaliła nas na kolana wszechobylską rozpustą. W Belgii z kolei nasze nozdrza wciąż nawiedzał wszechobylski zapach czekolady, z której słynie ten niewielki, aczkolwiek piękny kraj. Następnie znaleźliśmy się na Wyspach Brytyjskich.

Polonia jest wszędzie

Już podczas wizyty w Londynie wiedzieliśmy, że w Anglii na brak ojczystego języka narzekać nie będziemy. Naszych rodaków mogliśmy usłyszeć dosłownie wszędzie. Począwszy od metra, poprzez sklepy, kończąc na głównych atrakcjach turystycznych. Wielką Brytanię przemierzyliśmy wzdłuż i wszerz. Udało nam się dotrzeć do uroczej Szkocji, w której zakochaliśmy się od pierwszego wejrzenia. Niesamowity Edynburg oraz Wyspa Skye na długo pozostaną w naszej pamięci. Kolejnym punktem stała się Irlandia, w której poszukiwaliśmy zielonego skrzata. Ostatecznie znaleźliśmy tylko niesamowite góry oraz pysznego Guinnessa.

4000 km na południe

Tyle pokazuje mapa w linii prostej z najwyższego punktu na naszej trasie do tego wysuniętego najbardziej na południe. My jednak zwiedzając Paryż, zachodnie wybrzeże Francji, północ Hiszpanii oraz cały zachód Portugalii, znacznie nadłożyliśmy drogi. Warto wspomnieć, że w Paryżu Paulinę i Pawła zastąpiły niezastąpione Asia i Marta. Razem z nimi dotarliśmy aż do głównego celu naszej eskapady, do Sahary. Zanim jednak to nastąpiło, zdążyliśmy zwiedzić większość Maroka. Kraj zaskoczył nas swoją kulturą i egzotyką. Kierowcy wymijający osiołki w centrum miasta to nierzadki widok, a klakson to chyba główne wyposażenie pojazdu. Upały dochodzące do 45 stopni powyżej zera również z czasem odbiły się na naszym zdrowiu. W Fezie Asia zaśląbla, a nam pozostała wirtualna wizyta u lekarza. Na szczęście istnieje internet i telefony. Z Maroka z pewnością zapamiętamy również targi, na których nie da się przejść bez ani jednej zaczepki. Handlowcy są w stanie stanąć na głowie abyśmy podjęli z nimi jakiegokolwiek negocjacje. A kiedy zaczniemy się targować, nie ma odwrotu. Trzeba coś kupić.

Hiszpania zwycięża

W drodze powrotnej poznaliśmy wszystkie uroki Hiszpanii. Nie dość, że Majorka jest niesamowitą wyspą obfitującą w fenomenalne widoki oraz pijanych turystów z całego świata, to reszta tego kraju również ma nam do zaoferowania cudowne miejsca. Poza obleganą przez turystów Barceloną są również inne miasta, do których zajrzeliśmy

FOT. EKIPA Z INDEXEM W PODRÓŻY

oraz dzikie plaże oferujące ciszę, spokój oraz intymność.

Przedwczesny powrót

W drodze powrotnej zahaczyliśmy o Andorę, która znana jest głównie z cen bez cła. Rzeczywiście potwierdzamy, jest to kraj, w którym ciężko wyjść ze sklepu z pustym koszykiem.

Pędząc wzdłuż lazurowego wybrzeża przekonaliśmy się o złośliwości rzeczy martwych. Nasz silnik się zepsuł i stał się jeszcze bardziej martwy niż przed wyjazdem. Do Zielonej Góry musieliśmy wrócić na pokładzie lawety.

Z tarczą, czy na tarczy?

Mimo małego niepowodzenia na ostatniej prostej, jesteśmy bardzo zadowoleni z przebiegu wyprawy. Główny cel został zrealizowany, auto przejechało prawie 12 tys. km, a my wróciliśmy bogatsi o kolejne doświadczenia i z nowym światopoglądem. Nauczyliśmy się współpracy oraz pozytywnego myślenia. Wyprawa pokazała nam, że należy czerpać radość dosłownie z każdej chwili, ponieważ każda następna nie będzie już taka sama.

Wojciech Góralski

LILIOWE BARWY LATA

Sebastian Pilichowski

przewodnik

W świecie roślin tak naprawdę nie ma znaczenia pora roku, gdy pragniemy urzec oczy mnogością barw. Tak jak kolory kwiatów zachwycają głównie wiosną i latem, tak zimą kora niektórych dereni staje się intensywnie czerwona, wiszące owoce róży pomarszczonej fantastycznie kontrastują ze śniegiem, a późną jesienią kwitnie oczar wirginijski. Ale pomówmy o lecie i Ogrodzie Botanicznym.

Kolekcja Ogrodu dysponuje jedenastoma odmianami lilii, łącznie ok. 2000 cebul. Jesienią 2012 r. dosadzono cebule z dziewięciu odmian lilii. Tego lata mogliśmy więc w Ogrodzie zobaczyć:

- „African Queen”,
- „Beverly Dream”,
- „Conca d’Or”,
- „Fata Morgana”,
- „Forever Susan”,
- „Magic Star”,
- „Mero Star”,
- „OT Robina”,
- „Red Tiger”,
- „Rialto”,
- „Samur”.

Lilie odmianowe dostępne w handlu

w dużej mierze pochodzą z Azji i choć wielu autorów zaleca wykopywanie cebul jesienią i zimowanie ich, w naszej strefie mrozoodporności spokojnie można je zostawić w gruncie. Warunkiem jest zabezpieczenie poletek. My przykrywamy je warstwą liści, a jeśli dodatkowo spadnie śnieg, to tym bardziej problem nas omija. Pamiętajmy, że często zniechędźony biały puch stanowi czynnik „być albo nie być” dla wielu roślin i zwierząt. Niczym termizacyjna powłoka chroni przed przemrożeniem gleby i części nadziemnych organizmów.

Wyróżnia się dziewięć grup lilii ogrodowych, a azjatyckie formy należą do pierwszej dywizji „hybrydy azjatyckie”.

Niewiele osób wie, że w niektórych rejonach Polski można spotkać chronioną u nas lilię złotogłów *Lilium martagon*. Hybrydy tej lilii przynależą do II dywizji.

Jak rozmnażać lilie? Najlepiej i najefektywniej wegetatywnie. Rosnące cebule tworzą mniejsze, potomne cebule przybyszowe, które po podrośnięciu można oddzielać od cebuli-matki. Ponadto stosuje się podział cebuli i hoduje

laski, uzyskując nowe rośliny. Dość osobliwym zjawiskiem obserwowanym u wybranych lilii jest tworzenie cebuli potomnych na pędzie. Wówczas dostrzega się na łodydze powiększające się w sezonie napęczenia z liśćmi. Na przełomie lata i jesieni, cebulki te zaczynają odpadać jako osobne już rośliny.

Jakie zastosowania mają lilie dla nas, ludzi? Oczywiście, przede wszystkim ozdobne. Uwielbiamy kwiaty lilii, niezależnie czy będą to formy o kwiatach wzniesionych, tradycyjnych, podwójnych, zwisających, trąbkowych. Niezależnie czy będą to lilie karłowate, średniej wysokości czy tak zwane formy drzewiaste. Niezależnie znowu od barwy - pojedynczej lub kilku,

z plamkami lub bez. Nie mniej jednak, nie tylko aspekt urody przemawia za uprawą lilii. Otóż na Dalekim Wschodzie uprawia się na dużą skalę niektóre gatunki z uwagi na zastosowanie kulinarne. Cebule oraz korzenie przybyszowe gotuje się, przyrządza potrawy, ekstrahuje się skrobię... Często są to towary/dania luksusowe lub sprzedawane pod szyldem zdrowej żywności.

Z racji podobieństwa kwiatów, wiele roślin do dziś nosi w swych łacińskich oraz polskich nazwach ślady po nawiązaniach do lilii. Na przykład liliowiec, inaczej dziennica (*ang. daylily*). Dawniej klasyfikowane razem z liliami, dziś należą do osobnej rodziny. Podobnie jednak jak u lilii, można

OD GÓRY, OD LEWEJ:
LILIA „MAGIC STAR”; LILIOWIEC „BONANZA”; LILIA „OT ROBINA”; LILIA „MERO STAR”; LILIA „RIALTO”;
LILIOWIEC „RED BRAUN” (FOT. S. PILICHOWSKI)

wyróżnić ich liczne odmiany. W przypadku liliowców są ich tysiące i pasjonaci z całego świata agregują się w towarzystwach poświęconych tym roślinom. Nazwa łacińska *Hemerocallis* wywodzi się z greckich *hēmera* (dzień) i *kalos* (piękny). Skąd bierze się ten „zbieg okoliczności”: dziennica, *daylily*, *hēmera*? A to stąd, że kwiaty często zaczynają kwitnienie rano a więdną wieczorem. Najczęściej kwiat nie trwa dłużej niż dobę. Ale bez obaw, nazajutrz zastępuje go kolejny.

W naszym Ogrodzie posiadamy odmiany „Bonanza”, „Luxury Lace”, „Red Braun” oraz „Summer Wine”. Kwitną one w lipcu. Z kolei wśród lilii najwcześniej zakwitła odmiana „Susan Forever”, a najpóźniej, na przełomie lipca i sierpnia, „Mero Star”. W czerwcu zaczynają również kwitnąć grzybienie, czyli... lilie wodne. Podobnie jak liliowce, grzybienie należą do zupełnie innej rodziny.

Lilie wodne posiadają pływające po powierzchni wody liście i kwiaty. Fantastycznie zdobią płytkie strefy jezior, stawów czy oczka wodne. W Polsce spotkać można grzybienie białe, objęte ochroną gatunkową. Z kolei w handlu popularne są odmiany o różnych barwach kwiatów

(z reguły odcienie czerwieni, różu i żółci) oraz liści. Dawniej z grzybienia pozyskiwano barwniki oraz stosowano je w medycynie ludowej. Są to rośliny zimujące w gruncie w postaci kłączy. Te zaś rozrastają się w sezonie, dzięki czemu grzybienie rozmnażają się wegetatywnie. Oczywiście możliwe jest też rozmnażanie płciowe - rozwinięte kwiaty po zapyleniu produkują nasiona. Te pływają po powierzchni jakiś czas, następnie opadają na dno, gdzie kiełkują. Bardzo często jednak hybrydy (mieszańce) są bezpłodne i jedynie rozrastające się kłącze umożliwia pozyskiwanie nowych roślin. U nas w stawie zobaczyć można odmianę „Marliacea Albida”.

Podsumowując, powyższy tekst stwarza pozory, że lato to liliowa dominacja. Nic bardziej mylnego. To tylko fragment bogatego świata roślin oferującego swe wdzięki w czasie wakacji. Zarówno w przyrodzie, jak i w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego.

KONFERENCJA SZKOLENIOWA REDAKTORÓW GAZET AKADEMICKICH

Na początku września przedstawiciele uczelnianych gazet z całej Polski spotkali się na XXI Ogólnopolskiej Konferencji Redaktorów Gazet Akademickich w Katowicach. Każdego roku, tradycyjnie już, spotkanie organizowane jest przez inny ośrodek akademicki. W tym roku zorganizowali je: *Gazeta Uniwersytecka* Uniwersytetu Śląskiego i *UE Forum* - Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Miesięcznik Społeczności Akademickiej UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI po raz pierwszy był reprezentowany na zjeździe redaktorów, za to, można powiedzieć, w pełnym składzie redakcyjnym. Uniwersytet Zielonogórski reprezentowały - red. nacz Ewa Sapeńko i grafik Lucyna Andrzejewska.

Konferencję zainaugurowali rektorzy goszczących nas uczelni: rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. Wiesław Banyś oraz prorektor Uniwersytetu Ekonomicznego prof. Robert Tomanek.

W programie znalazły się m.in. warsztaty językowe, na których omówiliśmy najczęściej popełniane w gazetach akademickich błędy, szkolenie typograficzne dotyczące nowoczesnego składu i tamania gazet oraz, przygotowane przez pracowników Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, wykład i dyskusja o roli okładek w pismach uczelnianych. Dość interesujące było też szkolenie poświęcone pozyskiwaniu środków finansowych na działalność mediów akademickich. Niestety, dotyczyło gazet studenckich,

a sposobem na pozyskanie środków zewnętrznych miało być założenie stowarzyszenia. Nie wniosło to więc do naszej wiedzy nic nowego. Przecież UZetkę, gazetę studencką na Uniwersytecie Zielonogórskim, już od wielu lat prowadzą studenci (dziś już absolwenci), którzy swego czasu założyli stowarzyszenie właśnie po to, żeby móc pozyskiwać na gazetę środki zewnętrzne. Jeżeli chodzi o pismo uczelniane - trudno sobie wyobrazić, żeby ta recepta mogła mieć zastosowanie.

Dużo czasu redaktorzy poświęcili na dyskusję o formule gazet uczelnianych. Jasne jest już dla wszystkich, że musimy rozwijać wersje internetowe pism. Tego oczekują od nas czytelnicy, którzy coraz częściej korzystają z prasy elektronicznej. Musimy zacząć nadążać za trendami rozwijającymi się właśnie w tym kierunku.

Konferencja była też świetną okazją do wymiany doświadczeń, i to właśnie ten aspekt spotkania jest zawsze najcenniejszy.

Organizatorzy konferencji postawili sobie także za cel „odczarowanie” Katowic i spróbowali obalić stereotyp zadymionego i brudnego Górnego Śląska. Udało im się to w pełni. W Katowicach i okolicy pokazano nam takie miejsca, że zaczęłam się zastanawiać nad wakacjami w tym regionie. Słowo honoru!

esa

NOWOŚCI WYDAWNICZE

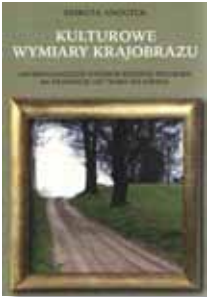

„Stowarzyszenia mniejszości narodowych, etnicznych i postulowanych w Polsce po II wojnie światowej
Pod redakcją Stefana Dudry i Bernardetty Nitschke

Niniejsza publikacja stanowi kontynuację pracy Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce po II wojnie światowej, która ukazała się w 2010 roku. Obie mają na celu usystematyzowanie wiedzy o mniejszościach żyjących w Polsce, koncentrując się na sytuacji po 1945 roku. Obecnie zamierzeniem redaktorów było przedstawienie działalności organizacyjnej mniejszości, z tego względu do współpracy zaproszono historyków, politologów i socjologów. W tym kontekście ważne stało się dokonanie wyraźnego rozróżnienia i jasnego zdefiniowania przedmiotu badań. Temu podporządkowany został układ tematyczny publikacji i jej podział. Odpowiada on częściowo systematyzacji wprowadzonej przez Ustawę o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, która została uchwalona przez Sejm 6 stycznia 2005 roku. Konstrukcja książki odzwierciedla również potencjalne ogniska zapalne w postaci aspiracji ślązaków, kaszubów, Mazurów i Warmiaków. Intencją redaktorów było przekazanie Czytelnikom książki stanowiącej kompendium wiedzy na temat działalności stowarzyszeń mniejszości narodowych, etnicznych i postulowanych w III Rzeczpospolitej. Zrozumienie współczesnej sytuacji mniejszości wymagało dokonania historycznego wprowadzenia, dlatego też autorzy dużo uwagi poświęcili kwestiom historycznym. Odniesienia te miały głównie na celu oddanie specyfiki przedstawianych społeczności. Niejednokrotnie ich złożona sytuacja oraz kontrowersje, które wokół nich narosły, wymagały większego nacisku na przedstawienie kontekstu historycznego. Takim przykładem są Żydzi. Stereotypizacja wiedzy na temat tej grupy w społeczeństwie polskim jest bardzo silna, tworząc barierę w zrozumieniu i kontaktach wzajemnych. Z tego względu redaktorzy podjęli decyzję o publikacji dwóch tekstów na temat tej grupy. Punktem wyjścia było przedstawienie uwarunkowań działalności stowarzyszeń mniejszości narodowych w powojennej Polsce oraz podstaw, na bazie których prowadzą one swoją działalność. Kwestie te zostały ujęte w tekstach poświęconych uwarunkowaniom politycznym i społecznym działalności stowarzyszeń oraz prawu do stowarzyszania się mniejszości narodowych. Stanowią one istotny element wprowadzenia do tematyki publikacji. Systematyzacja przyjęta przez redaktorów ma odzwierciedlenie w podziale książki na trzy części. W części pierwszej, poświęconej mniejszościom narodowym, znajdują się teksty przedstawiające Niemców, Białorusinów, Ukraińców, Rosjan, Litwinów, Czechów i Słowaków, Ormian i Żydów. Część druga dotyczy mniejszości etnicznych i ujmuje Romów, Łemków, Tatarów i Karaimów. Część trzecia charakteryzuje mniejszości postulowane, tzn. Ślązaków, Kaszubów, Mazurów i Warmiaków. Opracowanie takiego studium wydaje się bardzo istotne, dotyczy bowiem Polski - państwa, które w przeszłości słynęło z tolerancji oraz narodowościowej różnorodności. Po II wojnie światowej rządzący realizowali koncepcję państwa jednonarodowego. W tym czasie prowadzenie badań w celu przybliżenia problematyki mniejszości było bardzo utrudnione, a w wielu przypadkach wręcz niemożliwe. Jest rzeczą ze wszech miar wskazaną, aby w okresie nastania swobody poszukiwać i wypowiedzi naukowych podejmować badania, które mogą nad-

robić te zaległości i przyczynić się do poznania rzeczywistości. Pożądana jest również odpowiednia polityka państwa na rzecz ochrony mniejszości, a także wspieranie jej przez wszystkich, którzy są świadomi znaczenia wyjątkowej spuścizny kulturowej i historycznej dawnej Rzeczypospolitej. Niniejsze opracowanie ukazuje działalność organizacyjną mniejszości, które zachowały własną tożsamość grupową, różniąc się od większości obywateli Polski. Ich aktywność po 1989 roku znacznie wzrosła. III Rzeczpospolita wyeliminowała dotychczas istniejące bariery, dzięki temu mniejszości mogły się w pełni zaangażować w różne formy działalności kulturalnej, społecznej i politycznej. Inicjatywy wypływające z tych środowisk stopniowo zaczęły się cieszyć coraz większym zainteresowaniem społecznym, co niewątpliwie służy tworzeniu normalnych relacji. Atmosfera ta wywołała też aspiracje narodowe w grupach, które do tej pory pozostawały bierne. Prezentowana książka ma służyć upowszechnieniu wiedzy na temat przejawów aktywności organizacyjnej mniejszości i grup aspirujących do takiego miana. Wprawdzie są prowadzone badania poświęcone tym kwestiom, jednak do tej pory nie dokonano całościowego ich podsumowania i usystematyzowania. Pojawiają się publikacje, które charakteryzują działalność poszczególnych mniejszości w tym zakresie - co nie zmienia faktu, że nie dokonano całościowego bilansu. Zamiarem redaktorów było dokonanie takiej próby, czego wyrazem jest niniejsza książka. Wyrażamy jednocześnie nadzieję, że przyczyni się ona do wzrostu zainteresowania tematyką mniejszościową w Polsce, a samym przedstawicielom tych grup wskaże dalsze kierunki działań oraz pozwoli porównać doświadczenia innych stowarzyszeń.

Zebrał i opracował
Piotr Pochyły

„Dorota Angutek, Kulturowe wymiary krajobrazu. Antropologiczne studium recepcji przyrody na prowincji: od teorii do empirii, Poznań 2013: Bogucki Wydawnictwo Naukowe, s. 355 (24 arkusze wydawnicze).

Dorota Angutek, etnolog i antropolog kulturowy, adiunkt w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, specjalizuje się w antropologii historycznej, teorii kultury oraz antropologii zmysłów. Napisana książka jest w zamyśle pracą habilitacyjną, która została zgłoszona do przewodu habilitacyjnego na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. W książce autorka wykorzystwała do opisu i interpretacji recepcji krajobrazu przez mieszkańców polskiej prowincji osiągnięcia mało jeszcze znanej w Polsce subdyscypliny jaką jest antropologia zmysłów oraz lepiej przyswojone kierunki fenomenologiczne. Występujący w czterech podmiotowych typach krajobraz jest zrekonstruowany jako świat przeżywany, a więc poznawany z pozycji uczestników kultury i w porozumieniu z badanymi. Autorka wykazuje, w sposób typowy dla antropologicznego badania, że fizycznie ten sam krajobraz jest odmiennie postrzegany przez zróżnicowane grupy społeczno-kulturowe, których wyróżnikiem są wykształcenie, zawód, wiek, płeć i pochodzenie społeczne oraz regionalne. Książka podzielona jest na cztery zasadnicze części: historyczną i teoretyczną, w których omówiona jest ewolucja idei Natury, percepcji przyrody i jej przestrzeni; część metodologiczno-empiryczna przedsta-

wia warsztat pracy badaczki oraz najważniejsze wyniki badań w liczbach; część trzecia zawiera opis wspomnianych czterech typów przeżywanego krajobrazu; całość zamyka próba wskazania determinant, które wpłynęły na wykształcenie się tytułowych czterech kulturowych wymiarów krajobrazu. Praca Doroty Angutek odbiega od poświęconych krajobrazowi zaawansowanych prac geografów humanistycznych i ekologów kulturowych, ponieważ nie traktuje ona krajobrazu ani jako zasobu ani jako obiektywnego świata, który biernie postrzegamy, lecz charakteryzuje go jako rzeczywistość, w której mieszkańcy toczą swe życie angażując się symbolicznie, zmysłowo i praktycznie w przyrodniczą przestrzeń swego codziennego bytowania. Książka zawiera bogatą bibliografię (463 pozycje) oraz kilka przydatnych dodatków: Słownik terminologiczny, Indeks osób, Wykaz rozmówców, kwestionariusze wywiadów wraz z fotografiami oraz zapis przebiegu eksperymentów.

„Barbara Toroń Przestępczość skazanych kobiet i mężczyzn w perspektywie biograficznej (wersja papierowa) Książka dostępna w wersji papierowej i elektronicznej - ebook. Wydanie pierwsze, Kraków 2013, Format B5, Objętość 292 strony, Oprawa miękka, klejona, folia matowa ISBN: 978-83-7850-391-0

„Życie człowieka składa się z sekwencji pewnych wydarzeń, które dla każdej jednostki wypełnione są innego rodzaju doświadczeniami, gdyż przeżywa ona emocje i zdarzenia w sposób zindywidualizowany, a więc jedyny

w swoim rodzaju.”

Autorka zgromadziła w swojej publikacji liczne teorie resocjalizacyjne (antropologiczne, psychologiczne, socjologiczne, ekonomiczne) dotyczące jednostek przestępczych w odniesieniu do przebiegu ich życia, a także poszczególnych jego elementów tj. tożsamości, stylu życia i innych. Nieopartym uzupełnieniem badań są materiały biograficzne osiemdziesięciu siedmiu skazanych osób, stanowiących grupę reprezentatywną. Książka jest ważnym i aktualnym głosem w interdyscyplinarnej dyskusji o kondycji pedagogiki resocjalizacyjnej, a także ma duży wkład w badania nad znaczeniem metody biograficznej w naukach społecznych i dziedzinach pokrewnych.

„Beata Trzop, Dojrzałe, spełnione, niezależne? Kobiety 50+ w socjologicznym zwierciadle, ss. 404, oprawa broszurowa, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2013.

„Próbując znaleźć odpowiedź na pytanie kim jest współczesna kobieta dojrzała przyjęto za punkt wyjścia założenie, że dla kobiet 50+ - określanych jako kobiety dojrzałe, faza życia między średnią a późną dorosłością to początek ważnych zmian, które ukształtują ich życie na dalsze lata. Zmiany biologiczne organizmu związane z procesem starzenia się i przekształcania determinują stan zdrowia fizycznego i psychicznego kobiet. Nowe role społeczne

lokują je w innej przestrzeni, zaś dotychczasowe role powoli ulegają wygaśnięciu.” (Beata Trzop, Dojrzałe, spełnione, niezależne? Kobiety 50+ w socjologicznym zwierciadle, fragment Zakończenia)
„W ocenie recenzowanej rozprawy wyeksponować chciałbym (...) znaczenie społeczne i poznawcze problemów, które poddaje Autorka analizie. Zgadzam się z opinią Autorki, że wybór kobiet 50+ do badań socjologicznych sprzyja ukazaniu mało eksplorowanego przez socjologów zjawiska społecznego, o którym wiedza naukowa ma walory teoretyczne i przydatność praktyczną (...) Kryteria wyodrębniania stylów życia stosowane przez Autorkę pozwoliły Jej na dokładny opis pięciu stylów życia, z wyraźnym wyeksponowaniem ich odmienności. W tym dokonaniu ukazuje się wyraźna przydatność teoretycznej wiedzy socjologicznej, którą Autorka wykorzystwała wyodrębniając style życia badanych kobiet.”. (prof. zw. dr hab. Edwarda Hajduka, fragment recenzji)
„Książka Beaty Trzop skupia się na bardzo ważnej i właściwie do tej pory nieporuszanej w sposób syntetyczny przez polskich socjologów problematyce kobiet 50+, czyli w fazie średniej i późnej dorosłości, choć fragmentarycznych omówień jest na ten temat nie tak mało. Ma zatem niewątpliwie nowatorski charakter. (...) Praca jest bardzo ciekawa, pionierska, oceniam ją wysoko. Autorka zgromadziła bogaty materiał empiryczny, włożyła w to ogromną pracę. W oparciu o zebrany materiał jakościowy dokonała trafnej analizy typologicznej. Opanowała świetnie kanony socjologii interpretatywnej.”

(dr hab. Anna Wachowiak, prof. WSH TW w Szczecinie, fragment recenzji)

„Leszek C. Belzyt, Szlachta i mieszczenie herbowi w Pradze na przełomie XVI i XVII wieku (Pozycja majątkowa i społeczna), s. 124, B5, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

Celem niniejszego, objętościowo skromnego opracowania, które ma przede wszystkim charakter źródłowy, jest zaprezentowanie czytelnikowi polskiemu rozmiaru problemu obecności szlachty w Pradze w okresie rządów Rudolfa II (1576-1612).

[...] Wiodącym przedmiotem badań jest grupa społeczna składająca się z dwóch podgrup:

nobilitowanych mieszczan oraz szlachty, która uzyskała prawo miejskie w miastach praskich, szczególnie w latach 1583-1612, a w szerszym czasowym okresie panowania Rudolfa II zaledwie około 70 rodzin, czyli około 0,8% mieszkańców całego zespołu miejskiego. W czterech miastach praskich dla tego okresu można jednak odnotować ponadto około 160-170 rodzin mieszczzańskich, które posiadały własny herb (poniżej 2% ludności) oraz „szlachecki” przydomek „von” (po czesku „z” - wraz z nazwą miejscowości), otrzymane od króla czeskiego, którym był w tym czasie król niemiecki z tytułem cesarza rzymskiego. Nadane im wyróżnienie - tak zwany czeski list herbowy (*böhmischer Wappenbrief*) - należy określić jednak jedynie jako „nobilitację mieszczzańską”, a ich samych - jako mieszczan herbowych. Wędlug obowiązujących od początku XVI wieku praw władcy czeski nie mógł bowiem samodzielnie spowodować przyjęcia mieszczan do stanu szlacheckiego. Potrzebna do tego była uchwała jednej z izb szlacheckich sejmiku krajowego, czyli izby rycerzy albo izby panów. W interesującym nas okresie zaledwie 12-15% nobilitowanych mieszczan praskich, a więc tych, którzy otrzymali herby z rąk monarchy, osiągnęło następnie przez taką uchwałę prawnie przewidziane przyjęcie do niższego stanu szlacheckiego - mianowicie rycerzy.

Druga podgrupa - szlachta, która uzyskała prawo miejskie w czterech miastach praskich - była znacznie skromniejsza niż na przykład w przypadku ówczesnego Krakowa (tam ok. 160 osób), a znaczna jej część pochodziła z otoczenia dworu cesarskiego.

Cała ta grupa charakteryzowała się daleko posuniętym różnicowaniem etnicznym i kulturowym oraz godną uwagi aktywnością społeczną. Powstanie jej w tamtych czasach było możliwe tylko tam, gdzie bardzo bogaci mieszczenie utrzymywali intensywne kontakty z monarchą i jego dworem zdominowanym przez przedstawicieli bogatej szlachty i arystokracji.

„Leszek C. Belzyt, Pruska statystyka językowa (1825-1911) a Polacy zaboru pruskiego, Mazur i Śląsk, s. 360, B5, miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

Niniejsze opracowanie ma na celu analizę pruskiej statystyki językowej w jej pierwszym okresie (od 1825 r.) do pierwszej wojny światowej pod kątem danych dotyczących ludności polskiej w zaborze pruskim, na Śląsku i na Mazurach. Badanie obejmuje wschodnie prowincje pruskie: pruską podzieloną przed 1829 i po 1878 roku na wschodnio- i zachodniopruską, poznańską i śląską, a zwłaszcza rejencje powiaty, które później weszły w skład tej rejencji), gdańską, kwidzyńską, poznańską, bydgoską i opolską. Dodatkowo przeanalizowane zostały pojedyncze powiaty rejencji gabińskiej, królewieckiej i wrocławskiej, w których występowały większe grupy ludności polskiej. Pruska statystyka językowa miała od samego początku charakter statystyki narodowościowej. Można oczywiście prowadzić długą dyskusję o istocie narodu, świadomości narodowej, nieukształtowanej jeszcze w pełni w pierwszej połowie XIX stulecia oraz o wpływie języka na przynależność narodową poszczególnych jednostek. W praktyce jednak sytuacja jest o tyle prostsza, że nie posiadamy innych danych statystycznych dla tego okresu, jak tylko dane o języku ludności, oraz że zarówno administracja pruska, polskie organizacje narodowe, jak również badacze problemu traktowali statystykę językową jako statystykę narodowościową. W obecnych czasach rezultaty statystyki językowej lub narodowościowej nie wzbudzają takich emocji, jak to było w przypadku statystyki pruskiej w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku. Nawet gdy pominiemy głosy dziennikarzy i polityków, to i tak pozostanie sporo publikacji naukowych, popularnonaukowych i pseudonaukowych, które poruszały ten temat. Uczestnikami dyskusji byli nie tylko badacze polscy i niemieccy, ale również duńscy i francuscy, których to także bezpośrednio dotyczyło. Biorąc pod uwagę całość problemu statystyk narodowościowych, dyskusja miała oczywiście zasięg ogólnoeuropejski. Wynikało to po pierwsze z tego, że ten rodzaj statystyki stawiał dopiero pierwsze kroki i kształtował swoje metody spisowe, po drugie - że był to okres narodzin nowoczesnych nacjo-

Adamowi Ziemiemu

wyrazy szczerego współzucia

z powodu śmierci ŻONY

Trzymaj się, jesteśmy z Tobą!

koleżanki i koledzy z Uniwersytetu Zielonogórskiego

nalizmów narodowych, a po trzecie - że wiele narodów nie miało wtedy własnych organizmów państwowych i problem ich liczebności miał niekiedy zasadnicze znaczenie dla dażeń do własnej państwowości, którą trzeba było również zdefiniować terytorialnie.

„Zielona Góra - Chociebuż. Spółeczeństwo, rozwój przemysłowy, kultura, Grünberg - Cottbus Gesellschaft, industrielle Entwicklung, Kultur, red. Günter Bayerl, Leszek C. Belzyt, t. 2, „Zielona Góra - Chociebuż. Dzieje miast i regionów”, „Cottbus - Grünberg. Geschichte der Städte und Regionen”, s. 288, B5, miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

Z pewnym opóźnieniem oddajemy do rąk czytelnika drugi już tom poświęcony historii i teraźniejszości pogranicza śląsko-lużycko-brandenburskiego w serii „Zielona Góra-Chociebuż.

Dzieje miast i regionów”. Tradycyjnie jest to wydawnictwo dwujęzyczne: polsko-niemieckie. Pierwszy tom, który ukazał się w 2008 roku, nosił podtytuł *Historia społeczeństw i gospodarki*. Niniejszy tom ma trochę inny charakter. Składa się on z dwóch części.

Pierwsza z nich koncentruje się na problematyce społeczno-politycznej, druga - na przemianach krajobrazu kulturowego badanych regionów.

„Studia Zachodnie”, t. 14, red. Dariusz Dolański, s. 346, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

Ze spisu treści:

Paweł Karp, *Joannici wobec zagrożenia Nowej Marchii wyprawami husyckimi w latach 1432-1433*

Jarosław Kuczer, *Rola „motywów” i „zasług” w procedurze prawnej uzyskania tytułu arystokratycznego na Śląsku w nowej polityce Habsburgów po 1629 r.*

Dariusz Łukasiewicz, *Z dziejów profesjonalizacji. Seminarium nauczycielskie w Prusach Południowych (1793-1806) i seminarium sulechowskie*

Grażyna Wyder, *Wyklęta anarchistka - rzecz o socjalistce Jadwidze Gulińskiej w Poznaniu w początkach XX w.*

Sławomir Krzyżanowski, *Komunistyczne represje wobec ks. Paula Sauera (1892-1946) w świetle dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu*

Krzysztof Kostka, *Cmentarz wojenny Armii Radzieckiej im. Kutuzowa w Bolesławcu*

Małgorzata Świder, *Opinie publiczne, pogłoski i zachowania społeczne na Śląsku Opolskim w latach 1945-1947 w świetle sprawozdań i serwisów poufnych Ministerstwa Ziem Odzyskanych i Ministerstwa Informacji i Propagandy*

Daniel Koteluk, *Rozdzwięk między administracją partyjno-państwową a społeczeństwem na tle katechizacji szkolnej w osadzie wiejskiej Czerwienisk w powiecie zielonogórskim w latach 1952-1956*

Maciej Siwicki, *Procesy dyskontynuacyjne wobec obiektów rezydencjonalnych na obszarze Środkowego Nadodrza w latach 1945-2000*

Damian Utracki, *Zarys dziejów powojennej administracji Ziemi Lubuskiej na przykładzie powiatu słubickiego*

Arkadiusz Cincio, *Wystawy historyczne realizowane przez zielonogórskie Muzeum w latach 1960-1989*

Marta Kasztelan, *Pamięć zbiorowa i polityka pamięci. Prasa polska i niemiecka wobec czterdziestej rocznicy wizyty kanclerza Willy'ego Brandta w Warszawie*

Arkadiusz Stabig, *W kręgu sprawy pod kryptonimem „Beta” Ludność ukraińska na Ziemi Lubuskiej w latach 1970-1980 w świetle materiałów Służby Bezpieczeństwa*

Kamil Glinka, *Współpraca na pograniczu polsko-niemieckim w latach 1989-1993 - polskie dyskusje i koncepcje*

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Jarosław Kuczer, *Matrykula ziemiska księstwa brzeskiego z początku XVIII w. Małgorzata Konopnicka, Szlachta dawnego księstwa głogowskiego według tablic wasalnych z 1752 r.*

Paweł Szymon Towpik, *Ekshumacja żołnierzy niemieckich koto wsi Kiełpin (gm. Zielona Góra) w 2010 r. - komunikat*

RECENZJE i artykuły recenzyjne

Adel in Schlesien, Bd. 1: *Herrschaft - Kultur - Selbstdarstellung*, wyd. J. Harasimowicz, M. Weber, München 2010 (Schriften des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, t. 36)

Adel in Schlesien, Bd. 2: *Forschungsperspektiven - Quellenkunde - Bibliographie*, wyd. J. Bahlcke, W. Mrozowicz, współpraca K. Lambrecht, P.M

at'a, M. Ptak, München 2010 (Schriften des Bundesinstituts für Kultur und Geschichteder Deutschen im östlichen Europa, t. 37) (Leszek C. Belzyt) Radosław Domke, *Ziemie Zachodnie i Północne Polski w propagandzie lat 1945-1948, Zielona Góra 2010*, ss. 312 (Marceli Tureczek)

Bohdan Halczak, *Polska Zjednoczona Partia Robotnicza w powiecie. Funkcjonowanie powiatowych instancji PZPR na przykładzie Zielonej Góry (1949-1989)*, Zielona Góra 2011, ss. 277 (Radosław Domke)

Bogdan Horbal, *Lemko Studies: A Handbook*, New York 2010, ss. 706 (Stefan Dudra)

Anitta Maksymowicz, *Emigracja z pogranicza Brandenburgii, Śląska i Wielkopolski do Australii Południowej w latach 1838-1914*, Zielona Góra 2011, ss. 385 (Tomasz Nodzyński)

„Z dziejów Nowego Kramksa. Źródła i szkice historyczne, red. Joachim Benyskiewicz, s. 246, B5, miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

[...] Proponowana czytelnikowi edycja pt. *Z dziejów Nowego Kramksa. Źródła i szkice historyczne*, stanowi swoistą kontynuację dotychczasowych dokonań badawczych lubuskiej historiografii. Pracę tworzą dwie odrębne, zamknięte części. Pierwszą stanowią artykuły związanych z historią wsi w ciągu kilkunastu wieków. Składają się na nią szkice poświęcone rycerzom, właścicielom średniowiecznej osady

(K. Benyskiewicz), spektakularnym XVIII-wiecznym konfliktom oraz zmaganiom o zachowanie polskiej mowy i tradycji w XIX i XX stuleciu (J. Benyskiewicz). W tej części prezentują również postacie wybitnych kramszczan. Chodzi o ludzi utalentowanych, jak i wyróżniających się odwagą osobistą, których losy spłoty się z dziejami Nowego Kramksa i Babimojszczyzy (artykuły o Marii Zientarze-Malewskiej i Janie Cichym). Tu także znalazły swe miejsce rozważania Wioletty Malinowskiej, związane z folklorem i obyczajami mieszkańców Nowego Kramksa. Jest to próba nawiązania do pionierskich dokonań Marii Zientary-Malewskiej i Wiesława Sautera.

[...] Drugi, szczególnie istotny z badawczego punktu widzenia, element książki zawiera cenne, niepublikowane dotąd materiały źródłowe. Chodzi o wspomnienia nauczyciela Józefa Piątkowskiego, który w Nowym Kramsku pracował w latach 1878-1895 oraz spisaną przez księdza Ignacego Karolewskiego powojenną Kronikę parafii Nowe Kramsko.

Prezentowany tom, z założenia, nie ma charakteru jednorodnej publikacji, nie aspiruje też do miana monografii. Jest raczej próbą wzbogacenia i spopularyzowania wiedzy o wsi i jej mieszkańcach. Dzięki edycjom źródłowym dostarcza bogatego materiału do dalszych badań historycznych. Mam nadzieję, że niniejsze Wydawnictwo będzie kolejną „cegielką” w procesie rekonstrukcji przeszłości i, w skromnym choćby zakresie, przyczyni się do poszerzenia naszych wiadomości o historii regionu.

„Ziemia Święta w dobie romantyzmu. Antologia, oprac. Dorota Kulczycka, s. 222, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

Polskie literaturoznawstwo może poszczycić się znaczącymi osiągnięciami w zakresie tworzenia antologii tekstów romantycznych. Zaliczymy do nich między innymi klasyczne już dzisiaj książki, tematycznie związane z kategoriami spacjiowymi i topograficznymi, jak Ryszarda Przybylskiego *Ogrody romantyków* (Warszawa 1978) i *Podróż Juliusza Słowackiego na Wschód* (Kraków 1982), Aliny Kowalczyk *Pejzaż romantyczny* (Kraków 1982), Jacka Kolbuszewskiego *Tatry w literaturze polskiej 1805-1939* (Kraków 1982), Janiny Kamionki-Straszakowej „*Do ziemi naszej*”. *Podróż romantyków* (Kraków 1988) czy Zofii Trojanowiczowej *Sybir romantyków* (Poznań 1993). W 2012 roku w Warszawie ukazała się ponadto książka Wojciecha Tomasika pod zaskakującym tytułem *Inna droga. Romantycy a kolej*. Oczywiście lista byłaby znacznie dłuższa, gdyby uwzględnić antologie dołączane do monografii poświęconych konkretnym twórcom, zbiory wierszy tematycznych bądź, na przykład, manifesty literackie i teksty programowe.

Pomysł oddawanej aktualnie do rąk Czytelnika antologii zrodził się podczas kilkuletnich studiów nad prozą wspomnieniową (i epistolarną) podróżnych i pielgrzymów doby romantyzmu piszących o Ziemi Świętej. Trudno podważyć już dziś tezę, że pragnienie pielgrzymek do Grobu Chrystusowego, nieodparta chęć ujrzenia na własne oczy przestrzeni i miejsc biblijnych odradzały się właśnie wraz ze zmierzchem epoki oświecenia. Zmiana w sposobie myślenia następowała powoli, niekonsekwentnie i - rzecz jasna - nierównomiernie. Dużą rolę w przywracaniu

duchowego oblicza Europie, w szczególności zaś „pierwszej córce Kościoła” - Francji, odegrał jej obywatel François-René de Chateaubriand. Mowa tu oczywiście o jego przełomowym dziele zatytułowanym *Génie du christianisme* (1802; tłum. polskie: *Geniusz chrześcijaństwa*). Natomiast wydając *Itinéraire de Paris à Jerusalem* (1811; pierwotne tłum. polskie: *Podróż z Paryża do Jerozolimy*), tenże, bądź co bądź, kontrowersyjny „pielgrzym” wskazywał cel wędrówek i wyznaczał niejednokrotnie peregrynacyjny szlak. Uczył nie tylko swoich rodaków, ale również, co dla nas ważne, wielu naśladowców polskich pisania o poznawanych z autopsji miejscach. Fragmenty jego dzieła, jak również utworów Alphonse'a de Lamartine'a i Marie-Josepha Geramba są istotnymi komponentami niniejszej antologii. Dowodzą realnych związków polskich i francuskich podróży i pielgrzymek romantycznych.

„Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2011, red. Magdalena Hawrysz, Marzanna Uzdzińska, s. 232, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze wchodzi w drugie dziesięciolecie swojego istnienia. Bilans pierwszego okresu funkcjonowania tego forum naukowego współpracy przedstawił jego inicjator, Profesor Stanisław Borawski, w tomie poprzednim.

[...] Zmiana ta nie ma jednak wpływu na profil i program niniejszego periodyku i nie wywołuje

je potrzeby przekształcania sprawdzonej formuły. Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze będą miały w dalszym ciągu postać spotkań uczonych z różnych ośrodków, którzy prezentują wyniki swych badań. Pragniemy, aby Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego był lubianym miejscem, gdzie przedstawiane będą zarówno prace już ukończone, których autorzy dzielą się z audytorium treściami i emocjami wynikającymi z ich działań badawczych, jak i prace w toku, kiedy to spotkanie z zainteresowanymi słuchaczami jest najlepszym remedium na poczucie samotności badacza.

Oddajemy do rąk Czytelnika kolejny, piąty już tom publikacyjnych wersji wykładów przedstawionych przez naszych Gości oraz współpracowników. Także on ma rangę ogólnopolską - autorami są badacze z Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego. Ponadlokalność periodyku ma swój wyraz także w tym, że tematyka prac jest różnorodna, co odzwierciedla treściowe i metodologiczne bogactwo polskiego językoznawstwa współczesnego. Nasze środowisko jest bardzo zainteresowane kontaktem ze wszystkimi nurtami badań nad językową przeszłością i teraźniejszością.

W niniejszym tomie szczególnie dobrze reprezentowane są zagadnienia odwołujące się do społecznego charakteru języka. Stąd obecność tu takich pojęć, jak: wspólnoty komunikatywne, kształtowanie się wzorów językowych zachowań, ich upowszechnianie, sposób używania języka, innowacja i konwencjonalizacja w komunikacji językowej, dyskurs publiczny oraz pojęć pokrewnych.

„Terytoria kultury - topografia obecności, red. Artur Pastuszek, Stefan Konstańczak, s. 238, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

W pierwszej części przedstawiamy teksty dotyczące uniwersalnych aspektów kultury, w tym zwłaszcza zagadnienia związane z historycznymi i ekonomicznymi uwarunkowaniami powstawania i rozwoju poszczególnych kultur. Lektura artykułów zawartych w tym miejscu zarazem wskazuje na trudności w komunikacji międzykulturowej oraz na potrzebę globalnego, transkulturowego spojrzenia na egzystencję jednostek i zbiorowości społecznych. Niemniej istotne dla autorów było wykazanie potrzeby stymulowania rozwoju i zachowania wartości konstytutywnych dla poszczególnych kultur. Złazszcza w sytuacji znaczącego poszerzenia się pola przedmiotowego związanego ze wzrostem zarówno liczby elementów poddawanych takiemu opisowi, jak i złożoności metodologicznej, gdy - posługując się interpretacją Morawskiego - nieustannie zmieniająca się, przybierająca różnorodność formy przestrzeni kultury staje się terytorium, na którym ustalenie topografii wydaje się niemożliwe, a zatem gdzie wszelkie wykreślone mapy okazują się „niewdzięczne” i badanego obszaru nie daje się uporządkować.

Druga część zawiera teksty dotyczące konkretnych propozycji zmian paradygmatu kulturowego, jakie sformułowano współcześnie, a także analizy procesów transformacji poszczególnych składników kultur. Zaprezentowane teksty dotyczą głównie kultury artystycznej oraz problematyki estetycznej,

sytuując się w obszarze krytycznej analizy mechanizmów współczesnego świata.

Książkę zamyka część poświęcona kategoriom miejsca i przestrzeni w kulturze współczesnej. Zamieściliśmy w niej opracowania, które stanowią nie tylko rzetelną analizę kategorii przestrzeni i miejsca w kulturze, ale również traktują całą kulturę jako przestrzeń i miejsce ludzkiego doświadczenia. Autorzy, których zainteresowania wybiegają poza kulturoznawczy paradygmat, podjęli też problematykę społeczną, medyczną, a także zagadnienia z zakresu astronomii.

„Modern trends in ergonomics and occupational safety. Selected problems. Scientific monograph, red. Grzegorz Dudarski, Jozef Martinka, Marek Rybakowski, Ivana Tureková, s. 238, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

Monographic collective work entitled “Modern trends in ergonomics and occupational safety. Selected problems” is the result of creative work and research of an international team of researchers, collaborating within the statutory research of the Division of Engineering of Work Environment, at Faculty of Mechanical Engi-

neering at University in the field of development of occupational safety and ergonomics.

The topic of the monograph is divided into four interrelated chapters that cover the latest trends in work safety and ergonomics. There were given the following titles: Part one - Ergonomic system of human - machine - surroundings. Part two - Threats and risks in the work environment. Part three - Modern problems of integrated safety and ergonomics. Part Four - Fire protection of materials in the creation of occupational safety.

The first section provides the key problems of research on workplace ergonomics. The second part is a description of some harmful factors and analysis of occupational risk arising from their influence. In part three the authors observe and analyze new trends in the development of work safety as an integral part of an integrated safety. The book ends with chapter four, which is about issues of fire protection and its impact on working conditions.

To conclude the introduction we draw attention to the great amount of subjects taken issues. Ergonomics, work safety, fire protection and other components of an integrated security are present in every branch of industry, in every workstand and the latest research trends should be the ground for the continuous development of knowledge in this field.

The book that is put into the hands of readers of the book, have a certain advantage. It is certainly the fact that different parts of it may be isolated problems to study, which is advised by the authors.

„Marek Byszczanik, *Die ältesten Stadtbücher von Sprottau/Sprotawa. Ein Beitrag zur Erforschung des Frühneuhochdeutschen in Niederschlesien*, s. 420, B5, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2013

Nach der Lektüre eines beliebigen Handbuchs, in dem die Geschichte einer Sprache im traditionellen, diachronischen Überblick verfolgt wird, kann der Leser oftmals einen beunruhigenden Eindruck haben, nach wie vor breite Lücken in seinen Informationen und Kenntnissen der Sprachvergangenheit zu haben, nicht auf jede Frage eine zufriedenstellende Antwort gefunden sowie die Thematik nicht in jedem historischen, sozialgeschichtlichen und -politischen oder linguistischen Aspekt ergründet zu haben. Auf jeden Fall öffnet jeder folgende Schritt in die Tiefe der Sprachgeschichte noch breitere und „tiefere“ Aussichten, die auf genauere Erörterungen immer noch warten, wie auch neue Perspektiven weiterer möglicher Untersuchungen, die den interessierten Forscher anlocken. Neugierigen Lesern stehen zwar eine ganze Reihe Nachschlagewerke, Monographien, Bearbeitungen, Glossare, Anthologien, Lehrbücher oder auch detailliertere Forschungsberichte und Beiträge zur Verfügung - und dies sowohl auf der rein linguistischen als auch auf der soziolinguistischen oder historischen Ebene dieses interdisziplinären Wissenschaftsbereiches, welcher die Sprachgeschichtsforschung ist, jedoch vermögen all diese oft wirklich ausgezeichneten Abhandlungen nicht alle Aspekte, Niveaus, Nuancen oder Betrachtungsmethoden zu vereinen.

zebrała Ewa Popitka
Oficyna Wydawnicza

UZ W ŚWIATOWYM RANKINGU WEBOMETRICS

Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) - Najwyższa Rada Badań Naukowych w Madrycie opublikowała kolejną edycję Światowego Rankingu Uczelni Webometrics obejmującego 21 248 uczelni na świecie (pełny ranking - <http://www.webometrics.info/>). Jest to tzw. ranking hiszpański i dotyczy obecności uczelni w Internecie. Uniwersytet Zielonogórski w ogólnym światowym zestawieniu znalazł się na 1600. miejscu, w Europie zaś na 5 827 uczelni (<http://www.webometrics.info/en/Europe>) na 574. miejscu, a wśród 440 wziętych pod uwagę polskich szkół

wyższych - na miejscu 23. (<http://www.webometrics.info/en/Europe/Poland>).

Biorąc pod uwagę jedyny w tym rankingu parametr mówiący o pozycji naukowej - excellence (udział uczelni w najczęściej cytowanych publikacjach naukowych), Uniwersytet Zielonogórski zajął bardzo dobre - 32. miejsce wśród 440 polskich uczelni. Za nami znalazło się 8 uniwersytetów i 8 politechnik. Na świecie wg wskaźnika excellence zajmujemy 1854. miejsce. Za nami znalazło się ponad 19 tys. uczelni.

esa

Lp.	POLSKA Miejsce w rankingu	POLSKA Miejsce w rankingu wg. parametru excellence	EUROPA Miejsce w rankingu	ŚWIAT Miejsce w rankingu	UCZELNIA
1.	1	2	98	271	Uniwersytet Warszawski
2.	2	1	117	311	Uniwersytet Jagielloński
3.	6	10	209	544	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu
4.	7	9	210	545	Uniwersytet Wrocławski
5.	9	8	283	709	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
6.	10	14	357	885	Uniwersytet Łódzki
7.	11	15	367	910	Uniwersytet Śląski w Katowicach
8.	12	23	380	956	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
9.	20	20	500	1364	Uniwersytet Gdański
10.	21	31	513	1392	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
11.	23	32	574	1600	Uniwersytet Zielonogórski
12.	32	34	702	2081	Uniwersytet w Białymstoku
13.	35	36	753	2292	Uniwersytet Rzeszowski
14.	37	48	765	2325	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
15.	41	47	787	2414	Uniwersytet Opolski
16.	47	40	839	2640	Uniwersytet Szczeciński
17.	48	51	840	2643	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
18.	49	44		2772	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
19.	80	65	1272	4661	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

W rankingu Webometrics najwyżej z polskich uczelni znalazł się Uniwersytet Warszawski, który zajął 271. miejsce (od lutego przesunął się o 37 miejsc w dół). Wśród pierwszego pół tysiąca uczelni znalazł się też Uniwersytet Jagielloński (311. miejsce - utrzymał swoją pozycję) i Politechnika Warszawska (320. pozycja - awans aż o 115 oczek). W tym półroczu w pierwszej pięćsetce nie zmieściły się Politechnika Wrocławska (513. pozycja), Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie (526. miejsce), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (544. miejsce) oraz Uniwersytet Wrocławski (545. miejsce).

W rankingu brano pod uwagę uczelnie z całego świata - w tym 440 z samej Polski. Pierwsze miejsca w rankingu zajęły uniwersytety amerykańskie. Najlepszy okazał się Uniwersytet Harvarda. Zaraz po nim uplasował się Massachusetts Institute of Technology, a trzecie miejsce zajął Uniwersytet Stanforda.

W samej Unii Europejskiej pierwsze miejsce zajął Uniwersytet Oksfordzki (18. miejsce na świecie), natomiast drugie - Uniwersytet Cambridge (20. miejsce na świecie).

Jeśli chodzi o porównanie uczelni z samej Unii Europejskiej, polskich szkół wyższych w ścisłej czołówce nie znajdziemy. UW jest dopiero na 87. pozycji w UE, UJ - 106., a PW - 108.

Światowy Ranking Uczelni Webometrics jest przygotowywany dwa razy w roku przez CSIC (Consejo Superior de Investigaciones Científicas) - Najwyższą Radę Badań Naukowych w Madrycie. W zestawieniu nacisk kładziony jest przede wszystkim na komunikację uczelni za pośrednictwem internetu. W rankingu nie są więc analizowane osiągnięcia naukowe, ale bazuje się raczej na materiałach udostępnianych w internecie przez poszczególne uczelnie.

Pod uwagę są brane m.in. wpływ uczelni (impact), a więc to, jak chętnie inne strony przekierowują do treści na stronie uczelni, obecność (presence), a więc liczba podstron w domenie przynależnej danej uczelni, otwartość (openness) - liczbę dokumentów (np. doc, pdf) udostępnianych na stronach, a także doskonałość (excellence), czyli np. udział uczelni w najczęściej cytowanych publikacjach naukowych. Twórcy rankingu zastrzegają, że w różnych edycjach sposób oceniania uczelni może się zmieniać.

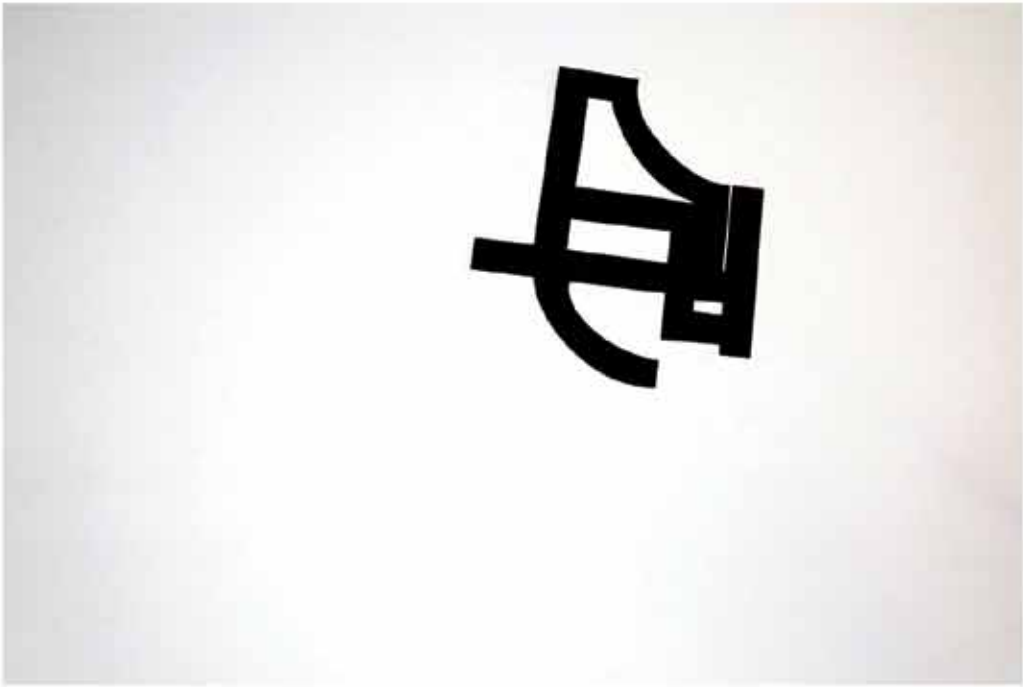
Webometrics Ranking of World Universities wystartował oficjalnie w 2004 r. i jest odświeżany dwa razy w roku. Ranking stawia sobie za cel promocję aktywności akademickiej sieci, wspieranie inicjatyw typu Open Acces na rzecz transferu wiedzy tworzonej na uczelniach społeczeństwu.

(źródło: PAP Nauka w Polsce)

Marek Glinkowski
„PROWIZORKA”
2012
instalacja, intaglio, ramy drewniane
fot.: Galeria Rzeźnia 2012

Maciej Kurak
„U nas w Niemczech, Bei uns in Polen”
2012
Galeria Niewielka, Max Skorwider/ Maciej Kurak
medium: film

Zerón Polus,
Labirynt,
Kulturlandschaft Goitzsche,
EXPO Dessau, 2000